

27860

КИТОБХОНАИ МАКТАБ

СОИБ

АШЎРИ
БАРЧИДА

КИТОБХОНАИ МАКТАБ

СОИБ

АШЪОРИ БАРЧИДА

Душанбе

«Маориф ва фарҳанг»

2009

ББК – 83.3(0)9+83.3(2 тоҷик)

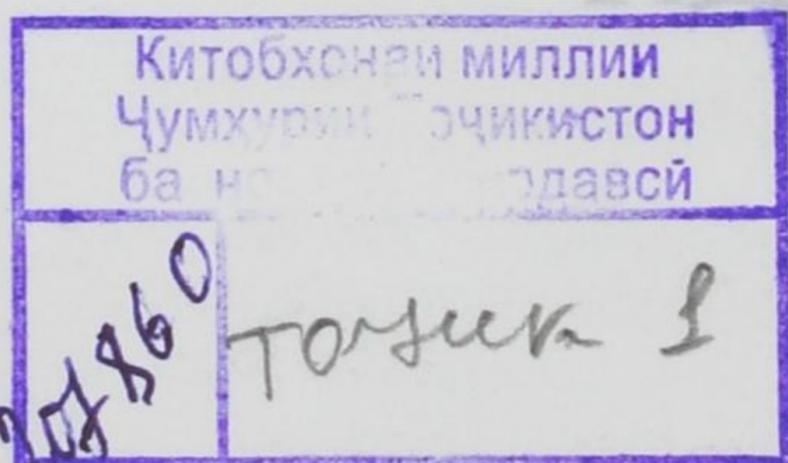
С – 66

Ҳайати таҳририя:

Маҳмадулло Лутфуллоев, Мирзо Муллоаҳмад,
Алии Муҳаммадии Хуросонӣ, Мубашшир Акбарзод,
Наҷмиддин Зайниддинов

Мураттиб Гурез Сафар

С – 66. Соиб. Ашъори барчида. – Душанбе. «Маориф ва фарҳанг». 2009. 168 саҳ.

ISBN -978-999-47-58-79-1

© «Маориф ва фарҳанг» 2009 с.

Ман ҳамон завқам, ки меёбанд аз гуфтори ман

Мирзо Муҳаммадалӣ Соиби Табрeзӣ, яке аз поягузo-
рони сабки ҳиндӣ тақрибан соли 1600 дар шаҳри
Исфaҳони Эрон таваллуд шуда, соли 1680 дар ҳамон ҷо аз
олам даргузашт. Хонаводаи Соиб дар асл табрeзӣ буданд.
Падари ӯ баъдтар ба Исфaҳон кӯчид. Ин аст, ки шоир гоҳ-
гоҳе дар ашъори худ ба табрeзӣ будани худ ишорат
кардааст:

*Соиб аз хоки Табрeз аст,
Ҳаст Саъдӣ гар аз гили Шероз.*

Соиб таҳсилоти худро дар ҳамон Исфaҳон гуза-
ронид.

ӯ дар хат шеваи хосе дошт, ки ин дар ҳошияи
нусхаҳои гуногуни девонаш ба назар мерасад.

Соиб сафарҳои зиёде ба шаҳрҳои гуногуни Эрон ва
берун аз он доштааст. ӯ ҳафт сол дар ҳудуди Афғонис-
тони имрӯза буд, ки чаҳор соли он дар Кобул сипарӣ шуд.
Дар ин муддат шоир дар дарбори ҳокими Кобул
Зуфархон, ки низ шоиру фозил буд, зиндагӣ кард ва миёни
онҳо дӯстии қавӣ барқарор шуд.

Ин ҳоким баъди чаҳор сол Соибро бо худ ба
Ҳиндустон бурд ва ба дарбори Шoҳичаҳон муаррифӣ
кард. Дар соли шашуми сафари Соиб падараш Мирзо
Абдурраҳим барои дидорбинии писар ба Ҳинд рафт ва
хост, ки ӯро ба Эрон бозгардонад. Соиб бо Зуфархон ба
саёҳати Кашмир баромад ва оқибат соли 1630 ба Исфaҳон
бозгашт ва маликушшуарои дарбори Шoҳаббоси дувуми
сафавӣ шуд. Орзуи аз Ҳиндустон ба Исфaҳон бозгаштан
ҷо-ҷо дар девони шоир дучор меояд:

*Соиб, аз Ҳинд маҷӯ ишрати Исфoҳонро,
Файзи субҳи ватан аз шoми гарибон маталаб.*

*Хуш он рӯзе, ки, Соиб, ман макон дар Исфаҳон созам,
Зи васфи Зиндарӯдаш хомаро ратбуллисон созам.*

Дар он замон Исфаҳон яке аз шаҳрҳои зебои ҷаҳон будааст. Ҳамчунин дар давраи Сафавиён Эрон ба пешрафти иқтисодию қудрати азиме соҳиб гашта буд ва ҳар шоири эронӣ, ки ба Ҳиндустон муҳоҷират мекард, билохира орзуи бозгашт ба зодбуми худ, яъне Эрон менамуд.

Ҳар оина Соиб шӯҳрати шоирии худро аз иқомат дар Исфаҳон медонад, на Ҳиндустон:

*Метавонад сурма дар кори сухансанҷон кунад,
Ҳар кӣ, Соиб, боли шухрат дар Сифоҳон во кунад.*

Соиб дар шумори камтарин шоиронест, ки дар замони зиндагии худ шухратёр будаанд. Аз атрофу акноф мухлисонаш ба зиёраташ мешитофтанд ва аз ӯ тақозои нусхае аз девон ё гулчини ашъораш мекарданд.

Соиб яке аз сермаҳсултарин шоирон дар таърихи адабиёти мост. Ашъори ӯро тазкиранависон аз дусад то сесад ҳазор байт доништаанд. Аммо воқеан ин теъдодро метавон байни 90 то 100 ҳазор байт донист, ки то имрӯз дастрас шудааст. Девони комили ғазали ӯ шомили беш аз 7 ҳазор ғазал аст, ки дар Эрон ба кӯшиши муҳаққиқи сабки ҳиндӣ олим ва шоири эронӣ Муҳаммади Қаҳрамон дар 6 чилд ба чоп расидааст.

Дар Тоҷикистон мунтахаби ашъори Соиб ба кӯшиши устодон Зоҳир Аҳрорӣ ва Лоик Шералӣ соли 1980 ба таърифи расида буд.

Маҷмӯаи ҳозир мунтахабест, аз ашъори шоир ки барои мактабиён омода шудааст. Умедворем, ки ин гулчини панду маънӣ писанди хотир ва ҳамнишини доимии шумо хоҳад буд.

Муҳаррир

***

Аз хуни цигар ранг пазирад сухани мо,
Баргест хазондида Суҳайл аз Ямани мо.

***

Мӯҳтоҷ ба шамъи маҳу хуршед набошад
Чун синаи огоҳдилон анҷумани мо.

***

З-он хушсуханонем дар ин базм, ки бошад
Аз болу пари хеш чу тӯтӣ чамани мо.

***

Соиб, агар аз мӯйшикофони ҷаҳонӣ,
Ғофил машав аз хомаи нозуксухани мо.

***

Ғайри ҳақро медиҳӣ раҳ дар ҳарими дил чаро?
Мекашӣ бар сафҳаи ҳастӣ хати ботил чаро?

***

Кор бо теғи аҷал дар зиндагонӣ қатъ кун,
Корҳоро мекунӣ бар хештан мушкил чаро?

***

Шуд зи васли ғунча гулбӯ ҷомаи боди сахар,
Дарнаёмезӣ дар ин гулшан ба аҳли дил чаро?

***

Метавонад кишти моро қатрае сероб кард,
Ин ҳама истодагӣ, эй абри дарёдил, чаро?

***

Нур аз пешонии соҳибдилон дарюза кун,
Шамъи худро мебарӣ дилмурда з-ин маҳфил чаро?

***

Хоки сахрои адам аз хуни ҳастӣ беҳтар аст,
Бар сари қон ин қадар меларзӣ, эй бисмил, чаро?

***

Эй ки рӯи оламеро қониби худ кардаӣ,
Рӯ намеорӣ ба сӯи Соиби бедил чаро?

***

Аз кӯҳи ғам агарчи дуто гашт қоматам,
Нашкастааст обида дар зери по маро.

***

Хашм аст хӯрдани ману айб аст пӯшишам,
Ин аст аз замона либосу ғизо маро.

***

Бар чарх муҳит аст фурӯғи назари мо,
Соҳил дили дарёст зи оби гуҳари мо.

***

Озодии мо дар гарави пухтагии мост,
Овехтааст аз рағи хомӣ самари мо.

***

Бедоди фалакро ба тағофул гузаронем,
Пӯшидани чашм аст зи душман сипари мо.

***

Шерем, вале захраи озор надорем,
Аз ҷунбиши раг гарчи дамад нештари мо.

***

Аз ҳамраҳии ақл ба ҷое нарасидем,
Печидатар аз роҳ бувад роҳбари мо.

***

Дар номаи мо ҳарфи насанчида набошад,
Аз ҷайби садаф суфта барояд гуҳари мо.

***

Соиб, чигараш чун чигари субҳ шавад чок,
Як рӯз агар чарх кашад дарди сари мо.

***

Фитнаи сад анчуман, ошӯби сад ҳангомаем,
Гар ба зоҳир чун шароби кӯҳна хомӯшем мо.

***

Номаи сарбастаро чун об хондан ҳаққи мост,
К-аз суханфаҳмони он лабҳои хомӯшем мо.

***

Камбахтро зи неъматӣ алвон насиб нест,
Мижгон ба хуни гул нашавад сурх хорро.

***

Чун зиндагӣ ба ком бувад, марг мушқил аст,
Парвои бод нест ҷароғи мазорро.

***

***

Бетоқатист қисмати мунъим зи чамъи мол,
Аз ганҷ печутоб бувад ризқ морро.

***

***

Равшандилон ҳамеша ба сахтӣ ба сар баранд,
Дар санг зиндагӣ ба сар ояд шарорро.

***

***

Соиб, кунун, ки давр ба коми ту меравад,
Бишкан ба соғаре сари дасти хуморро.

***

***

Рӯзии моро зи хони серчашмӣ додаанд,
Бениёз аз нозу неъматҳои алвонем мо.

***

***

Чашми мо чун зоҳидон бар меваи фирдавс нест,
Ташнаи бӯе аз он себи занахдонем мо.

***

***

Соҳиби номанд аз мо оламу мо тирарӯз,
Чун нигин дар ҳалқаи гардуни гардонем мо.

***

***

Дар ин қаҳти ҳаводорӣ аҷаб дорам зи хокистар,
Ки дар ҳангоми мурдан чашм мепӯшонад оташро.

***

***

Ба ҳамворӣ адаб кун хасми саркашро, ки хокистар
Ба нармӣ зердасти хеш мегардонад оташро.

***

Ёди рухсори туро дар дил ниҳон дорем мо,
Дар дили дӯзах бихишти ҷовидон дорем мо.

***

Дар баҳори мо хазонҳо чун ҳино пӯшида аст,
Гарчи дар зоҳир баҳори беҳазон дорем мо.

***

Нест ҷони саҳти мо аз саҳтии даврон малул,
Зиндагонӣ чун ҳумо аз устухон дорем мо.

***

Дар чунин роҳе, ки мардон тӯша аз дил кардаанд,
Содалавҳӣ бин, ки фикри обу нон дорем мо.

***

Ҳиммати пирон далели мост, ҳар ҷо меравем,
Қуввати парвоз чун тир аз камон дорем мо.

***

Қисмати мо чун камон аз сайди худ ҳамёза аст,
Ҳар чӣ дорем, аз барои дигарон дорем мо.

***

Гарчи медонем, охир бар сари афсонаем
Пунбаҳо дар гӯш аз хоби гарон дорем мо.

***

Гарчи ғайри соя моро нест дигар мевае,
Миннати рӯи замин бар боғбон дорем мо.

***

Гарчи Соиб, дасти мо холист аз накди чаҳон,
Чун чарас овозае дар корвон дорем мо.

***

Гарчи симои хазон дорад рухи чун зар маро,
Дар саводи* дил баҳоре ҳаст чун анбар маро.

***

Гарчи чун шабнам дар ин гулшан ғариб афтодаам,
Боғбон аз домани гул мекунад бистар маро.

***

Мешавад аз ғафлати саршори ман рағҳои хоб,
Сӯзани алмос агар резанд дар бистар маро.

***

Баски дидам сардмехрӣ аз насими навбаҳор,
Бода хуни мурда шуд чун лола дар соғар маро.

***

Неъмате чун серчашмӣ нест дар хони вучуд,
Бениёз аз баҳр дорад оби ин гавҳар маро.

***

Чехраи хуршед пинҳон аст дар зангори ман,
Мезанад сайқал ба чашми баста равшангар маро.

---

* Савод — торикӣ, зулмат; сарзамин, кишвар, мамлакат.

***

Санги хороро шарори ман гиребон пора кард,
Содалавҳ он кас, ки мепӯшад ба хокистар маро.

***

Хурдабине нест, Соиб, в-арна чун холи бутон
Як чаҳон маънист дар ҳар нуқтаи музмар* маро.

***

Чанд аз омезиши дарёи ваҳдат чун ҳубоб
Пардадори чашми кӯтаҳбин нафас бошад туро.

***

То ту меларзӣ ба тору пуди ҳастӣ ҳамчу мавҷ,
Қисмат аз дарёи гавҳар хору хас бошад туро.

***

Чашми бешарми ту сериро намедонад, ки чист,
Дар талоши ризқ то ҳирси магас бошад туро.

***

Шарм аз ҳақ кун, манол аз бекаси чун нокасон,
Кист охир олами нокас, ки кас бошад туро?!

***

Хотири амн ба мулки ду чаҳон меарзад,
Нестам дарҳам, агар симу заре нест маро.

---

* Музмар — пинҳон, пӯшида.

***

Дили равшан ба андак илтифоте мешавад комил,
Ки сими ноб созад партави маҳтоб дарёро.

***

Зи ҳарфи сарди носеҳ* гармии ошиқ нагардад кам,
Наяндозад зи чӯши хештан селоб дарёро.

***

Зи тавқи ҳалқаи занҷир шуд савдои ман афзун,
Назад мӯҳри хамӯшӣ бар даҳан гирдоб дарёро.

***

Орзу чанд ба ҳар сӯй кашонад моро,
Ин саги ҳарзамараз чанд давонад моро?!

***

Нахли моро самаре нест ба чуз гарди малол,
Тӯъмаи хок шавад, ҳар кӣ фишонад моро.

***

Мо, ки дар ҳар бунӣ мӯ кӯҳи гароне дорем,
Ҳеҷ селоб ба дарё нарасонад моро.

***

Номаи мост ниҳонхонаи асрори азал,
Зулм бар хеш кунад ҳар кӣ бихонад моро.

---

* Носеҳ – насихатгӯй.

***

Дар ниҳоли кади ин чилвафурӯшони маҷоз
Чилвае нест, ки бар хок кашонад моро.

***

Зи ҳамраҳони гаронҷон бибур, ки сӯзан дӯхт
Ба домани фалаки чорумин Масехоро.

***

Зи нуқта ҳарфшиносон китобдон шудаанд,
Ба чашми кам манигар нуқтаи сувайдоро*.

***

Ба мунтаҳои матолиб расидан осон аст,
Агар шумурда тавонӣ гузоштан поро.

***

Агарчи гиряи ман кӯхро биёбон кард,
Намуда кӯҳи ғамам кӯҳсор дарёро.

***

Маро аз софии ботин зи худ донанд ҳар қавме,
Ки ҳар зарфе ба ранги худ барорад оби равшанро.

***

Бияфшон донаи эҳсон, зи барқи фитна эмин шав,
Ки чуз нақши пайи мӯрон ҳисоре нест хирманро.

---

* Сувайдо – нуқтаи сиёҳе, ки гӯё дар маркази дил воқеъ будааст,
маркази дил.

***

Ба зӯри ишқ з-ин зиндони зулмонӣ тавон растан,
Кӣ чуз Рустам бурун меоварад аз чоҳ Бежанро?

***

Намегардад ҳарифи нафси саркаш ақли дарёдил,
Чӣ гуна зердасти хеш созад об равғанро?!

***

Ба васли ӯ нарасидам зи муфлисӣ, Соиб,
Сиёҳ дар ду чаҳон рӯи тангдастиҳо!

***

Метавон нола шунид аз кафи хокистари ман,
Нашавад сӯхтагӣ сурмаи овоз маро.

***

Сари ҳамсӯҳбатии Хизр надорам, Соиб,
Медиҳад умри абад килки сухансоз маро.

***

Зи асрори ҳақиқат баҳравар кун ишқбозиро,
Ба тифлӣ вогузор ин абҷади ишқи маҷозиро.

***

Агар дорӣ дили поке, даро дар ҳалқаи мастон,
Ки ин чо обрӯе нест домони намозиро.

***

Ба сад афсонаи умри абад кӯтаҳ намегардад,
Магар аз зулфи ӯ дорад шаби ҳичрон дарозиро?!

***

***

Соқии маҳчуб* мебояд шароби ишқро,
Оташи ҳамвор мебояд кабоби ишқро.

***

***

Оламеро оҳи дардолуди ман девона кард,
Ҳеч кофар нашнавад бӯи кабоби ишқро!

***

***

Тешае дар кори мастӣ мекунам чун Кӯҳкан,
Чанд дорам дар паси кӯҳ офтоби ишқро?!

***

***

Аз каманди риштаи умри абад сар мекашид,
Хизр агар меёфт қадри печутоби ишқро.

***

***

Ҳар касеро ҳаст, Соиб, қиблагоҳе дар чаҳон,
Баргузидам аз ду олам ман чаноби ишқро.

***

***

Даъвии сӯхтагӣ пеши ман, эй лола макун,
Мешиносад дили ман бӯи дили сӯхтаро.

***

***

Хусн аз ошиқи маҳбуб нагардад гофил,
Тӯъма дар даст бувад бози назардӯхтаро.

***

---

* Маҳчуб-паси парда, пинҳон.

***

Чӣ қадар роҳ ба тақлид тавон паймудан,
Ришта кӯтоҳ бувад мурғи навомӯхтаро.

***

Нестӣ тифл, ин қадар бар хок ғалтидан чаро?
Гил ба рӯи офтоби рӯҳ молидан чаро?

***

Қадри шеъри тар чӣ медонанд ноқистинатон,
Оби ҳайвон бар замини шӯра пошидан чаро?

***

Умр чун боди баҳорӣ доманафшон меравад,
Дар миёни хору хас чун гул нахандидан чаро?

***

Бишӯй даст зи ислоҳи тан, ба қон пардоз,
Ки дил сафед нагардад ба қомашӯиҳо.

***

Ба ханда зиндагии хешро макун кӯтоҳ,
Ки субҳ ғӯта ба хун зад зи хандарӯиҳо.

***

Агар накӯ нашавӣ, Соиб, аз бадӣ бигзар,
Ки ҳаст тарки бадӣҳо сари накӯиҳо.

***

Ба ҳар сурат, ки бошад, ишқ дилро медиҳад таскин,
Ки баҳри Кӯҳкан аз санг Ширин мешавад пайдо.

***

Ба навмедӣ мадеҳ аз дасти худ домони шабҳоро,
Ки аз хоки сияҳ гулҳои рангин мешавад пайдо.

***

Месӯзад орзу дили пуризтиробро,
Бар сих мекашад раги хомӣ кабобро.

***

Аз хасу хошок бугзар, гирди дилҳо сайр кун,
То чу занбӯри асал пуршаҳд сози хонаро.

***

Якҷиҳат шав дар тариқи ҳақ, ки натвонад гирифт
Ҳар ду олам пеши пои ҳиммати мардонро.

***

Ҳусну ишқи покро шарму ҳаё даркор нест,
Пеши мардум шамъ дар бар мекашад парвонаро.

***

Мешаванд аз сардмехрӣ дӯстон аз ҳам ҷудо,
Баргҳоро мекунад боди хазон аз ҳам ҷудо.

***

Гар ду бенисбат ба ҳам бошанд сад сол ошно,
Мекунад бенисбатӣ дар як замон аз ҳам ҷудо.

207860

***

Дар хамӯшӣ ҳарфҳои мухталиф* як нуктаанд,
Мекунад ин чамъро теги забон аз ҳам чудо.

***

То чу занбӯри асал дар чашми ҳам ширин шаванд,
Беҳ, ки бошад хонаҳои дӯстон аз ҳам чудо.

***

Дар миёни рафтаву оянда дорӣ як нафас,
Ин қадар ҳангома бар як дам фурӯ чидан чаро?

***

Оби ҳайвон дар ақиқи сабр пинҳон кардаанд,
Инчунин оби гуворое нанӯшидан чаро?

***

Кӯрро аз раҳбари бино буридан гофилист,
Бесабаб аз айббини хеш ранҷидан чаро?

***

Дар чунин вақте ки хони файз густардаст субҳ,
Чун гаронҷонон зи ҷои худ начунбидан чаро?

***

Фалакро матарсон ба оҳи дурӯге,
Ки аз тири қач нест парво нишонро.

---

* Мухталиф—гуногун, ҳархела.

***

Ҳамин аст пайгоми гулҳои раъно,
Ки ҳамкоса кун навбахору хазонро.

***

Ба ғайр аз зиён нест дар худфурӯшӣ,
Агар суд хоҳӣ, бубанд ин дуконро.

***

Золим ба зулми хеш гирифтор мешавад,
Аз печутоб нест раҳой камандро.

***

Мардон зи роҳи дард ба дармон расидаанд,
Соиб, азиз дор дили дардмандро.

***

Доим зи хӯи худ кашад озор бадгуҳар,
Хун аст шир кӯдаки пистонгазидаро.

***

Моро мабар ба боғ, ки аз сайри лолазор
Як доғ сад ҳазор шавад доғдидаро.

***

Мо аз ту чудоем ба сурат, на ба маънӣ,
Чун фосилаи байт бувад фосилаи мо.

***

Қадри сахрои адамро рафтагон донанд чист,
Тӯтиёи чашм бошад хок тӯфондидаро.

***

Дар тарозуи қиёмат нест, Соиб, санг кам,
Ишқ дар як палла дорад каъбаву бутхонаро.

***

Май зердасти худ накунад хушмандро,
Парвои сел нест замини баландро.

***

Дар назар во кардане тай шуд бисоти зиндагӣ,
Чун шарар дар нуктаи оғоз буд анчоми мо.

***

Тифли бозигӯш ором аз муаллим мебарад,
Талх дорад зиндагӣ бар мо дили худкоми мо.

***

Нест, Соиб, чоми айши мо чу гул подаррикоб,
То фалак гардон бувад, дар давр бошад чоми мо.

***

Булбул намешавад ба қафас аз чаман чудо,
Фонус шамъро накунад з-анчуман чудо.

***

Чун хома дар муҳаббати ту баски якдиланд,
Аз ҳам намекунад ду лабамро сухан чудо.

***

Соиб, зи ман мапурс ҳузури ватан, ки кард
Андешаи ғариб маро аз ватан чудо.

* Мухталиф—гуногуи, ҳарола.

***

Дармондаи ин ҷисми низор аст дили мо,
Дар санг ниҳон ҳамчу шарор аст дили мо.

***

Дорад ба ғами ишқ назар аз ғами олам,
Оҳуст, вале шершикор аст дили мо.

***

Чун донаи бемағз зи бебаргунавоӣ
Шармандаи иқболи баҳор аст дили мо.

***

То бохабар аз ҳастии хеш аст, пиёда-ст,
Аз худ чу бурун рафт, савор аст дили мо.

***

Аз чашмаи ҳайвон чигари сӯхта дорад,
Ҳамтолеи холи лаби ёр аст дили мо.

***

З-он ҷилваи мастона, к-аз он сарви равон дид,
Чун гул ҳама оғӯшу канор аст дили мо.

***

Ҳарчанд дар ин боғ чу гул покдаҳонем,
Аз захми забон бўсаи хор аст дили мо.

***

З-ин нағмасароён, ки дар ин боғи баҳоранд,
Соиб, зи навои ту фигур аст дили мо.

***

Ҷои ман холист дар ваҳшатсарои обу гил,
Баъд аз ин, Соиб, суроғ аз гӯшаи дил кун маро.

***

На аз гул мекушояд дил, на аз гулзор ошиқро,
Ки боғи дилкушое нест ғайр аз ёр ошиқро.

***

Ба бӯи гул зи хоби беҳудӣ бедор шуд булбул,
Зиҳӣ хиҷлат, ки маъшуқаш кунад бедор ошиқро.

***

Ба ҳар бепардае изҳор натвон кард рози худ,
Дили шабҳо бувад ганҷинаи асрор ошиқро.

***

Гар қобили малол наям, шод кун маро,
Вайрон агар намекунӣ, обод кун маро.

***

Саҳл машмар ҳиммати пирони ботадбирро,
К-аз камоли болу пар парвоз бошад тирро.

***

Душмани хунхорро кӯтах ба эҳсон соз даст,
Ҳеҷ занцире беҳ аз серӣ набошад шерро.

***

Ақл комил мешавад аз гарму сарди рӯзгор,
Обу оташ мекунад соҳиббуриш шамшерро.

***

Решаи нахли куҳансол аз ҷавон афзунтар аст,
Бештар дилбастагӣ бошад ба дунё пирро.

***

Ақли дурандеш бар мо роҳи рӯзӣ бастааст,
В-арна ҳар ангушт пистонест тифли ширро.

***

Мерасад озори бадгавҳар ба наздикон фузун,
Заҳми аввал аз наёми худ бувад шамшерро.

***

Дилро зи қайди ҷисм раҳо мекунем мо,
Ин донаро зи коҳ ҷудо мекунем мо.

***

Афтад ғизоли давлат агар дар каманди мо,
Аз ҳиммати баланд раҳо мекунем мо.

***

Май мекашему хандаи мастона мезанем,
Бо ин дурӯза умр чиҳо мекунем мо.

***

Фонус ҳиҷоб аст чароғи саҳариро,
Доман ба миён барзада бояд сафариро.

***

Дарёб, агар аҳли дилӣ, пештар аз субҳ
Чун ғунҷаи нашкуфта насими саҳариро.

* Решат – кӯшидан, хичрат кардан аз ҷос ба ҷос, мурдан, вафот кардан.

***

Сахтӣ расад аз чарх ба нозуксуханон беш,
Бо санг сару кор бувад шишагариро.

***

Шуд тарси ман аз номаи аъмол фузунтар,
Торикии шаб беш кунад бечигариро.

***

То соҳиби фарзанд нагардӣ, натавон ёфт
Дар олами эҷод ҳукуки падариро.

***

Соиб, ба чуз ошуфтагии дил самаре нест
Дар доираи чарх парешонназариро.

***

Зи дарди ман дар ин олам касе, Соиб, хабар дорад,
Ки холӣ оварад берун зи коми баҳр шасташро.

***

Соҳиби номанд аз мо оламу мо тирарӯз,
Толеи баргашта чун нақши нигин дорем мо.

***

Гавҳари шахвори мардон лаб ба чо вокардан аст,
Ин насиҳатро ба хотир аз садаф дорем мо.

***

Нест, Соиб, шанбаву одина дар кӯи муғон,
Мекунад якранг машраб сар ба сар айёмро.

***

Гиря бар холи касон бештар аз худ дорем,
Бар муроди дигарон сайр кунад ахтари мо.

***

Хуморолудаи Юсуф ба пироҳаҷ намесозад,
Зи пеши чашми ман бардор ин минои холиро.

***

Тавон айёми тифлӣ чанд рӯзе доди ишрат дод,
Намедонанд тифлон, ҳайф, қадри хурдсолиро.

***

Гул аз хори сари девор мечинад нигоҳи ман,
Баҳори хеш медонам хазони хушксолиро.

***

Ба ман боист ёр аз дигарон наздиктар бошад,
Агар наздик мегардид ёр аз дурбиниҳо.

***

Дилфиребӣ чун ба ҷавлон оварад он моҳро,
Мард мебояд ниғаҳ дорад инони роҳро.

***

Ғофилонро гӯш бар овози табли реҳлат* аст,
Ҳар тапидан қосиде бошад дили огоҳро.

---

* Реҳлат – кӯчидан, ҳичрат кардан аз ҷое ба ҷое; мурдан, вафот кардан.

***

Худнамоӣ парда бармедорад аз болои чаҳл,
Нест айбе дар нишастан чомаи кӯтоҳро.

***

Чун шавад душман мулоим, эҳтиёт аз каф мадеҳ,
Макрҳо дар парда бошад оби зери коҳро.

***

Мо набзшиноси раги қонем чаҳонро,
Оинаи асрори ниҳонем чаҳонро.

***

Пӯшидаву пайдост зи мо рози ду олам,
Ҳам оина, ҳам оинадонем чаҳонро.

***

Танпарастӣ зердасти хок месозад маро,
Беҳудӣ тоҷи сари афлок месозад маро.

***

Ғараз зи сайри чаман шӯри андалебон аст,
Вагарна синаи пурдоғ гулшан аст маро.

***

Касе ки айби маро мекунад ниҳон аз ман,
Агарчи чашми азиз аст, душман аст маро.

***

Тарчех* медиҳад ба падар устодро,
Ҳар кас шинохтаст баёзу саводро.

***

Бо неку бад чу ширу шакар чӯш мезанад
Дарёфт ҳар кӣ чошни[†] иттиҳодро.

***

Дар зери осмон набувад субҳи бешафак,
Хун дар пиёла аст забони кушодро.

***

Бегонагӣ шудааст зи олам муроди мо,
Ёдаш ба хайр, ҳар кӣ наҷфтад ба ёди мо.

***

Чун субҳ чайбу домани олам пур аз гул аст
Аз боғи дилкушои ҷабини кушоди мо.

***

Кайфияташ зи бодаи лаъл аст бештар
Хуне, ки мехӯранд ҳарифон ба ёди мо.

***

Соиб, агарчи бодаи мо нест ғайри хун,
Аз нӯҳ сипеҳр мегузарад нӯшбоди мо.

---

* Тарчех додан – беҳтар шумурдан.

† Чошнӣ – маза ва лаззат, таъм, ҳаловат.

***

Натавон шаст ба ҳар сайд кушодан, в-арна
Оҳ тирест, ки доим ба камон аст маро.

***

Мекунад силсилаи умри абадро кӯтоҳ
Гираҳе чанд, ки дар риштаи ҷон аст маро.

***

Хуш кун аз лоларухон зулфпарешонеро,
Аз дили гарм барафрӯз шабистонеро.

***

То нарафтаст сари риштаи фурсат аз даст,
Беҳ, ки шероза шавӣ чамъи парешонеро.

***

Ҳар кӣ аз дасти Зулайҳои ҳавас солим част,
Ба ду олам надихад гӯшаи зиндонеро.

***

Бода хуб аст ба андозаи соғар бошад,
Чӣ кунад булбули безарф гулистонеро.

***

Аз бахти сияҳ нест гузар аҳли рақамро,
Бе чок кӣ дидаст гиребони қаламро?

***

Гирди даҳани танги ту гардам, ки намудаст
Ширин ба назарҳо сафари талхи адамро.

***

Мизони адл майл ба як сӯ намекунад,
Ориф бувад ба каъбаву бутхона ошно.

***

Шуд нафси бадгуҳар зи мудоро газандатар,
З-эхсон намешавад саги девона ошно.

***

Нақши касе дуруст нишинад, ки чун нигин
Бошад дар ин бисот ба як хона ошно.

***

Эй ки аз олами маънӣ хабаре нест туро,
Беҳтар аз мӯҳри хамӯшӣ сипаре нест туро.

***

Фурӯғи меҳр бошад дидаи ахтаршуморонро,
Сафои моҳ бошад чеҳраи шабзиндадоронро.

***

На ҳар оҳе қабул афтад, на ҳар ашке асар дорад,
Яке гавҳар шавад аз сад ҳазорон қатра боронро.

***

Мӯрам, аммо хӯшачини хирмани дунон наям,
Мекунам шаккар ба иксири* қаноат хокро.

---

* Иксир – кимиё, чавҳари афсонавиест, ки гӯё ба воситаи он мисро ба тило табдил додан мумкин будааст.

***

Дашноми ёр чони дигар медиҳад маро,
Ин захр парвариш ба шакар медиҳад маро.

***

Чун доғи лола сӯхтаҷонист рӯзиям,
Он ҳам фалак ба хуни чигар медиҳад маро.

***

Акнун, ки об шуд садафи ман зи ташнагӣ,
Абри баҳор оби гуҳар медиҳад маро.

***

Найранги чарх чун гули раъно дар ин чаман
Хуни дил аз пиёлаи зар медиҳад маро.

***

Мадех аз даст дар пирӣ шароби аргавониро,
Шароби кӯҳна аз дил мебарад ёди ҷавониро.

***

Ба ошиқ медиҳӣ таълими қон додан, чӣ бедардӣ,
Чароғи субҳ медонад тариқи қонфишониро.

***

Надомат чун лабамро дар таҳи дандон бифарсояд,
Чу гул дар ханда кардам сарф айёми ҷавониро.

***

Мизбоне, ки зи қон сер кунад меҳмонро,
Чӣ зарур аст, ки ороста созад хонро?!

***

Ҳар кӣ беҳад шавад, аз ҳад накунад парвое,
Чӣ гам аз мӯҳтасиби шаҳр бувад мастонро?!

***

Пирро ҳирс дуболо шавад аз рафтани умр,
Бештар гарм кунад частани гӯ чавгонро.

***

Дили ошиқ зи гулгашти чаман озурдатар гардад,
Ки ҳар шохи гуле домест мурғи риштабарпоро.

***

Бар диле наншинад аз гуфтори мо ҳаргиз губор,
Моҳиёни безабони олами обем мо.

***

Дихад самар зи рағу решаи дарахт хабар,
Нухуфтаҳои падар аз писар шавад пайдо.

***

Ба ранги зард қаноат кун аз риёзи чаҳон,
Ки ранги сурх ба хуни цигар шавад пайдо.

***

Маҷӯ зи ҳар дили афсурда маънии равшан,
Ки дил чу об шавад, ин гуҳар шавад пайдо.

***

Зи ҳамраҳон раҳи дур аст умри ҷовидон,
Сафар хуш аст агар ҳамсафар шавад пайдо.

***

Сияҳ шуд баски олам аз чароғи мурдаи дилҳо,
Намебинанд пеши пой худро шамъи маҳфилҳо.

***

Ба навмедӣ мадеҳ тан, гарчи дар коми наҳанг афтӣ,
Ки дорад дар дили гирдоб баҳри ишқ соҳилҳо.

***

Соиб, аз макри ҷаҳони бевафо гофил шудам,
Домани раҳзан зи гафлат хобгоҳе шуд маро.

***

Мерасад ҳар дам маро аз чарх озоре чудо,
Мехалад дар дидаи ман ҳар нафас хоре чудо.

***

Чун гунаҳкоре, ки ҳар соат аз ӯ узве буранд,
Чархи сангиндил зи ман ҳар дам кунад ёре чудо.

***

То шудам беишқ, меларзам ба ҷои хештан,
Ҳеҷ беморе нагардад аз парасторе чудо.

***

Тақя бар пайванди ҷисму ҷон макун, Соиб, ба чарх,
К-инчунин пайвандҳо кардаст бисёре чудо.

***

Чандон ки мӯй беш зи пирӣ шавад сафед,
Кӯтаҳ шавад ҳаёт чу шамъи саҳар маро.

***

Масӯз, эй сангдил, аз интизори май кабобамро,
Ба дурди бода кун таъмир аҳволи харобамро.

***

Адабпарвардаи ишқам, наёяд хирагӣ аз ман,
Насӯзад оташи май пардаи шарму ҳичобамро.

***

Ларзид баски дил ба тани нотавони мо,
Холӣ зи мағз шуд қалами устухони мо.

***

Забон дар маҷлиси равшандилон хомӯш мебояд,
Ки нуре нест дар симо чароғи моҳтобиро.

***

Ғанимат дон дар ин чо ин ду неъматро, ки дар ҷаннат
Нахоҳӣ ёфт хатти сабзу ранги офтобиро.

***

Нон агар нест маро, чашму дили сере ҳаст,
Обрӯ ҳаст, агар оби равон нест маро.

***

Аҷаб, ки як дили хуш дар ҷаҳон шавад пайдо,
Зи шӯразор кучо гулситон шавад пайдо.

***

Мадех чу тири ҳавоӣ ба бод умри азиз,
Кашида дор камон, то нишон шавад пайдо.

***

Зи чехрасозии гул матлаби баҳор ин аст,
Ки андалеб дар ин гулситон шавад пайдо.

***

Зи ҳам чудо набувад нӯшу неши ин гулшан,
Ки вақти чидани гул боғбон шавад пайдо.

***

Бар чавонӣ махӯр афсӯс дар анчоми ҳаёт,
Бодаи кӯҳна ба даст ору чавон кун худро.

***

Шиква аз захми забон кардани мардум сабукист,
Қалъаи оҳанӣ аз гӯши гарон кун худро.

***

Дилам ҳар лаҳза аз доғе ба доғи дигар овезад,
Чу беморе, ки гардонад зи тоби дард болинро.

***

Шеваҳои чашми ӯро дар назар дорем мо,
Мӯ ба мӯ з-он чунбиши мижгон хабар дорем мо.

***

Булбулон дар роҳи мо беҳуда мерезанд хор,
Дидае аз домани гул поктар дорем мо.

***

Дидани по хуштар аст аз болу пар товусро,
Айби худро дар назар беш аз ҳунар дорем мо.

***

Ќуз пушаймонӣ суханчинӣ надорад ҳосиле,
Ҳалқаи беруни дар кун дар маҷолис* гӯшро.

***

Бар сари бемағз, Соиб, кисвати† пашмин мабанд,
Аз сари хони тихӣ бардор ин сарпӯшро.

***

Аз баҳор афзуд шӯри ишқ чун булбул маро,
Ҳомии машқи чунун гардид чӯби гул маро.

***

Сӯхбати тифлон бувад девонаро боғу баҳор,
Домани пурсанг бошад домани пургул маро.

***

Равшан аст аз дили бекинаи мо синаи мо,
Гавҳари мост чароғи дили ганчинаи мо.

***

Дили моро бишикан, гавҳар агар мехоҳӣ,
Ки шикастаст калиди дари ганчинаи мо.

***

Арак ба чехра нишастаст он паривашро,
Кӣ дидааст ба ин обдорӣ оташро?

---

* Маҷолис – маҷлисҳо.

† Кисват – либос, пӯшок.

*Раҳил – кӯч; мурдан, вафот кардан.

***

Сафедиҳои мӯ бедор кай созад сияҳдилро,
Ки гулбонги раҳил* афсонаи хоб аст ғофилро.

***

Зи санги кӯдакон паҳлӯ тухӣ кардам, надониستم,
Ки мегардад шикастан мумиёй шишаи дилро.

***

Гар софдиле ҳаст, шароб аст дар ин ҷо,
В-ар сӯхтае ҳаст, кабоб аст дар ин ҷо.

***

Муттасил* гардад фалакро бар як оин осие,
Аз шикасти дил нагардад ҳеч сер ин осие.

***

Ҳирс пиронро зиёд аз резиши дандон бувад,
Дона хоҳад беш, чун афтад зи кор ин осие.

***

Раҳм дар даврони давлат аз забардастон маҷӯ,
Муттасил зӯр оварад бар санги зерин осие.

***

Метаровад майи гулгун зи рағу решаи мо,
Пеши хум гардани худ ҳам накунад шишаи мо.

---

* Муттасил – пайваста, ҳамеша, доимо.

***

Олам аз чехраи маънист хиёбони биҳишт,
Ки насими сахари ӯ бувад андешаи мо.

***

Донаи сӯхта аз барқ намеандешад,
Ғами олам чӣ кунад бо дили ғампешаи мо?!

***

Сари мардонаи хум бод саломат, Соиб,
Мӯхтасиб* кист, ки бар санг занад шишаи мо!

***

Гарчи дил хун шуд зи дарди ишқ, Соиб, кошкӣ
Дар бисоти сина будӣ сад дили дигар маро.

***

Субҳ аз қонҳои равшан ёд меояд маро,
Шом аз торикии тан ёд меояд маро.

***

Аз дами сарди хазон барге, ки меафтад ба хок,
Аз қаҳон бебарг рафтан ёд меояд маро.

***

Нест то гул дар назар, Соиб, чу булбул хомушам,
Дар ҳузури гул зи шеван ёд меояд маро.

***

Қатра гавҳар менавад, чуи восили дарё шавад,
Обруи хеш дар мейхона мезем мо.

---

* Мӯхтасиб – нозири иҷрои аҳкоми шариати ислом.

***

Ҳар гавҳаре, ки роҳати беқиматӣ шинохт,
Шуд оби сард гармии бозори хешро.

***

Дар зери бори партави миннат намеравем,
Донистаем қадри шаби тори хешро.

***

Нодиданист сурати бемаънии ҷаҳон,
Равшан бисоз оинаи тори хешро.

***

Зиндон бувад ба мардуми бедор маҳди* хок,
Дар хоб кун ду дидаи бедори хешро.

***

Аз биниши баланд ба пасти раҳондаем,
Соиб, зи сели ҳодиса девори хешро.

***

Аз оҳ рӯз гардон шабҳои тори худро,
Оинаи дурӯ кун лайлу наҳори худро.

***

Доим бувад фурӯзон чун оташи дили лаъл,
Ҳар кас надод берун аз дил шарори худро.

---

* Маҳд – гаҳвора.

***

Хоҳӣ, ки осмонҳо дар бар рухат набанданд,
Бо хок кун баробар аввал ҳисори худро.

***

Бекориву таваккул дур аст аз мурувват,
Бар дӯши халқ мафкан зинҳор бори худро.

***

Дилсӯзии азизон чун барқ дар гудоз аст,
Аз сӯзи дил барафрӯз шамъи мазори худро.

***

З-он чашмҳои майгун шарме бидор, Соиб,
Аз ҳар шароби талхе машкан хумори худро.

***

Пастӣ далели қурб бувад дар тариқи ишқ,
Ин чо пиёда пеш бувад аз савораҳо.

***

Каъбаву буткада бе чилваи мастонаи ёр
Осиёест, ки андохтаанд обашро.

***

Ашк пеши мардуми фарзона мерезем мо,
Дар замини шӯр доим дона мерезем мо.

***

Қатра гавҳар мешавад, чун восили дарё шавад,
Обрӯи хеш дар майхона мерезем мо.

***

Нест дар тинат ҷудой ошику маъшукро,
Шамъ аз хокистари парвона мерезем мо.

***

Хотире маъмур кардан аз ду олам хуштар аст,
Ганҷро дар домани вайрона мерезем мо.

***

Дигарон з-афсона мерезанд, Соиб, ранги хоб,
Сурмаи бедорӣ аз афсона мерезем мо.

***

Мекунам аз сина берун ин дили ғамхораро,
Чанд битвон дар гиребон дошт оташпораро.

***

Хун ба ҷои об аз сарчашмаҳо ояд бурун,
Кӯҳ бардорад агар дарди мани бечораро.

***

Олами афсурдаро машшотае чун ишқ нест.
Сӯхбати Фарҳод одам кард санги хораро.

***

Қачравӣ болу пари сайр аст бадкирдорро,
Ростӣ санги раҳи рафтор бошад моррӯ.

***

Аз адаб, Соиб, хамӯшам в-арна дар ҳар водие
Рутбаи шогирдии ман нест устои маро.

***

Сахтипазир бош, гар аҳли саодатӣ,
К-аз устухон гузир набошад ҳумойро.

***

Чамъе, ки аз мулоимат озор дидаанд,
Бар барги гул шумурда гузоранд пойро.

***

Бадтинатон барои шикам хуни ҳам хӯранд,
Саг душман аст бар сари рӯзӣ гадойро.

***

Дастӣ дуо бувад сипари новаки* қазо,
Дар кори хайр сарф кун иқболи хешро.

***

Аз ҷунбиши насими карам зиндаем мо,
З-ин бод ҳамчу шерӣ алам** зиндаем мо.

***

Равшан шавад чароғи дили мо зи якдигар,
Чун риштаҳои шамъ ба ҳам зиндаем мо.

***

Чун шабнам аз чаридани чашм аст ризқи мо,
Не ҳамчу дигарон ба шикам зиндаем мо.

---

* Новак – тир.

** Шери алам – нақши шер дар байрақ.

***

Бори гарон сабук ба умеди фикандан аст,
Умрест бар умеди адам зиндаем мо.

***

Соиб, зи хони неъмат алвони рӯзгор
Чун ошиқон ба хӯрдани ғам зиндаем мо.

***

Дил чу гофил шуд зи ҳақ, фармонпазири тан шавад,
Мебарад, ҳар чо ки хоҳад асп, хоболударо.

***

Кай баробар мекунам, Соиб, ба Моҳу Офтоб
Чеҳраи бар остони хоксорӣ сударо.

***

То наёсояд нафас аз рафтани бозомадан,
Рафтани бозомадан дар ҳар нафас бошад маро.

***

Бод, Соиб, даъвии озодагӣ бар ман ҳаром,
Гар ба чуз тарки ҳавас дар дил ҳавас бошад маро.

***

Даруни хона хазону баҳор якранганд,
Зи хеш хайма бурун зан, баҳорро дарёб!

***

Зи нуқта ҳарфшиносон китобдон шудаанд,
Зи хат бипӯш назар, холи ёрро дарёб!

***

Оина шав, висоли париталъатон талаб,
Аввал бирӯб хона, сипас меҳмон талаб.

***

Даст аз тамаъ бишӯй, ки аз шумии тамаъ
Дар ҳаққи худ дуои гадо нест мустаҷоб.

***

Шоҳе ки бар рияти худ мекунад ситам,
Масте бувад, ки мекунад аз рони худ кабоб.

***

Сафои чеҳраи гул шабнами саҳархез аст,
Зи якдигар бикӯшо чашми эътибор, махусб!

***

Ҳалол нест ба бемордор хоби гарон,
Тараҳхуме куну баҳри дили фиғор махусб!

***

Ду чашми равшани моҳи даруни пардаи об
Ду шоҳид аст, ки дар баҳри беканор махусб!

***

Гули сари сабади умр чашми бедор аст,
Ба рағми дидаи гулчини рӯзгор махусб!

***

Агарчи зулмати шаб пардапӯши беадабист,
Ту беадаб, адаби худ нигоҳ дор, махусб!

***

Зи навбаҳор ба рақс аст зарра-зарраи хок,
Ту низ ҷузви заминӣ, дар ин баҳор махусб!

***

Туро ба гавҳари дил кардаанд амонатдор,
Зи дузд амонати ҳақро нигоҳ дор, махусб!

***

Хусни оламсӯзи ўро соғаре даркор нест,
Чехраи хуршедро равшангаре даркор нест.

***

Ҳеч нақше нест, к-аз оина рӯ пинҳон кунад,
Дил чу равшан шуд, китобу дафтаре даркор нест.

***

Сел бе раҳбар ба дарё мерасонад хешро,
Шавқ дар ҳар чо, ки бошад, раҳбаре даркор нест.

***

Дил чу биност, чӣ ғам, дида агар нобиност,
Хонаи оинаро равшанӣ аз равзан нест.

***

Ростӣ укдакушояндаи асрори дил аст,
Шамъро ҳавсалаи гиря фурӯ хӯрдан нест.

***

Дили нозук ба нигоҳи каче озурда шавад,
Хор дар дида чу афтод, кам аз сӯзан нест.

***

Баланду пасти чаҳон пеши худпарастон аст,
Зихудбаромадаро бому чоҳ ҳар ду якест.

***

Туро ки завқи тамом аст, гул бичин, Соиб,
Ки хас ба дидаи ман ё гиёҳ, ҳар ду якест.

***

Чароғи хилвати қон рӯшноии сухан аст,
Баҳори зиндадилон ошноии сухан аст.

***

Агар сухан ба дил аз гӯш бештар нарасад,
Яқин шинос, ки аз норасоии сухан аст.

***

Макидани сари ангушти хома чун тифлон
Гувоҳи бекасиву бенавоии сухан аст.

***

Чу ғунча сар ба гиребони худ фурӯ бурдан
Гули сари сабади ошноии сухан аст.

***

Балои мардуми озода лофи яктоист,
Агар ба сарв шикасте расад, зи раъноист.

***

Назар ба шохи баланд аст мурғи ваҳширо,
Талоши дор кунад ҳар саре, ки савдоист.

***

Умрҳо чун мавҷ доим дар кашокаш меравад,
Рӯзии мо чун садаф ҳарчанд дар домони мост.

***

Мо чу тифлон тан ба шуғли хокбозӣ додаем,
В-арна гӯйи осмонҳо дар хамаи чавғони мост.

***

Эй барқи бемурувват, поро шумурда бигзор,
Ҳар хори ин биёбон ризқи бараҳнапоест.

***

Зи ҷодаи сухани рост по манеҳ берун,
Ки ҳеҷ илм чу илми маҷоздонӣ нест.

***

Ба зери миннати хушки Хизир марав зинҳор,
Ки обрӯй кам аз оби зиндагонӣ нест.

***

Ба гӯшае бинишину хамӯш шав, Соиб,
Кунун, ки равнақи бозори нуктадонӣ нест.

***

Агар на ошиқӣ, ин чехраи хазонӣ чист?
Агар на Ҳотамӣ, ин бахти осмонӣ чист?

***

Забони шамъ ба сад обутоб мегӯяд,
Ки чуз фусурдагӣ анҷоми зиндагонӣ чист?

***

Дар хароботи муғон манзил намебояд гирифт,
Чун гирифтӣ, кини кас дар дил намебояд гирифт.

***

Ё намебояд зи озодӣ задан чун сарв лоф,
Ё гирех аз беварӣ дар дил намебояд гирифт.

***

Соф чун оина мебояд шудан бо неку бад,
Ҳеч чиз аз ҳеч кас дар дил намебояд гирифт.

***

Оҳе, ки ғам зи дил набарад, нокашиданист,
Мурғе, ки номабар набувад, парбуриданист.

***

З-он лаъли обдор, ки май мечакад аз ӯ,
Сангу сафоли майкадаи мо макиданист.

***

Ботил ҳиҷоби дидаи ҳақбин намешавад,
Дунё бихишт дар назари ҳақпарастии мост.

***

Мерасад аз завқ ҳар коре ба меъроҷи камол,
Бар умеди корфармо кор кардан мушкил аст.

***

Метавон бар худ гуворо кард марғи талхро,
Зиндагониро ба худ ҳамвор кардан мушкил аст.

***

***

Баҳр аз боди мухолиф мешавад шӯридатар,
Аз насихат мастро хушёр кардан мушкил аст.

***

***

Аз пир гӯшагирию сайр аз чавон хуш аст,
Аз тир ростиву качӣ аз камон хуш аст.

***

***

Тағйири ранг хуш бувад аз рӯи шармгин,
Дар чашми аҳли дида баҳору хазон хуш аст.

***

***

Гар дигарон кунанд таманнои дӯстӣ,
Соиб ба тарки дӯстӣ аз душманон хуш аст.

***

***

Давлати рӯзгор даргузар аст,
Партави офтоб дар ба дар аст.

***

***

Чашми беашк абри беборон,
Дасти бечуд шохи бесамар аст.

***

***

Рӯи хуш лафзу бӯи хуш маъност,
Маънӣ аз лафз дилпазиртар аст.

***

***

Дилаш аз май сиёҳтар гардад,
Ҳар кӣ чун лола оташинчигар аст.

***

Хунари дигарон надидан айб,
Дидани айби хештан хунар аст.

***

Нест, Соиб, мӯшикофӣ дар бисоти рӯзгор,
В-арна чун мӯи камар андешаи мо нозук аст.

***

Соиб чаро ба лаб наниҳад мӯҳри хомушӣ,
Сангиндиланд мардуму гуфтор нозук аст.

***

Дасти дуои халқ бувад пуштбони умр,
З-он хум бапой монда, ки дасти ҷабӯ гирифт.

***

Даст аз ҷаҳон нашуста, макун орзуи ишқ,
Ин нест домане, ки тавон бевузӯ гирифт.

***

Соиб, зи нози дояи бемеҳр фориғ аст
Тифле, ки бо макидани ангушт хӯ гирифт.

***

Чашми пӯшида пардадори дил аст,
Лаби хомуш нигоҳбони сар аст.

***

Мӯшикофӣ хунар намебошад,
Чашм аз айб дӯхтан хунар аст.

***

Мевае нест беҳ зи озода,
Натавон гуфт сарв бесамар аст.

***

На Кӯҳкане ҳаст дар ин арса, на Парвиз,
Овозае аз ишқу ҳавас беш намондаст

***

Вақт аст чу хуршед дарой ба канорам,
К-аз умр маро як-ду нафас беш намондаст.

***

Бар рӯи замин Соибу бар чарх Масеҳо,
Дар анфусу офоқ* ду кас беш намондаст.

***

Аз наргиси бемор бувад тозагии ҳусн,
Маъмурии офоқ зи дилҳои хароб аст.

***

Аз ишқ муҳол аст, ки дилҳо нашавад об,
Ҳар гул, ки дар ин боғ бувад, сарфи гулоб аст.

***

Соиб, маталаб рӯи дил аз кас, ки дар ин аҳд
Рӯе ки нагардад зи касе, рӯи китоб аст.

***

Дилзи аз май сибтар тарлед, шодоман қанҷи
Ҳар кӣ чун лоза оғашинҷи қанҷи

---

* Анфусу офоқ – олами ботинӣ ва зоҳирӣ.

***

***

Битвон ба ҳарфи нарм дили санг об кард,
Шир аз мулоимат ба шакар даст ёфтаст.

***

***

Афтодагӣ чаро накунад кас шиори хеш,
Зулф аз фитодагӣ ба камар даст ёфтаст.

***

***

Соиб, шакар ба танг бувад дар каломи ту,
Килки ту бар кадом шакар даст ёфтаст?!

***

***

Пайваस्ताаст силсилаи мавҷҳо ба ҳам,
Худро шикаста, ҳар кӣ дили мо шикастааст.

***

***

То хешро ба кӯчаи гавҳар расондаем,
Сад бор риштаи нафаси мо гусастааст.

***

***

Бар ҳусни зудсери ҷаҳон эътибор нест,
Шабнам ба рӯи гул ба амонат нишастааст.

***

***

Ҳеҷ аст ганҷи олам, агар ҳаст дил ғанӣ,
Дил чун тавонгар аст, ба дунё чӣ ҳоҷат аст?

***

***

Чашм аз барои рӯи азизон бувад ба кор,
Яъқубро ба дидаи бино чӣ ҳоҷат аст?

***

Фардо чу ғам зиёда зи имрӯз мерасад,
Имрӯз хӯрдани ғами фардо чӣ хочат аст?

***

Як чашми пурхумор беҳ аз сад қадаҳ шароб,
Як чехраи шукуфта беҳ аз сад чаман гул аст.

***

Дар пирӣ аз ҳаёт иқомат тамаъ мадор,
Сел аст умру қомати хамгашта чун пул аст.

***

Дилро дуруст дор, ки мавчи сабукинон
Бо киштии шикаста зи баҳри хатар гузашт.

***

Дил дар назари мардуми фарзона бузург аст,
Тифлон чӣ шиносанд, ки девона бузург аст.

***

Дар пояи худ ҳеч касе хурд набошад,
То чуғз бувад сокини вайрона, бузург аст.

***

Хоксорӣ то далели қони огоҳи ман аст,
Мекунад ҳамвор ҳар чоҳе, ки дар роҳи ман аст.

***

Интиқом аз душмани очиз ба некӣ мекашам,
Мекунам сарсабз ҳар хоре, ки дар роҳи ман аст.

***

Мушт бар хоро задан бозуи худ ранчондан аст,
Мекунад бо хеш бад ҳар кас, ки бадхоҳи ман аст.

***

Аҳли дилро ба дилу аҳли назарро ба назар,
Дӯстдорони забонро ба забон бояд ҷуст.

***

Ба ҳеч дил назанӣ ҳамчу моҳи нав нохун,
Агар ду ҳафта дили хеш чун қамар нахӯрӣ.

***

Бувад ба қадри ҳунар доғҳои маҳрумӣ,
Фиреби шӯҳрати беҳосили ҳунар нахӯрӣ.

***

Чу мағзи писта туро субҳ дар шакар гирад,
Фиреби чошнии хоб агар сахар нахӯрӣ.

***

Камар мабанд ба озори ҳеч кас, Соиб,
Ки захми теги мукофот бар цигар нахӯрӣ.

***

Сидқ равшангари замири ман аст,
Субҳи равшанзамир пири ман аст.

***

Чун гузорад хишти аввал бар замин меъмор қач,
Гар расонад бар фалак, бошад ҳамон девор қач.

***

Қомати ҳам барнаёрад аз хасисӣ нафсро,
Беш овезад ба доманҳо, чу гардад хор кач.

***

Рост шав, Соиб, нахоҳӣ кач агар осори хеш,
Соя афтад бар замин кач, чун бувад девор кач.

***

Аз сурмаи дили шаб равшан шавад чароғаш,
Ҳар кас зи хоб хезад пеш аз ситораи субҳ.

***

Нақди ҳаёти худро сарфи парирухон кун,
К-аз васли офтоб аст умри дубораи субҳ.

***

Ҳар кас зи равзани худ дар олам аст ҳушёр,
Олам ба чашми мастон гулзор менамояд.

***

Душворие надорад роҳи фано, валекин
Роҳе, ки берафиқ аст, душвор менамояд.

***

Одамӣ пир чу шуд, ҳирс ҷавон мегардад,
Хоб дар вақти саҳаргоҳ гарон мегардад.

***

Ройи равшан зи бузургони куҳансол талаб,
Обҳо соф дар айёми хазон мегардад.

***

Рутбаи ишқ ба тадрич баландӣ гирад,
Бода чун пир бувад, нашъа ҷавон мегардад.

***

Ҳар киро теғи забон нест ба фармон, Соиб,
Оқибат куштаи шамшери забон мегардад.

***

Айби покон зуд бар мардум ҳувайдо мешавад,
Дар миёни шири холис мӯй расво мешавад.

***

Олами об аз насиме мехӯрад бар якдигар,
Дар сари мастӣ нафас ҳушёр мебояд кашид.

***

Тифлро ҳар сари ангушт бувад пистоне,
Рӯзии беҳабарон дасту даҳон мебошад.

***

Машав аз сӯҳбати бебаргунавоён ғофил,
Ки шаби қадр ниҳон дар рамазон мебошад.

***

Зиндагонӣ ба таҳи теғ сар орад, Соиб,
Оҳ, ҳар кас, ки ба фармони забон мебошад.

***

Ашке ки гавҳараш зи нажоди ҷигар бувад,
Ҳар қатрааш ситораи субҳи сахар бувад.

***

***

Гавҳарнамои ҷавҳари зоти хеш бош,
Хокаш ба сар, ки зинда ба номи падар бувад!

***

***

Шодие к-аз дил набошад, шӯълаи хору хас аст,
Гиря беҳ з-он хандае, к-аз заъфарон пайдо шавад.

***

***

Барнамехезад ба танҳой садо аз ҳеч даст,
Лол гӯё мешавад, чун тарҷумон пайдо шавад.

***

***

Ғафлати дил нафсро, Соиб, кунад мутлакинон,*
Дуздро чуръат зи хоби посбон пайдо шавад.

***

***

Ин нокасон, ки фахр ба аҷдод мекунанд,
Чун сағ ба устухон дили худ шод мекунанд.

***

***

Ояндаро қиёс кун аз ҳоли худ, бубин,
К-аз рафтагон ба хайр киро ёд мекунанд.

***

***

Соиб, ҷамоате ки саворанд бар сухан,
Дар кӯҳи Қоф сайди паризод мекунанд.

***

***

---

* Мутлакинон – соҳибхитиёр.

***

Саркашӣ дар обу хоки мардуми афтода нест,
Дар замини хоксорӣ дона вожун медамад.

***

Раҳ надорад чилваи озодагӣ дар кӯи ишк,
Сарв агар коранд он чо, беди Маҷнун медамад.

***

Ҳаргиз аз кибр накардӣ ниғаҳе дар таҳи по,
Ба ту чун фоидаи файз зи боло бирасад?!

***

Ноқис аз тарбияти чарх нагардад комил,
Бодаи хом муҳол аст ба мино бирасад.

***

Мағӯй ҳарфи насиҳат ба ғофилон, Соиб,
Мазан тапонча ба рӯе, ки оҳанин бошад.

***

Падар хиҷлат кашад з-аъмоли ношоисти фарзандон,
Хатое чун зи тир ояд, камон бар хеш мепечад.

***

Сабукмағзе, к-аз асбоби чаҳон бар хеш меболад,
Чу ҳаммолест,* к-аз бори гарон бар хеш меболад.

***

Аз гулӯи худ рабудан вақти хочат химмагист,
В-арна ҳар кас вақти серӣ истифода накардад.

---

* Ҳаммол—борбар, борбардор.

***

Нишинад зуд бар хоки сияҳ аз гарданафрозӣ
Чу оташ ҳар кӣ з-имдоди хасон бар хеш меболад.

***

Наметобад саодатманд рӯ аз сахтии даврон,
Зи мағз афзун ҳумо аз устухон бар хеш меболад.

***

Шавад хушвакт дил, чун нафс бар шайтон зафар ёбад,
Чу саг бар гург ғолиб шуд, шубон бар хеш меболад.

***

Аз дил мапеч рӯй, ки шаккарсухан нашуд
Ҳар тӯтие, ки пушт бар оинадор кард.

***

Ин он ғазал, ки Саъдии Шероз гуфтааст:
«Музд он гирифт, ҷони бародар, ки кор кард».

***

Мекунад ҳамвор сӯҳон теги ноҳамворро,
Ҳар кучо бояд дуруштӣ кард, ҳамворӣ чӣ суд?

***

Чанд битвон сохт мӯи хеш чун қир* аз хизоб†,
Чун намегардад ҷавон дил, з-ин сияҳкорӣ чӣ суд?

---

* Қир—ранги сиёҳ.

† Хизоб – ранг кардан.

***

Ба май ғам аз дили афгор барнамехезад,
Ба об аз оина зангор барнамехезад.

***

Маҷӯ мулоимат аз мардуми хасисниҳод,
Ки бӯи гул зи хасу хор барнамехезад.

***

Агар на сурмаи хоб аст тирагӣ, Соиб,
Чаро зи хоб сияҳкор барнамехезад?

***

Бағал во карда метозад ба истиқболи марги худ
Дили ҳар кас ба марги дигаре хушнуд мегардад.

***

Манеҳ бар заррае, эй бевасар, ангушти густохӣ,
Ки меларзад дили хуршед, то мавҷуд мегардад.

***

Гузинад ҳар кӣ суди дигаронро бар зиёни худ,
Ба андак фурсате, Соиб, зиёнаш суд мегардад.

***

Чун боли шавқ ҳаст, зи афтодагӣ чӣ бок,
Мурғон далер бар сари девор мераванд.

***

Аз гулӯи худ рабудан вақти ҳоҷат ҳиммат аст,
В-арна ҳар кас вақти серӣ пеши сағ нон афканад.

***

Раҳм кун бар нотавонон, к-аз даҳони шиква мӯр
Метавонад раҳна дар мулки Сулаймон афканад.

***

Бар заифон раҳм кардан раҳм бар худ кардан аст,
Вой бар шере, ки оташ дар найистон афканад.

***

Микрози сари сабза бувад хандаи бевакт,
Аз раҳнаи лаб пистаи хандон гила дорад.

***

Аз ахтари худ зери фалак шикваи нодон
Монад ба ғарике, ки зи борон гила дорад.

***

Чун донаи бемағз бувад пуч каломаш
Ҳар шӯразамине, ки зи деҳқон гила дорад.

***

Соиб, онҳо ки гузиданд зи ғамҳо ғами ишк,
Даст бар синаи ғамҳои пароканда заданд.

***

Касе, ки айби туро пеши чашм бингорад,
Бибӯс дидаи ўро, ки бар ту ҳақ дорад.

***

Бузург ўст, ки бар хок ҳамчу сояи абр
Чунон равад, ки дили мӯрро наёзорад.

***

Ту бар хилофи бадон тухми некномӣ кор,
Ки ҳар кас он даравад аз ҷаҳон, ки мекорад.

***

Пой бар чарх ниҳад ҳар кӣ зи сар мегузарад,
Ришта чун бегирах афтад, зи гуҳар мегузарад.

***

Ҳалоки ҳусни худододи ӯ шавам, ки саропо
Чу шеъри Ҳофизи Шероз интиҳоб надорад.

***

Соиб, ба пой хеш занад теша беҳабар
Он беадаб, ки ханда ба устод мезанад.

***

Ба завқе така бар шамшер ҷисми лоғарам дорад,
Ки шабнам дар канори гул ҳасад бар бистарам дорад.

***

Рӯзии оташ шавад нахле, ки дастомӯз кард
Санги тифлонро, ки ризқи мардуми девона буд.

***

Тухми уммед барӯманд нагардад зи баҳор,
Сабз вақте шавад ин дона, ки дил об шавад.

***

Тирарӯзони ҷаҳонро ба чароғе дарёб,
То пас аз марг туро шамъи мазоре бошад.

***

***

Хасу хоре, ки зи роҳи дигарон бардорӣ,
Дар дили хок туро боғу баҳоре бошад.

***

***

Зинда дар гӯр кунад ҳашр мукофот туро,
Бар дили мӯре агар аз ту ғуборе бошад.

***

***

Аҳли дарде, Соиб, аз олам дучори мо нашуд,
Дар дили мо ҳасрати ин гавҳари ноёб монд.

***

***

Махӯр, Соиб, фиреби фазл аз аммомаи* зоҳид,**
Ки дар гунбад зи бемағзӣ садо бисёр мепечад.

***

***

Нест аз хуршеду моҳ ин гунбади гардон сафед,
З-устухони бегуноҳон аст ин зиндон сафед.

***

***

Гарди роҳи ишқ бармехезад аз дарёи нур,
Мешавад зангӣ дар ин майдон ба як чавлон сафед.

***

***

Хом чун сарв ба боғ омаду берун шуд хом,
Ҳар кӣ, Соиб, ба чаҳон ҳодисапарвард нашуд.

***

***

Бузург уст, ки бар ӯ ҳамаи ҳақиқатҳо ба ҳақиқат
Пайванда шудаанд, ки ҳамаи ҳақиқатҳо ба ҳақиқат

---

* Аммома—салла, дастор.

** Зоҳид—гӯшанишин; диндор.

***

Ҳар кас, ки бе рафиқи мувофиқ сафар кунад,
Бо худ ҳазор қофила ташвиш мебарад.

***

Ҳар кӣ чун ришта зи бориқхаёлон гардид,
Рӯзияш тангтар аз дидаи сӯзан бошад.

***

Маро аз ғафлати худ бар сар ин бедод меояд,
Набошад сайд агар ғофил, чӣ аз сайёд меояд?!

***

Аз он маъмур мебошад хароботи муғон, Соиб,
Ки он чо ҳар кӣ ғамгин меравад, дилшод меояд.

***

Соиб аз Хоҷа мадад хост дар ин тоза ғазал,
Ки дар эҳёи сухан кори Масеҳо мекард.

***

Марез ранги иқомат дар ин тамошогоҳ,
Ки гул пиёда дарояд, савор баргардад.

***

Сухансанче саромад дар фани гуфтор мегардад,
Ки чун паргор гирди нуқтае сад бор мегардад.

***

Ҳазар кун зинҳор аз иттифоқи душмани очиз,
Ки чун пайваста гардад мӯр бо ҳам, мор мегардад.

***

Гаронӣ мекунад бар тан, чу сар бечӯш мегардад,
Сабӯ холи чу аз май гашт, бори дӯш мегардад.

***

Дар он маҳфил гул аз кайфияти май метавон чидан,
Ки соқӣ бештар аз дигарон мадҳуш мегардад.

***

Қаноат кун, к-аз ин гулшан ба бӯе ҳар кӣ қонеъ шуд,
Чу занбӯри асал қошонааш пурнӯш мегардад.

***

Хатар бисёр дорад дар камин ҳамворию душман,
Зи сағ ғофил машав зинҳор, чун хомӯш мегардад.

***

Маҳи тамом ҳилолу ҳилол шуд маҳи бадр,
Ба як қарор кӣ дар рӯзгор мемонад?

***

Бо ишқ интиқом тавон з-осмон кашид,
Натвон ба зӯри бозуи ақл ин камон кашид.

***

Бо хомушӣ бисоз, ки талхӣ намекашад
Ин шаҳдро касе, ки ба кому забон кашид.

***

Шуд кунд аз мулоимати ман забони хасм,
Дандони морро ба намад метавон кашид.

***

Маро зи рӯзи қиёмат ғаме, ки ҳаст, ин аст,
Ки рӯи мардуми олам ду бор бояд дид.

***

Нолае к-аз дили бедард бурун меояд,
ТеҒе аз панҷаи номард бурун меояд.

***

Ғами дунё на ҳарифест, ки мағлуб шавад,
Мард аз ин маърака номард бурун меояд.

***

Онро, ки рӯзгор нагирад ба ҳар гуноҳ,
Чун чамъ шуд гуноҳ, худогир мешавад.

***

Барги хазонрасида бувад тарҷумони боғ,
Аз ранги чеҳра ҳоли маро метавон шунид.

***

Бошад беҳ аз мулоимати мардуми хасис,
Аҳли карам дуруштӣ агар бо гадо кунанд.

***

Девонае ба тозагӣ аз банд частааст,
Ин муждаро ба ҳалқаи тифлон кӣ мебарад?!

***

Соиб, саводи шаҳр маро хуни мурда кард,
Ин дилрамидаро ба биёбон кӣ мебарад?!

***

Онро, ки ишқ нест, чӣ лаззат зи зиндагист?
Онро, ки қонситон набувад, қон чӣ мекунад?

***

Бе ғам наёфтаст касе васли ғамгусор,
Соиб шикоят аз ғами ҳичрон чӣ мекунад?

***

Дили сиёҳдарунон намешавад равшан,
Агар май аз қадаҳи офтоб менӯшанд.

***

Магар зи рӯзи ҳисобанд беҳабар, Соиб,
Қамоате, ки майи беҳисоб менӯшанд?!

***

Қанг дорад золим аз беолатӣ бо хештан,
Хуни худро меҳӯрад гурге, ки бедандон шавад.

***

Беғараз чун шуд сухан, таъсири дигар медиҳад,
Оби равшанро садаф ташрифи гавҳар медиҳад.

***

Азм чун афтод содик, роҳбар даркор нест,
Иштиёқи васли шаккар мӯрро пар медиҳад.

***

Ҳаст то бар фалак аз ахтари сайёра асар,
Санг бар шишаи арбоби ҳунар меояд.

***

Лола дорад хабар аз барқи сабуксайри баҳор,
Ки нафассӯхта аз хок бадар меояд.

***

Ҳеч дарде батар аз офияти доим нест,
Талхии тоза беҳ аз қанди мукаррар бошад.

***

Най муҳол аст, ки аз банд халосӣ ёбад,
То дилаш дар гарави сӯҳбати шаккар бошад.

***

Бо адаб бо ҳама сар кун, ки дили шоҳу гадо
Дар тарозуи мукофот баробар бошад.

***

Мебарад ишқ аз замин бар осмон арвоҳро,
З-ин далели осмонӣ ҳар кӣ гофил монд, монд.

***

Фурсате то ҳаст, берун ой аз зиндони қисм,
Дар баҳорон тухми бедардӣ ки дар дил монд, монд.

***

Чашми қурбонӣ нагардонад варақ то рӯзи ҳашр,
Дидаи ҳар кас, ки дар дунболи қотил монд, монд.

***

Соиб, суҳан аз меҳр ҳамон беҳ, ки нагӯяд
Ҳар кас, ки ба дилҳо асар аз кина гузорад.

***

Ба сар наёмада тӯмори умр, чаҳде кун,
Ки чун қалам зи ту дар ҳар қадам асар монад.

***

Хушо касе, ки аз ин хокдон чу даргузарад,
Зи нақши пой чароғе ба раҳгузар монад.

***

Ба ханда зиндагии хешро мадеҳ бар бод,
Ки дар чаман гули нашкуфта бештар монад.

***

Ҳар ҳавасноке ки сӯзад доғ, аҳли ишқ нест,
Дев агар ангуштарӣ ёбад, Сулаймон кай шавад?!

***

Рутбаи замзамаи ишқ надорад зоҳид,
Бигузоре, ки овозаи ҷаннат шунавад.

***

Рӯзгорест, ки тасдиқ намебояд кард,
Агар аз субҳ касе ҳарфи садоқат шунавад.

***

Дили огоҳ зи ҳар зарра шавад пандпазир,
Мурдадил аз даҳани гӯр насихат шунавад.

***

Дари тавфиқ шавад боз ба рухсори касе,
К-аз таҳи дил сухани аҳли ҳақиқат шунавад.

***

Ҳамчу парвона ҷигарсӯхтае мебояд,
Ки зи хокистари мо бӯи муҳаббат шунавад.

***

Маро зи ёди ту бурду туро зи хотири ман,
Ситам замона аз ин бештар чӣ хоҳад кард?

***

Ҳеҷ кас уқдае аз кори ҷаҳон боз накард,
Ҳар кӣ омад, гираҳе чанд бар ин кор фузуд.

***

Барнамеоранд хоре ҳамраҳон аз пои ҳам,
Гар дили сӯзан зи оҳан гашт, ёронро чӣ шуд?

***

Не зи дил мондаст дар олам асар, не з-аҳли дил,
Ё раб, ин оинаи оинадоронро чӣ шуд?

***

Чун сарв дар ин боғ зи озодагии хеш
Боре, ки маро буд ба дил, бесамарӣ буд.

***

Шармгинон ба хамӯшӣ адаби хасм кунанд,
Теғи ин тойфа дар маърака урён набувад.

***

Эй, ки чун ғунча ба шерозаи худ менозӣ,
Бош, то силсилачунбони хазон бархезад.

***

Эй ақли хушкмағз, бирав, дарди сар мадеҳ,
Бе бода табъи аҳли сухан во намешавад.

***

Бигир аз оташи сӯзанда таълими сабукрӯҳӣ,
Ки бо он саркашӣ дар пеши пой хор бархезад.

***

На ҳар суханбишиносе суханварӣ донад,
На ҳар сиёҳдиле кимиёгарӣ донад.

***

Ту саъй кун, ки дар ин баҳр нопадид шавӣ,
В-агарна ҳар хасу хоре шиноварӣ донад.

***

Гиряҳо дар парда дорад айшҳои бегумон,
Хандаи беихтиёри барқ борон оварад.

***

Ризқ ончунон хуш аст, ки кам-кам фитад ба даст,
Заҳр аст рӯзие, ки ба якбор мерасад.

***

Кам аст мастии ғафлат туро, ки чун тифлон
Фасонаи дигар аз баҳри хоб мебояд?!

***

Аз ин қаламрави зулмат гузаштан осон нест,
Диле ба равшании офтоб мебояд.

***

Давлат зи дастгирии мардум ба по бувад,
Фонуси ин чароғ зи дасти дуо бувад.

***

Ҳар гунча во шавад ба насиме дар ин чаман,
Мифтоҳи қуфли ҷуд зи дасти гадо бувад.

***

Бозичаи насим шавад косаи сараш
Ҳар дил, ки чун ҳубоб асири ҳаво бувад.

***

Ҳеҷ кас нест, ки дар фикри дили худ бошад,
Умри мардум ҳама дар фикри шикам мегузарад.

***

Қор бо аммомаву даври шикам афтодааст,
Хум дар ин маҳфил бузургиҳо ба Афлотун кунад.

***

Ба касе бувад мусаллам сафари диёри ваҳдат,
Ки даруни хона бошад, ҳама ҷо расида бошад.

***

Зери сипеҳр дасти дуо мавҷ мезанад,
Дар хонаи карим гадо мавҷ мезанад.

***

Ғафлат нигар, ки пушт ба меҳроб кардаем
Дар кишваре, ки қибланамо мавҷ мезанад.

***

Либоси мотами булбул ҳамеша омода-ст
Ба ҳар чаман, ки дар ӯ зоғе ошён дорад.

***

Ба ишқ нисбати хосест нотавононро,
Гуҳар алоқаи дигар ба ресмон дорад.

***

Вафо ба ваъда накардан хилофи одоб аст,
В-агарна шикваи мо мӯҳр бар даҳон дорад.

***

Фигон, ки оинарухсори ман намедонад,
Ки ошноии тардоманон зиён дорад.

***

То сабзаву гул ҳаст, зи май тавба ҳаром аст,
Натвон ғами дилро ба баҳори дигар афканд.

***

Дуруст чун нагузоранд хишти аввалро,
Агар ба чарх расад, қач бувад ҳамон бунёд.

***

Дар банди ғам манол, ки мурғони дурбин
Сайри чаман зи равзанаи дом кардаанд.

***

Хотири озурдаро сайри гулистон мегазад,
Шӯри булбул, хандаи гул, бӯи райҳон мегазад.

***

То дағал аз дӯстдорон дидаам, ранчидаам,
Покбозам, бад ҳарифе зуд дилгирам кунад.

***

Сабоҳи мастиву шоми хумор мегузарад,
Хушиву нохушии рӯзгор мегузарад.

***

Бо беҳунарон ахтари бад кор надорад,
Ин санг бар оинаи аҳли ҳунар ояд.

***

Ишқро дар кишвари мо эътибори дигар аст,
Юсуф ин чо бар сари роҳи Зулайхо меравад.

***

Бештар арбоби дунё зар ба мунъим медиҳанд,
Оби ин беҳосилон яксар ба дарё меравад.

***

Кучо тадбири пирони куҳансол аз ҷавон хезад,
Наёяд аз дами теғ, он чи аз пушти камон хезад.

***

Сироят мекунад дар золимон озори мазлумон,
Ки фарёд аз дили саҳти камон беш аз нишон хезад.

***

Канори субҳ зи хуни шафақ лаболаб шуд,
Сазои он ки дами хуш дар ин ҷаҳон бизанад.

***

Баски дар ҳар гузаре роҳбаре пинҳон аст,
Ришта аз кӯчаи гавҳар батааммул гузарад.

***

Чӣ кор аз ёрии даврон барояд,
Ба ҳиммат корҳо осон барояд.

***

Сарояд чун замони ноумедӣ,
Ба хобе Юсуф аз зиндон барояд.

***

Ҳам аз кӯдакмизочихои ҳирс аст,
Ки дар садсолагӣ дандон барояд.

***

Ҳар соғаре ба он лаби хандон намерасад,
Ҳар ташналаб ба чашмаи ҳайвон намерасад.

***

Вақти хуше ки даст диҳад, муғтанам* шумор,
Доим насими Миср ба Канъон намерасад.

***

Мижгон бикушоед, бубандед забонро,
Офок пур аз чилваи ёр аст, бубинед.

---

* Муғтанам—ганимат.

***

Қоней машавед аз хати устод ба хондан,
Хусне, ки ниҳон дар хати ёр аст, бубинед.

***

З-он пеш, ки аз ҳар ду ҷаҳон гард барорад,
Эй беҳабарон, ин чӣ савор аст, бубинед.

***

Аз хонаи занбӯри ҳаводис нахӯрӣ шахд,
То дар раги ҷонат наравад нештаре чанд.

***

Аз худнашиносон маталаб дидаи ҳақбин,
Ҳақро чӣ шиносанд зи худ беҳабаре чанд?

***

Сарчашмаи ин бодия аз заҳраи шер аст,
Зинҳор машав ҳамсафари бечигаре чанд.

***

Ҳарчанд раҳойи зи қафас қисмати мо нест,
Он нест, ки бар ҳам назанам болу паре чанд.

***

Бинмой ба соҳибназаре гавҳари худро,
Исо натавон гашт ба тасдиқи харе чанд.

***

Дар сояи девори саломат нанишинад,
Аз санги маломат нахӯрад ҳар кӣ баре чанд.

***

На зару симу на лаълу на гуҳар хоҳад монд,
Дар бисоти ту ҳамин гарди сафар хоҳад монд.

***

З-ин гулистон, ки ба рангинии он мағрурӣ,
Мушти хоке ба ту, эй боди саҳар, хоҳад монд.

***

Хишт болини ту созанд парасторонат,
Аз ту ҳарчанд дусад болиши пар хоҳад монд.

***

Ҳирсро ташнагӣ афзун ба зару мол шавад,
Чашми оина кучо сер зи тимсол шавад?!

***

То намирад, зи тараддуд накашад пой ҳарис,
Роҳати мӯр дар он аст, ки помол шавад.

***

Ду олабро ба як паймона мебахшанд махмурон,
Агар Қорун нишинад бо майошомон, гадо хезад.

***

Пухтагонро зиндагӣ бо хомкорон мушкил аст,
Ахтари мо хешро дар зери хокистар кашид.

***

Гарчи миҷмар аз ситамкорӣ зад оташ дар сипанд,
Дуди талхаш интиқом аз дидаи миҷмар кашид.

***

Ҳар кӣ, Соиб, аз қаноат кард ҳифзи обрӯ,
Дар ҳамин чо об аз сарчашмаи Кавсар кашид.

***

Зи чунбиши мижа осудааст қурбонӣ,
Тараддуд аз дили беорзу намеояд.

***

Марез оби рухи худ барои нон, к-ин об
Чу рафт, навбати дигар ба ҷӯ намеояд.

***

Домани сахро набурд аз чехраам гарди малол,
Меравам чун сел, то дарё ба фарёдам расад.

***

Аз ҳарисон нест чизе дар чаҳон ҷуз оҳи сард,
Ёдгор аз анкабутон риштаи омол монд.

***

Тарки қачӣ кун, ки тир рост чу гардад,
Гард ба як ҳамла аз нишона барорад.

***

Соиб, туро зи сардии даврон хазон мабод,
К-аз навбаҳори табъи ту айём тоза шуд!

***

Дасти ҳар касро, ки мегирӣ, дар он ошӯбгоҳ
Бар чароғи зиндагӣ дасти ҳимоят мешавад.

***

Бӯи хун меояд аз теғи забони эътироз,
Хурдагирӣ оқибат тухми адоват мешавад.

***

То баромад аз ватан Юсуф, азизи Миср шуд,
Дона гавҳар дар замини поки ғурбат мешавад.

***

Соиб, аз ҳар кас, ки дорӣ ранчише, изҳор кун,
Шиква чун дар дил гираҳ шуд, доғи кулфат мешавад.

***

Гадо зи лукма муҳол аст серчашм шавад,
Ки мешавад лаби нонаш лаби суоли дигар.

***

Чун шамъ то тамом насӯзӣ, намедиҳанд
Хатти амон туро зи шабистони рӯзгор.

***

Дар нӯшханди барқ хатарҳост, зинҳор
Бозӣ махӯр зи чехраи хандони рӯзгор.

***

Чун алам шуд сарнагун, лашкар парешон мешавад,
Пой чун лағжид, уммед аз ҳаводорон мадор.

***

Садди роҳи нашъаи май мешавад чин дар чабин,
Рӯ туруш зинҳор дар базми қадаҳхорон мадор.

***

Ўз надомат нест ҳосил мардуми мағрурро,
Гӯш бар афсонаи беҳудагуфторон мадор.

***

Ҳарфи дил, Соиб, макун сар пеши арбоби ҳавас,
Зинҳор оина пеши ин сияҳкорон мадор.

***

Зи худ берун шудан зоҳид чӣ донад,
Ба чӯби хушк нолидан маёмӯз.

***

Кабк гар хандаи бечо накунад, ман зомин,
Ки гирифторм ба шаҳбоз нагардад ҳаргиз.

***

Ҳамеша ҳамсафари ҳиммати баланди худем,
Надодаем ба дасти касе инон ҳаргиз.

***

Бидор иззати мӯи сафеди пиронро,
Зи ҷои хеш ба таъзими субҳдам бархез.

***

Гирифт домани гул шабнам аз саҳархезӣ,
Зи гарди хоб бишӯ дастурӯ ту ҳам, бархез.

***

Жожхоро набувад бе сухани пуч ҳаёт,
Мешавад дар хасу хошок фурӯзон оташ.

***

***

Дар вақти хеш ҳар кӣ даҳан боз мекунад,
Аз гавҳар аст ҳамчу садаф обу донааш.

***

***

Нармӣ зи ҳад мабар, ки чу дандони мор рехт,
Ҳар тифли найсавор кунад тозиёнааш.

***

***

Соиб агар ба ёри суханфаҳм мерасид,
Мешуд чаҳон пур аз ғазали ошиқонааш.

***

***

Ҳар кас зи хони қисмати худ ризқ меҳӯрад,
Аз камбизоатӣ хиҷил аз меҳмон мабош.

***

***

Ёрони рафтаро ба накӯӣ кунанд ёд,
Ғар умр зуд мегузарад, дилгарон мабош.

***

***

Дар мавсима ки рӯи замин як табақ гул аст,
Соиб, чу байза дар бағали ошён мабош.

***

***

Саҳл аст кори душмани хасми кинаҷӯй,
Ғофил машав зи дӯстии дӯстдори хеш.

***

***

То шавӣ чашму чароғи ин чаҳон чун офтоб,
Пӯшиши ҳар тангдасту фарши ҳар вайрона бош.

***

Бе муҳаббат мағзарон умри азизи хешро,
Дар баҳорон андалебу дар хазон парвона бош.

***

То ба ҳамворӣ барояд кор, дар тундӣ макӯш,
Бад хуморе дорад аз пай ин шароби хомчӯш.

***

Пардаи мардум даридан пардаи айби худ аст,
Айби худ мепӯшад аз чашми халоиқ айбпӯш.

***

Зуд мегирад ба дандони надомат пушти даст,
Ҳар кӣ ҳарфи некхоҳон вонамегирад ба гӯш.

***

Садаф ба дасти тихӣ сад ятимро парвард,
Ту ҳам зи обилаи каф ятимпарвар бош.

***

Дили шикаста ба даст ор бо тихидастӣ,
Ҳамеша сабзу сарафроз чун санавбар бош.

***

Ба мева коми ҷаҳон гар намекунӣ ширин,
Чу сарву бед ба ҳар ҳол соягустар бош.

***

Агар гирифтадилӣ аз ҷаҳониён, Соиб,
Зи хеш хайма бурун зан, ҷаҳони дигар бош.

***

Шайтони роҳи мо нашавад гандуми бихишт,
Моро бас аст нони ҷавини диёри хеш.

***

Чун офтоб гавҳарам аз кони иззат аст,
Бар хок агар фитам, нафитам з-ихтиёри хеш.

***

Майпарастон бар сари кӯи муғон гарданд ҷамъ,
Тирҳои рост дар пеши камон гарданд ҷамъ.

***

Соиб аз дарди ҷудой хуни худро меҳӯрад,
Ҳар кучо бо ҳам ду ёри меҳрубон гарданд ҷамъ.

***

Сад ранг сухан дар лаби ҳар барги гуле ҳаст,
Фарёд, ки гӯши ту гарон аст дар ин боғ.

***

Ғам гирди дили мардуми озод нагардад,
Пайваста аз он сарв ҷавон аст дар ин боғ.

***

Аз барги сафар нест тихӣ домани як гул,
Осуда ҳамин оби равон аст дар ин боғ.

***

Ба фикри дил нафитодӣ ба ҳеч боб, дареғ,
Ба ганҷ роҳ набурдӣ дар ин хароб, дареғ.

***

***

Зи васли дӯст ба фирдавс оштӣ кардӣ,
Сафои чехра надонистӣ аз ҳичоб, дарег.

***

***

Дарнагирад сӯҳбати ишқу хирад бо якдигар,
Чун ду шамшер аст ақлу ишқу дил чун як ғилоф.

***

***

Ҳар кӣ дасташ бар забон сабқат кунад, мард аст, мард,
В-арна ҳар ноқис ҷавонмард аст дар майдони лоф.

***

***

Ҳаргиз намешавад сафари аҳли дил тамом,
Дар хок ҳам ба гард бувад осиеи дил.

***

***

Афтад зи тавфи Каъбаву бутхона дар ба дар,
Саргаштае, ки роҳ наёбад ба кӯи дил.

***

***

Соҳил зи ҷӯши синаи дарёст беҳабар,
Бо зоҳидони хушк макун гуфтугӯи дил.

***

***

Тифли баҳонаҷӯ чигари доя мехӯрад,
Бечора он касе, ки шавад чораҷӯи дил.

***

***

На завқи будану на рӯи бозгардидан,
Чу ханда бар лаби мотамрасида ҳайронам.

***

Аз бас нишони дурии ин раҳ шунидаам,
Анҷомро тасаввури оғоз мекунам.

***

Зи тири рострав чашми ҳадаф чандон наметарсад,
Ки ман аз гардиши гардуни качрафтор метарсам.

***

Балои мурғи зирак доми зери хок мебошад,
Зи тори субҳа беш аз риштаи зуннор метарсам.

***

Бад аз некону некӣ аз бадон бас дидаам, Соиб,
Зи хори бегул афзун аз гули бехор метарсам.

***

Хешро фарбеҳ намесозам зи хони дигарон,
Чун маҳи нав косалеси меҳри тобон нестам.

***

Мекунам гавҳар ба ҳиммат, Соиб, ашки хешро,
Чун садаф дар зери бори абри найсон нестам.

***

Лаззат намондааст дар оинаи ҳаёт,
Бар айшҳои рафта диле шод мекунем.

***

Чун шамъ чанд ман ба забон гуфтугӯ кунам,
Равшандиле кучост, ба қон гуфтугӯ кунам?!

***

Равшандиле намонд дар ин боғу бӯстон,
Бо худ магар чу оби равон гуфтугӯ кунам?

***

Соиб, зи печутоб, ки умраш дароз бод,
Гоҳе аз он миёну даҳон гуфтугӯ кунам.

***

Лаб чун садаф ба оби гуҳар тар намекунам,
Гавҳар ба оби рӯй баробар намекунам.

***

Натвон ба об бурд ба сар ҳамчу зоҳидон,
То ҳаст май, нигоҳ ба Кавсар намекунам.

***

Оина аст нусхαι таълими тӯтиён,
Бе чехраи кушода сухан сар намекунам.

***

Дар Каъбаи дил аст шабу рӯз рӯи ман,
Чун офтоб сачдаи ҳар дар намекунам.

***

Сояи ман гарчи мебахшад саодат халқро,
Аз чаҳон қонёъ ба мушти устухон гардидаам.

***

Барнамеоям зи фикри он даҳону он миён,
Ман, ки асрори чаҳонро тарҷумон гардидаам.

***

Дӯстон аз бадгумонӣ ваҳшат аз ман мекунанд,
В-арна ман бар душмани худ меҳрубон гардидаам.

***

Бо ин бараҳнагӣ, ки маро нест риштае,
Дар пой ҳар кӣ мешиканад хор, сӯзанам.

***

Соиб, талоши гулшани фирдавс мекунам,
Чун хору хас агарчи сазовори гулханам.

***

Ишқ бар ҳар кас, ки зӯр овард, ман гаштам хароб,
Сел дар ҳар ҷо, ки по афшурд, ман вайрон шудам.

***

Маро зи оташи дӯзах наметавон тарсонд,
Зи шармсории рӯзи шумор метарсам.

***

Натвон ҳазор сол ба тӯфони Нӯҳ шуст
Шарҳе, ки мо ба дил зи таманно навиштаем.

***

Аз пастфитратист, ки мо ризқи хешро
Бар хӯшаи баланди Сурайё навиштаем.

***

Ризқи ҳазор хор дар ин дашти оташин
Бар донаҳои обилайи по навиштаем.

***

Ҳеҷ кас ҳаққи намак чун ман намедорад нигоҳ,
Додаам ҳосил, агар дар шӯразор афтодаам.

***

Нест ғайр аз содалавҳӣ хатти поке дар чаҳон,
Ман чу тифлон дар паи нақшу нигор афтодаам.

***

Кас забони чашми хубонро намедонад чу ман,
Рӯзгоре ин ғизолонро шубонӣ кардаам.

***

Номуродиҳои мо, Соиб, ба олам равшан аст,
Бар муроди халқ доим зиндагонӣ кардаам.

***

Рӯи дарёи суханро хору хас пӯшида буд,
Ин хасу хошокро ман бар карон андохтам.

***

Тафовутест миёни шунидани ману ту,
Ту бастани дару ман фатҳи боб мешунавам.

***

Бо ҳама озодагӣ аз ман касе озурда нест,
Оҳанинҷонам, валекин оҳаниндил нестам.

***

Ку бахт, ки дар майкада бо ёр нишинем,
Дар мотами ғамҳои чигархор нишинем.

***

Хусни рухи гул чашм ба роҳи ниғаҳи мост,
Аз ҳиммати паст аст, ки бо хор нишинем.

***

Мо рӯи дил ба ҳар касу нокас намекунем,
Чун бод илтифот бар ҳар хас намекунем.

***

Дар гардишем мо ба сари худ чу офтоб,
Монанди соя пайравии кас намекунем.

***

Бар тӯъмаи хасон, ки пур аз мӯи миннат аст,
Олуда чанги ҳирс чу каргас намекунем.

***

Ёди айёме, ки рӯ бар рӯи чонон доштам,
Обрӯе ҳамчу шабнам дар гулистон доштам.

***

Боғбон бе рухсати ман гул намечид аз чаман,
Имтиёзе дар миёни андалебон доштам.

***

Биҳишт барги хазондидаест орифро,
Зи чашмсерию мо шармсор шуд олам.

***

Аз ин сангиндилон, Соиб, чаро чун тир нагрзам,
Ки пурхун шуд даҳонам аз ҳамон дасте, ки бўсидам.

***

***

Даст агар кӯтоҳ бошад, орзуе мекунем,
Зулфи мушкини туро аз дур бӯе мекунем.

***

***

Дар чаҳони бевафо андешаи манзил кучост,
Меравад селоб, то мо фикри чӯе мекунем.

***

***

Гарчи натвон ёфтан он гавҳари ноёбро,
То нафас боқист, Соиб, чустучӯе мекунем.

***

***

Эй дил, аз пасту баланди рӯзгор андеша кун,
Дар барумандӣ зи қаҳти баргу бор андеша кун.

***

***

Аз насиме дафтари айём барҳам мехӯрад,
Аз варақгардони лайлу наҳор андеша кун.

***

***

Рӯй дар нуқсон гузорад, моҳ чун гардад тамом,
Чун шавад лабрез қомат, аз хумор андеша кун.

***

***

Нест бе захри пушаймонӣ ҳузури ин чаҳон,
Аз раги хоби фароғат ҳамчу мор андеша кун.

***

***

Эй, ки механдӣ чу гул дар бӯстон беихтиёр,
Аз гулоби гиряи беихтиёр андеша кун.

***

Захм мебошад гарон шамшери лангардорро,
Зинҳор аз душманони бурдбор андеша кун.

***

Пашша бо шабзиндадорӣ хуни мардум мехӯрад,
Зинҳор аз зоҳиди шабзиндадор андеша кун.

***

Метавон аз набз пай бурдан ба аҳволи дарун,
Марди дарё нестӣ, аз чӯйбор андеша кун.

***

Оинаам зи гарди кудурат бараҳна аст,
Пайваста соф мегузарад оби чӯи ман.

***

Хотири барги ҳаё аз барги гул нозуктар аст,
Шохи гулро зинати тарфи кулоҳи худ макун.

***

Лабташнагии ҳирс надорад чигари ман,
Хушк аз қадаҳи шир барояд шакари ман.

***

Дар хонаву саҳрост ба лутфи ту умедам,
Эй хонанигаҳдори ману ҳамсафари ман.

***

Чун сиёҳӣ шуд зи мӯ, хушёр мебояд шудан,
Субҳ чун равшан шавад, бедор мебояд шудан.

***

Умрҳо кори ту бо гуфтори бекирдор буд,
Баъд аз ин кирдори бегуфтор мебояд шудан.

***

Эй ки чун гул ханда дар авзои олам мезанӣ,
Мустаидди* гӯшмоли хор мебояд шудан.

***

Ҳар кӣ бо чамъият изҳори парешонӣ кунад,
Мезанад фоли парешоне барои хештан.

***

Мекунад гардиш фалак бар муддаои ман мудом,
Менишонад чарх ҳар касро ба ҷои хештан.

***

Баҳор шуд, ҷӣ ба ҷо хушк мондаӣ, эй абр,
Сазои шишаи тақво ба санги жола бидеҳ.

***

Нестӣ хори сари девор, по дар гил мабош,
Ҳамчу шабнам хайма зан ҳар дам ба ҷои тозае.

***

Моро бас аст силсилаҷунбон ишорае,
Кофист базми сӯхтагонро шарорае.

***

Аз он нозукиҳол эй дӯз ба бӯи тӯл ҳаҷоҷат
Ба ҳосил мерасад наҳии ҳаҷоҷат ҳаҷоҷат

---

* Мустаидд – омода, тайёр.

***

То пой бар фалак нагузорӣ зи маҳди хок,
Мӯят агар чу шир шавад, ширхорай.

***

Аз ҳастии дурӯза ба танганд орифон,
Ту содалавҳ, толиби умри дуборай.

***

Як бор нақши пой худ, эй беҳабар, бубин,
То равшанат шавад, ки чӣ масти гузорай.

***

Соиб, зи офтоби рухи ёр шарм кун,
Аз раҳ марав ба равшании ҳар ситорае.

***

Дар тамоми умр агар як рӯз ошиқ будай,
Аз ҳисоби зиндагонӣ рӯзи ҳашр осудай.

***

Аз пушаймонӣ машав гофил, ки рӯзи бозхост
Барги айши туст ҳар дасте, ки бар ҳам судай.

***

То зи худ берун намеой, сафарнокардай,
Гар ба мижгон санглохи даҳрро паймудай.

***

Рӯ агар дар Каъба орай, сачдаи бут мекунӣ,
То зи зангори худӣ оинаро наздудай.

***

Эй он, ки дил ба абруи пайваста бастай,
Ғофил машав, ки дар таҳи тоқи шикастай.

***

Сар медиҳӣ ба бод ба андак ишорае,
То ҳамчу писта рахнаи лабро набастай.

***

Эй зулфи ёр, ин қадар аз мо канора чист,
Мо дилшикастасему ту ҳам дилшикастай?

***

Инак расид мавсими бебаргии хазон,
Аз боғи рӯзгор чӣ гулдаста бастай?

***

Гарди сафар зи хеш фишонанд ҳамраҳон,
Ту беҳабар ҳанӯз миёнро набастай.

***

Аз ҷабҳаи ҳузур арақ пок мекунӣ,
Гӯё тилисми ҳар ду ҷаҳонро шикастай.

***

Соиб, ҳазор доми тамошо зи мавҷ ҳаст,
З-ин баҳр чун ҳубоб чаро чашм бастай?

***

Аз он нозукниҳол, эй дил, ба бӯи гул қаноат кун,
Ба ҳосил мерасад нахли ҷавон оҳиста-оҳиста.

***

Ба матлаб мерасад чӯёи ком оҳиста-оҳиста,
Зи дарё мекашад сайёд дом оҳиста-оҳиста.

***

Ба Мағриб метавонад рафт дар як рӯз аз Машрик,
Гузорад ҳар ки чун хуршед гом оҳиста-оҳиста.

***

Агарчи ришта аз тори гуҳар бечону лоғар шуд,
Кашид аз мағзи гавҳар интиқом оҳиста-оҳиста.

***

Нафас бар оташи сӯзанда болу пар гардад,
Мабод шиква зи авзои рӯзгор кунӣ.

***

Чӣ хочат аст ба қоми чаҳоннамо, Соиб,
Агар ту оинаи сина беғубор кунӣ?!

***

Ту қадри дарду ғами қовидон чӣ медонӣ,
Ҳузури офияти ройгон чӣ медонӣ?

***

Тамоми умр ба танпарварӣ баромадаӣ,
Ғаме ба ғайри ғами обу нон чӣ медонӣ?

***

Ту, к-аз ҳисори тани худ нарафтаӣ берун,
Раҳи бурун шудан аз осмон чӣ медонӣ?

***

Фиребхӯрдаи найранги навбахоронӣ,
Иёри* чехраи зарди хазон чӣ медонӣ?

***

Талх маншин, шароб агар дорӣ,
Шӯр кам кун, кабоб агар дорӣ.

***

Диле аз рӯзгор холӣ кун,
Шишаи пуршароб агар дорӣ.

***

Қадами хешро шумурда гузор,
Дар расидан шитоб агар дорӣ.

***

Тахт аз тоҷ метавонӣ кард,
Чун гуҳар обутоб агар дорӣ.

***

Медиҳад чо ба дидаат гавҳар,
Риштасон печутоб агар дорӣ.

***

Бош бедор дар дили шабҳо,
Дар лаҳад чашми хоб агар дорӣ.

---

* Иёр—қадр, қимат.

***

Чӣ ба ҳар сӯй чу кӯрон ба асо мебинӣ?
Чоҳ зери қадами туст, кучо мебинӣ?

***

Чашми мо бар ҳунару чашми ту бар айб бувад,
Мо зи оина сафову ту қафо мебинӣ.

***

Ханда чун гул ба тихидастии хошок мазан,
Ки зи дамсардии айём сазо мебинӣ.

***

Ба ту хоҳанд назар кард ба фардо дар ҳашр
Ба ҳамон чашм, ки имрӯз ба мо мебинӣ.

***

Гӯшро кар куну бишнава, ки чиҳо мешунавӣ,
Дида барбанду назар кун, ки чиҳо мебинӣ.

***

Соиб, он беҳ ки хаторо нагузинӣ ба савоб,
Чун аз ин дори мукофот ҷазо мебинӣ.

***

Бадомӯзи ҳавас ошиқ нагардад,
Намеоҷд зи гулчин боғбонӣ.

***

Шароби кӯҳнаву ёри куҳанро
Ғанимат дон чу айёми ҷавонӣ.

***

Агар ошиқ намебудем, Соиб,
Чӣ мекардем бо ин зиндагонӣ?!

АЗ ҒАЗАЛИЁТ

Аз хуни цигар ранг пазирад сухани мо,
Баргест хазондида Сухайл аз Ямани мо.
Мӯҳтоҷ ба шамъи маҳу хуршед набошад
Чун синаи огоҳдилон анҷумани мо.
Аз сӯҳбати мо файз тавон бурд ба доман,
Зулфи шаби кадр аст дили пуршикани мо.
Чун ной лаби баста саропой забонем,
Дар зоҳир агар нест забон дар даҳани мо.
Аз гавҳари мо гарчи хӯрад чашми чаҳон об,
Аз гарди ятимист ҳамон пераҳани мо.
Аз банди либосем дар ин баҳр сабукбор,
Пероҳани мо ҳамчу ҳубоб аст тани мо.
З-он хушсуханонем дар ин базм, ки бошад
Аз болу пари хеш чу тӯтӣ чамани мо.
Дар зиндагӣ азбаски ба талхӣ гузаронем,
Аз захри фано талх нагардад даҳани мо.
Соиб, агар аз мӯйшикофони чаҳонӣ,
Ғофил машав аз хомаи нозуксухани мо.

***

Шуд устухон зи даври фалак тӯтиё маро,
Бори дигар намонд дар ин осие маро.
Дарवेशиям ба сояи девор мебарад,
Ҳарчанд зери боли худ орад ҳумо маро.
Аз кӯҳи ғам агарчи дуто гашт қоматам,
Нашкастааст обида дар зери по маро.
Хашм аст хӯрдани ману айб аст пӯшишам,
Ин аст аз замона либосу ғизо маро.
Пои ба хобрафтаи кӯҳи таҳаммулам,
Натвон ба теғ кард зи доман чудо маро.
Фориғ зи коми ҳар ду чаҳонам, ки кардааст
Ҳайрони чамоли ту бемуддао маро.

Меҳмони хони хешам, агар неку гар бад аст,
Хошо, ки ҳеч шиква бувад аз қазо маро.
Дурри ятимро чӣ шиносад садаф, ки чист,
Саҳл аст агар сипеҳр надонад баҳо маро.
Аз чарх миннати пари коҳе намекашам,
Гар устухон зи дард шавад тӯтиё маро.
Дар маъниям фақиру ба сурат тавонгарам,
Чун ғунча ҳаст хирқа ба зери қабо маро.
Хун дар талоши қомаи алвон намехӯрам,
Соле бас аст каъбасифат як қабо маро.
Аз сояам агарчи ба давлат расида халқ,
Як мушти устухон набувад чун ҳумо маро.
Соиб, набастааст касе пой сайри ман,
Зиндон шудааст банди гарони вафо маро.

***

Чашми масти ёр шуд махмуру мадҳушем мо,
Бода аз чӯши нишот афтоду дар чӯшем мо.
Нолаи мо ҳалқа дар гӯши иҷобат мекунад,
Аз саҳархезони он субҳи буногӯшем мо.
Фитнаи сад анҷуман, ошӯби сад ҳангомаем,
Гар ба зоҳир чун шароби кӯҳна хомӯшем мо.
Пайкари мо мекунад шамшерро дандонадор,
Дар либос аз ҷавҳари зотӣ зиреҳпӯшем мо.
Номаи сарбастаро чун об хондан ҳаққи мост,
К-аз суханфаҳмони он лабҳои хомӯшем мо.
Қатраи ашкем бо оворагӣ ҳамкорвон,
Дар канори баҳри ӯ хотирфаромӯшем мо.
Бетааммул чун арақ бар рӯи хубон медавем,
Чун каманди зулф густохи бару дӯшем мо.
Хирқаи дарवेशии мо чун зиреҳ зери қабост,
Пеши чашми халқи зоҳирбин қабопӯшем мо.
Кори равған мекунад бар оташи мо оби теғ,
Хуни Мансурему доим бар сари чӯшем мо.

Аз шароби мо раги хомист, Соиб, мавҷзан,
Гарчи умре шуд дар ин майхона дар чӯшем мо.

***

Дар биёбони талаб роҳбаре нест маро,
Сари парвоз ба боли дигаре нест маро.
Он нафасбохта ғаввоси* чигарсӯхтаам,
Ки ба чуз обилаи дил гуҳаре нест маро.
Рӯзгорест, ки бо реги равон ҳамсафарам,
Меравам роҳу зи манзил хабаре нест маро.
Мезанам бол ба ҳам, то фитад оташ дар ман,
Аз дили санг умеди шараре нест маро.
Сокини киштии Нӯҳам зи сабукбории хеш,
Чун хасу хор зи тӯфон хабаре нест маро.
Гарчи чун сарв тамошогаҳи аҳли назарам,
Аз чаҳон чуз гираҳи дил самаре нест маро.
Метавон рафт чу оташ ба рагу решаи шамъ,
Ба дилозории парвона саре нест маро.
Ҳама шаб бо дили девонаи худ дар ҳарфам,
Чӣ кунам, чуз дили худ номабаре нест маро.
Хотири амн ба мулки ду чаҳон меарзад,
Нестам дарҳам, агар симу заре нест маро.
Метавонам шарареро ба пару бол расонд,
Дархури шамъ агар болу паре нест маро.
Бурдаам ғунчасифат сар ба гиребон, Соиб,
Чуз дил уммеди кушоиш зи даре нест маро.

***

Аз гулистон нашавад ғунҷаи дил боз маро,
Панҷаи шер бувад чангали шахбоз маро.

---

* Ғаввос—ғўтазананда дар об.

Метавон нола шунид аз кафи хокистари ман,
Нашавад сӯхтагӣ сурмаи овоз маро.
Заҳмати оинаи ман мадеҳ, эй равшангар,
Дил сияҳ мешавад аз миннати пардоз маро.
Дафтари болу параш тӯъмаи микроз шавад,
Ҳар ки афканд сари риштаи парвоз маро.
Сари ҳамсӯҳбати Хизр надорам, Соиб,
Медиҳад умри абад килки сухансоз маро.

***

Май зердасти худ накунад ҳушмандро,
Парвои сел нест замини баландро.
З-он зулфи пуршикан машав эмин, ки мешавад
Аз чин дароз дасти тааддӣ* камандро.
Эмин зи фитнаи лаби хомӯши мо машав,
К-ин сели тунд мегусилад зуд бандро.
Чун нафс шуд салим, ниғаҳбони дил шавад,
Бим аз саги шубон набувад гӯсфандро.
Пайкон даҳони хандаи сӯфорро** набаст,
Фикри дили ғамин набувад ҳарзахандро.
Мардон зи роҳи дард ба дармон расидаанд,
Соиб, азиз дор дили дардмандро.

***

Булбул намешавад ба қафас аз чаман ҷудо,
Фонус шамъро накунад з-анҷуман ҷудо.
Ҳуш дор, к-аз хароши дили санги хора шуд
Охир ба теги кӯҳ сари Кӯҳкан ҷудо.

---

* Тааддӣ—аз ҳади худ гузаштан; зулм, дароздастӣ.

** Сӯфор-- чоки буни тир, чоки охири тир, ки дар чиллаи камон (зеҳи камон) гузошта мешавад.

Аз дурбоши синаи гарм истодааст
Фонусвор аз тани ман пирахан чудо.
Чун хома дар муҳаббати ту баски якдиланд,
Аз ҳам намекунад ду лабамро сухан чудо.
Соиб, зи ман мапурс ҳузури ватан, ки кард
Андешаи ғариб маро аз ватан чудо.

***

Мо набзшиноси раги қонем ҷаҳонро,
Оинаи асрори ниҳонем ҷаҳонро.
Пӯшидаву пайдост зи мо рози ду олам,
Ҳам оина, ҳам оинадонем ҷаҳонро.
Ҳангоми ҳамӯшӣ гиреҳи гавҳари асрор,
Дар вақти сухан теғи забонем ҷаҳонро.
Аз синаи пурдоғ – баҳори чигари хок,
Аз чеҳраи беранг хазонем ҷаҳонро.
Тоза-ст чигарҳо зи шароби кӯҳани мо,
Пирем, вале бахти ҷавонем ҷаҳонро.
Дар сӯҳбати мо катра шавад гавҳари шахвор,
Аз дил садафи покдаҳонем ҷаҳонро.
Доранд ба девонаи мо ҷашм ғизолон,
Сарҳалқаи соҳибназаронем ҷаҳонро.
Аз ростии табъ асои фалаки пир,
Аз қомати ҳамгашта камонем ҷаҳонро.
Беҳушии мо барги нишоти дигарон аст,
Аз хоби гарон ратли гаронем ҷаҳонро.
Гӯше нахарошад зи садои ҷараси мо,
Мо қофилаи реғи равонем ҷаҳонро.
Дар оинаи мост ниҳон рози ду олам,
Ҳарчанд зи ҳайратзадагонем ҷаҳонро.
Дар зоҳир агар дидаи мо пардаи хоб аст,
Мо аз дили бедор шубонем ҷаҳонро.
Соиб, хабаре нест, ки дар маҳфили мо нест,
Ҳарчанд, ки аз беҳабаронем ҷаҳонро.

***

Сабру тоқат аз дили бетоб мечӯем мо,
Ҳайрати оина аз симоб мечӯем мо.
Ҳар кӣ худро чамъ месозад, ҳама олам дар ўст,
Баҳрро дар ҳалқаи гирдоб мечӯем мо.
Шиква бо норостӣ аз чархи қачрав мекунем,
Ростӣ дар чӯи қач аз об мечӯем мо.
Аз висоли ёр маҳрумем бо ҳамхонагӣ,
Дар ҳарам чун гофилон меҳроб мечӯем мо.
Бо сияҳкорӣ тамаъ дорем ҳусни оқибат,
Давлати бедорро дар хоб мечӯем мо.
Аз ҳақиқат рӯй, Соиб, дар маҷоз овардаем,
Моҳро доим зи ташти об мечӯем мо.

***

Дилкӯб нест ҳодиса дунёпарастро,
Моҳӣ зи ҳирси тӯъма фурӯ бурд шастро.
Дунё ба аҳли хеш тараххум намекунад,
Оташ амон намедиҳад оташпарастро.
Даст аз амон бишӯй, ки атфоли ҳодисот
Афтодаанд меваи ин шохи пастро.
Аз ҳар тараннуме дилаш аз чой меравад,
Ҳар кас шунидааст нидои аластро.
Аз банд гашт шӯриши Маҷнун зиёдтар,
Занҷир тозиёна бувад фили мастро.
Соиб, ҳамӯш бош, ки дар маҷлиси шароб
Доруи беҳушист сухан майпарастро.

***

Ёди айёме ки бо ҳам ошно будем мо,
Ҳамхаёлу ҳамсафиру ҳамнаво будем мо.

Маънии як байт будем аз тариқи иттиҳод,
Чун ду мираъ гарчи дар зоҳир ҷудо будем мо.
Буд доим чун забони хома ҳарфи мо яке,
Гарчи пеши чашми суратбин дуто будем мо.
Чун ду барги сабз, к-аз як дона сар берун кунанд,
Якдилу якрӯй дар нашъунамо будем мо.
Ахтари мо саъд буду рӯзгори мо саид,
Аз саодат зери боли як ҳумо будем мо.
Дурии манзил ҳичоби иттиҳоди мо набуд,
Доштем аз ҳам хабар, дар ҳар кучо будем мо.
Чораҷӯёнро намедодем, Соиб, дарди сар,
Дардҳои кӯҳнаи ҳамро даво будем мо.

***

Кӯтоҳ соз риштаи омоли хешро,
Мапсанд дар шиканча пару боли хешро.
Парвози ман ба болу пари туст, зинҳор
Машкан маро, ки мешиканӣ боли хешро.
Дилвопасон ба ҳеч мақоме намерасанд,
Бифрифт пештар зи аҷал моли хешро.
Он сангдил, ки оинаи мо ба санг зад,
Медид кош сурати аҳволи хешро.
Дастӣ дуо бувад сипари новаки* қазо,
Дар кори хайр сарф кун иқболи хешро.
Бо душманони дӯстнамо дар миён манех,
Соиб, агар зи аҳли дилӣ, ҳоли хешро.

***

Мекунад помол тан охир дили осударо,
Мешавад доман кафан ин пой хоболударо.

---

* Новак - тир.

Чуз пушаймонӣ надорад ҳосили тӯли амал,
Чанд паймой мукаррар ин раҳи паймударо?!
Он ки дорад орзуи роҳпаймоёни ишк,
Кош медид ин дилу дасти қадамфарсударо.
Дил чу гофил шуд зи ҳақ, фармонпазири тан шавад,
Мебарад ҳар чо, ки хоҳад, асп хоболударо.
Мекашад дар ҳалқаи фармон ба андак фурсате
Гӯшмоли осмон гӯши суханнашнударо.
Аз дили шаб мекунад дарюзаи рӯзи сиёҳ,
Дид то моҳи тамом он рӯи мушколударо.
Кай баробар мекунам, Соиб, ба Моҳу Офтоб
Чехраи бар остони хоксорӣ сударо.

***

Чун зи дунё неъматӣ алвон ҳавас бошад маро,
Хуни дил чандон намеёбам, ки бас бошад маро.
Аз дили садпора, гар сад сол дар ин хокдон
Зинда монам, поре ҳар сол бас бошад маро.
То наёсояд нафас аз рафтани бозомадан,
Рафтани бозомадан дар ҳар нафас бошад маро.
Тарки афгон мекунам, то чанд дар ин корвон
Чун қарас фарёди бефарёдрас бошад маро.
Гарчи умре шуд зи мардум хешро дуздидаам,
Дар сари ҳар кӯчае чандин асас бошад маро.
Гар зи дил берун диҳам хоре, ки дорам дар чигар,
Ошён омода дар кунҷи қафас бошад маро.
Зинда медорам ба ҳар навъе ки бошад, хешро,
Гар чу оташ аз ҷаҳон як мушти хас бошад маро.
Бод, Соиб, даъвии озодагӣ бар ман ҳаром,
Гар ба чуз тарки ҳавас дар дил ҳавас бошад маро.

***

Аракфишонии он гулузорро дарёб!
Ситорарезии субҳи баҳорро дарёб!

Губори хат ба забони шикаста мегӯяд,
Ки файзи субҳи буногӯши ёрро дарёб!
Акиқ дар даҳани ташна кори об кунад,
Ба ваъдае чигари доғдорро дарёб!
Даруни хона хазону баҳор якранганд,
Зи хеш хайма бурун зан, баҳорро дарёб!
Зи гоҳвораи таслим кун сафинаи хеш,
Миёни баҳр ҳузури канорро дарёб!
Губори қофилаи умр чун намоён нест,
Дуаспа рафтани лайлу наҳорро дарёб!
Саводи чавҳари теғи қазо ба даст овар,
Дигар ишораи абруи ёрро дарёб!
Зи нуқта ҳарфшиносон китобдон шудаанд,
Зи хат бипӯш назар, холи ёрро дарёб!
Ба хуни неъмат алвон чу нофа қонсӯ шав,
Таровиши нафаси мушкборро дарёб!
Машав ба барг тасаллӣ зи нахли ҳастии хеш,
Бикӯш, меваи ин шохсорро дарёб!
Ту, к-аз шароби ҳақиқат ҳазор хум дорӣ,
Ба як пиёла мани хоксорро дарёб!
Ҳамеша давр ба коми касе намегардад,
Ба як-ду чуръа мани беқарорро дарёб!
Дар он риёз чу Соиб зи ғунҷахусбон шав,
Гиреҳкушоии боди баҳорро дарёб!

***

Оина шав, висоли париталъатон талаб,
Аввал бирӯб хона, сипас меҳмон талаб.
Гулмеҳи остонаи ишқ аст офтоб,
Ҳар ҳоҷате ки дорӣ, аз ин остон талаб.
Чун сабза зери санги ҳаводис чӣ мондаӣ?!
Ҳиммат зи дасту бозуи ратли гарон талаб.
Рӯе зи сангу қоне аз оҳан ба ҳам расон,
Он гаҳ биёву оташ аз ин қорвон талаб.
Дар нохуни насим кушоиш намондааст,

Эй гунча, ҳиммат аз нафаси булбулон талаб.
Меъёри дӯстони дағал рӯзи ҳочат аст,
Қарзе ба расми таҷриба аз дӯстон талаб.
Хоҳӣ, ки чой дар дили ширинлабон кунӣ,
Ҳиммат зи килки Соиби ширинзабон талаб.

***

Хусни оламсӯзи ўро соғаре даркор нест,
Чехраи хуршедро равшангаре даркор нест.
Кахрабое ҳосили моро ба ғорат мебарад,
Хирмани бемағзи моро сарсаре даркор нест.
Ҳар чӣ бояд, одамӣ бо хештан овардааст,
Хоб чун афтод сангин, бистаре даркор нест.
Оташ аз худ медиҳад берун сипанди шӯхро,
Ин сабуксайри фаноро мичмаре даркор нест.
Қатраи обе ба ҳам печад бисоти хобро,
Дар шикасти аҳли ғафлат лашкаре даркор нест.
Ҳеч нақше нест, к-аз оина рӯ пинҳон кунад,
Дил чу равшан шуд, китобу дафтаре даркор нест.
Сел бе раҳбар ба дарё мерасонад хешро,
Шавқ дар ҳар чо, ки бошад, раҳбаре даркор нест.
Мутриби мо чун хуми май сини пурчӯши мост,
Маҷлиси ушшоқро хунёгаре даркор нест.
Мерабояндат чу шабнам шӯхии гулҳо ба ҳам,
Сайри ин гулзорро болу паре даркор нест.
Борҳо ковидаам хокистари афлоқро,
Ғайри доғи ишқ, Соиб, ахгаре даркор нест.

***

Дар сияҳхонаи афлоқ дили равшан нест,
Ахгаре дар таҳи хокистари ин гулхан нест.
Дил чу биност, чӣ ғам, дида агар нобиност,
Хонаи оинаро равшанӣ аз равзан нест.

Гавҳар аз гарди ятимӣ нашавад хонанишин,
Дил агар зинда бувад, ҳеч ғами мурдан нест.
Дидаи шӯхи туро оина дар зангор аст,
В-арна як сабзаи бегона дар ин гулшан нест.
Ростӣ уқдакушоандаи асрори дил аст,
Шамъро ҳавсалаи гиря фурӯ хӯрдан нест.
Нест дар қофилаи реги равон пешу пасе,
Мурда бечоратар аз зинда дар ин маскан нест.
Ҳирс ҳар зарраи моро ба ҷаҳоне андохт,
Мӯр худро чу кунад ҷамъ, кам аз хирман нест.
На ҳамин мавҷ зи омадшуди худ беҳатар аст,
Ҳеч касро хабар аз омадану рафтан нест.
Сифлагонро назанад ҷарх чу некон бар санг,
Маҳаки симу зар аз баҳри мису оҳан нест.
Дили нозук ба нигоҳи қаче озурда шавад,
Хор дар дида чу афтод, кам аз сӯзан нест.
Соиб, аз атласи гардун гила беинсофист,
Сарви ин боғчаро барги ду пирохан нест.

***

Абири зулф ба ҷайби сабо набояд рехт,
Ба ҷашми бебасарон тӯтиё набояд рехт.
Ба сахтрӯии гардун сабур бояд буд,
Вагарна дона дар ин осие набояд рехт.
Харобҳолии қасри ҳубоб мегӯяд,
Ки регхона зи дарё ҷудо набояд рехт.
Далели иззати аҳли сухан ҳамин кофист,
Ки хурдаҳои қалам зери по набояд рехт.
Бас аст рӯзии тӯтӣ шакарфишонии хеш,
Шакар ба Соиби шириннаво набояд рехт.

***

Ҳар шишачон хазинаи асрори ишқ нест,
Номус шишаест, ки дар бори ишқ нест.
Базмест бечароғу кадуест бешароб
Дар ҳар диле, ки давлати бедори ишқ нест.
Абрест парварандаву барфест хонасӯз,
Тадбир кори ақл бувад, кори ишқ нест.
Хок афканад чу лукмаи талх аз даҳан бурун
Он синаро, ки махзани асрори ишқ нест.
Реги равони водии саргаштагӣ шавад
Ҳар нуқтае, ки дар хамаи паргори ишқ нест.
Натвон дуруд кишти фалакро ба моҳи нав,
Сайқал ҳарифи сабзай зангори ишқ нест.
Ҳар шевааш зи шеваи дигар базавқтар,
Як хор дар саросари гулзори ишқ нест.
Ҳарчанд дилфиреб бувад кӯчабоғи зулф,
Аммо ба хушқумошии* бозори ишқ нест.
Абрест дар тилисми сароб уфтодааст
Ҳар дидае, ки волаи рухсори ишқ нест.
Гавҳар миёни гарди ятимӣ ба сар барад,
Ғайр аз дили хароб сазовори ишқ нест.
Соиб, агарчи ҳусн фурӯшандаест сахт,
Аммо ҳарифи нози харидори ишқ нест.

***

Ҳар хори ин гулистон ангушти раҳнамоест,
Ҳар шабнаме дар ин боғ чоми ҷаҳоннамоест.
Ҳар ғунҷаи ҳамӯше мактуби сарбамӯҳрест,
Ҳар бонги андалебе овози ошноест.
Ҳар лаҳти дил шаҳидест даст аз ҳаёт шуста,
Домони ашкрезон сахрои Карбалоест.

---

* Қумош - газвори абрешимин, шохӣ.

Оинахонаи дил аз занг гар барояд,
Ҳар барги сабзи ин боғ тӯтии хушнавоест.
Овозаи талабро Хизрест ҳар сиёҳӣ,
Киштишикастагонро ҳар мавҷ нохудоест.
То нури ҳусни мутлақ гавҳарфурӯзи хокест,
Ҳар чуғзи бепару бол дар чашми худ ҳумоест.
Бо дастгоҳи фирдавс як боғбон чӣ созад,
Ҳар чузъи ҳусни ўро машшотаи ҷудоест.
Ҳарчанд қулзуми ишқ бар як ҳавост доим,
Дар ҳар сари ҳубобе аз шавқи ў ҳавоест.
Эй барқи бемурувват, поро шумурда бигзор,
Ҳар хори ин биёбон ризқи бараҳнапоест.
Дил чун зи по нишинад, чон чун қарор гирад?
Дар ҳар шиканчи зулфаш ҳангомаи ҷудоест.
То ишқ соя афканд бар хомаи ту, Соиб,
Муштоқи нолаи туст, ҳар ҷо ки хушнавоест.

***

Лаълат ба ханда пардаи гулро даридааст,
Оина аз рухат гули хуршед чидааст.
Наззораи ту тоза кунад доғи кӯҳнаро,
Ин лола гӯӣ аз дили оташ чакидааст.
Асбоби тирабахтии мо даст додааст,
То сурмаат ба гӯшаи абрӯ расидааст.
Кори ту нест чораи дарди ман, эй Масеҳ,
Ин шеваро табассуми ў офаридааст.
Мо барқро бар оташи ғайрат нишондаем,
Симоб дар қаламрави мо орамидааст.

***

Шаби ҳичрон дилам аз нолаи ҳасрат шод аст,
Чӣ тавон кард, ки фарёдрасам фарёд аст.

Рутбаи ишқ зи маъшук баландӣ гирад,
Қумрӣ аз таънаи кӯтаҳназарон озод аст.
Кор бо қазбаи ишқ аст, азизон, варна
Бӯи перохани Юсуф гираҳе бар бод аст.
Саҳл корест ба фитрок* сари мо бастан,
Сайдро зинда гирифтаи хунари сайёд аст.
Аз саводи варақи лола чунин шуд равшан,
Ки сияҳбахтиву хунинчигарӣ ҳамзод аст.
Офарин бар қалами нофакушоят, Соиб,
Ки зи тардастии ту мулки сухан обод аст.

***

Агар на ошиқӣ, ин чеҳраи хазонӣ чист?
Агар на Ҳотамӣ, ин баҳти осмонӣ чист?
Чу гирдбод ба рақс аст зарра-зарраи хок,
Ту низ санги нишон нестӣ, гаронӣ чист?
Забони шамъ ба сад обутоб мегӯяд,
Ки чуз фасурдагӣ анҷоми зиндагонӣ чист?
Агар зи оинаи рӯи ӯ назар ёбам,
Ба тӯтиён бичашонам, шакарфишонӣ чист.
Камони лоф агар зеҳ кунад ба абрӯяш,
Ба моҳи нав бинамоям, ки шаҳкамонӣ чист.
Агар саҳоб зи ман остинфишон гузарад,
Ба доманаш бишуморам, ки зарфишонӣ чист.
Чу шамъи кушта забоноварон хамӯш шаванд,
Агар баланд бигӯям, ки тарзабонӣ чист.
Дили рамидаи моро ба чашми худ маспор,
Сиёҳмаст чӣ донад нигоҳбонӣ чист?
Зи ҳайрати ту шавад оби зиндагонӣ хушк,
Ту чун хиром кунӣ, сарви бӯстонӣ чист?
Забон чу барги хазондида аст дар чаманам,
Ба ин димоғ чӣ донам, ки гулфишонӣ чист?

---

* Фитрок - тасмаи чармин, ки барои бастани шикор ва чизҳои дигар аз рости чап ва ё аз пасу пеши зини асп меовезанд.

Фигон, ки гунчаи мушкилкушои дил, Соиб,
Наёфт чошние, хандаи ниҳонӣ чист.

***

Имрӯз қадри нуктаи мавзун намондааст,
Инсоф дар қаламрави гардун намондааст.
Ҳеч аст сад рисолаи ҳикмат ба чашми мо,
Беҳтар асар зи хумми Фалотун намондааст.
Як умр метавон сухан аз зулфи ёр гуфт,
Дар банди ин мабош, ки мазмун намондааст.
Соиб, пиёла гир, ки то кардаӣ нигоҳ,
Як хишт аз иморати гардун намондааст.

***

Дар хароботи муғон манзил намебояд гирифт,
Чун гирифтӣ, кини кас дар дил намебояд гирифт.
Ё намебояд зи озодӣ задан чун сарв лоф,
Ё гиреҳ аз бебарӣ дар дил намебояд гирифт.
Чашми бад бисёр дорад дар камин осудагӣ,
Чун сипанд ором дар маҳфил намебояд гирифт.
Садди роҳи олами болост маъшуқи маҷоз,
Домани ин сарви подаргил намебояд гирифт.
Хунбаҳо беҳтар зи ҳифзи обрӯи ишқ нест,
Дар қиёмат домани қотил намебояд гирифт.
То тавон сарпанчаи тӯфон чу дарё тоб дод,
Теги мавҷ аз қабзаи соҳил намебояд гирифт.
Соф чун оина мебояд шудан бо неку бад,
Ҳеч чиз аз ҳеч кас дар дил намебояд гирифт.
Толиби ҳақро чу тире, к-аз камон берун равад,
Ҳеч ҷо ором то манзил намебояд гирифт.
Оҳу афсӯс аст, Соиб, ҳосили мавҷи сароб,
Домани дунёи беҳосил намебояд гирифт.

***

Дӯш он номехрубон аҳволи мо пурсиду рафт,
Сад сухан гуфтем, аммо як сухан нашниду рафт.
Ҳар кӣ омад дар ғамободи ҷаҳон чун гирдбод,
Рӯзгоре хок хӯрд, охир ба ҳам печиду рафт.
Вақти он кас хуш, ки чун барқ аз гиребони вучуд
Сар бурун оварду бар вазъи ҷаҳон хандиду рафт.
Эй кам аз зан, фикри маркаб дар тариқи Каъба чист,
Ин биёбонро ба паҳлу Робиа ғалтиду рафт.
Соиб омад дар ҳаримат бо дили уммедвор,
Шуд ба сад дил аз умеди хештан навмеду рафт.

***

Вақти ҳаз* паҳлу тихӣ аз ёр кардан мушкил аст,
Дар баҳорон пушт бар гулзор кардан мушкил аст.
Мерасад аз завқ ҳар коре ба меъроҷи камол,
Бар умеди корфармо кор кардан мушкил аст.
Ихтиёрӣ нест фарёди ман аз вазъи ҷаҳон,
Селро хомӯш дар кӯҳсор кардан мушкил аст.
Метавон бар худ гуворо кард марги талхро,
Зиндагониро ба худ ҳамвор кардан мушкил аст.
Баҳр аз боди мухолиф мешавад шӯридатар,
Аз насиҳат мастро хушёр кардан мушкил аст.
Даргузар, Соиб, зи дил, афтод чун дар қайди зулф,
Мӯҳра берун аз даҳони мор кардан мушкил аст.

***

Ин чӣ хатт асту он чӣ рухсор аст?
Ин чӣ оина в-он чӣ зангор аст?
Ин чӣ хол, он чӣ гӯшаи абрӯст?
Ин чӣ мор, он чӣ мӯҳраи мор аст?

---

* Ҳаз - баҳра, насиба; хуррамӣ, лаззат.

Ин чӣ абрӯву он чӣ пешонӣ?
Ин чӣ лабҳои гармгуфтор аст?
Ин чӣ теғи забони захролуд?
Ин чӣ лаъли лаби шакарбор аст?
Ин чӣ чашми мудом дар хоб аст?
Ин чӣ шарми ҳамеша бедор аст?
Ин чӣ оинаи хаёлнамо?
Ин чӣ пешонӣ, он чӣ рухсор аст?
Хонаи ҳушро ба об расонд,
Ин чӣ пешонии гуҳарбор аст?
Ба суҳанҳои оташин, Соиб,
Сӯхтӣ олам, ин чӣ гуфтор аст?

***

Аз пир гӯшагирию сайр аз ҷавон хуш аст,
Аз тир ростиву қачӣ аз камон хуш аст.
Тағйири ранг хуш бувад аз рӯи шармгин,
Дар чашми аҳли дида баҳору хазон хуш аст.
Қӯши гул аст дар қафаси мо тамоми сол,
Даҳ рӯз дар баҳор агар гулситон хуш аст.
Дар мавсими хазон чӣ самар ҳусни халқро,
Айёми гул мулоимат аз боғбон хуш аст.
Чандин ҳазор доми тамошост дар қафас,
Булбул ҳамин ба дидани гул з-ошён хуш аст.
Тифлон ба қӯи шир зи шаккар кунанд сулҳ,
Зоҳид зи васли дӯст ба боғи ҷинон хуш аст.
Гар дигарон кунанд таманнои дӯстӣ,
Соиб ба тарки дӯстӣ аз душманон хуш аст.

***

Сунбули зулф аз рухаш то бар канор афтодааст,
Гул чу тақвими куҳан аз эътибор афтодааст.

На либоси тандурустӣ, на умеди пухтагӣ,
Меваи хомам ба санг аз шохсор афтодааст.
Дар чунин вақте ки шохи хушки мо дар оташ аст,
Хуллаи * раҳмат зи дӯши навбахор афтодааст.
Офтоби нашъа то аз машриқи мағзам дамид,
Кавкаби ақлам зи авчи эътибор афтодааст.
Ҳаргиз аз ман чун камон бар дасти кас зӯре нарафт,
Ин кашокаш дар раги чонам чӣ кор афтодааст?
Ноумедӣ мекунад хун гиря бар аҳволи ман,
Кишти уммедам зи чашми навбахор афтодааст.
Шукри гардуни ситамгар мекунад ҳар субҳу шом,
Кори Соиб то ба аҳли рӯзгор афтодааст.

***

Ҳанӯз ханда аз он лаб бадар наёмадааст,
Намак бар пурсиши доғи чигар наёмадааст.
Абас ҳубоб ба соҳил ду чашм дӯхтааст,
Аз ин муҳит касе зинда барнаёмадааст.
Чӣ сон миёни камарбастагон ситода шавем,
Чу шамъ гиряи мо то камар наёмадааст.
Ту завқи аз сари қон хоستان чӣ медонӣ,
Ки номабар зи дарат беҳабар наёмадааст.
Далер меравӣ аз пай сиёҳчашмонро,
Канораи ниғаҳат бар чигар наёмадааст.
Расонд субҳи қиёмат ба зулфи шаб микроз,
Ҳанӯз рӯзи сиёҳам ба сар наёмадааст.
Дилат ба гиряи хунини мо намесӯзад,
Ба чашми обилаат нештар наёмадааст.
Чӣ гуна донаи мо сар бароварад аз хок,
Ҳанӯз мӯ зи кафи даст барнаёмадааст.
Чӣ ҳоҷат аст ба таклиф, хона хонаи уст,
Магар ба хонаи дил ғам дигар наёмадааст?!

---

* Хулла - либос.

Умеди бӯса аз он лаб зи тангчашмии мост,
Шарар зи оташи ёкут барнаёмадааст.
Агарчи фикри ту, Соиб, гузаштааст аз чарх,
Ҳанӯз табъ ба меъроҷ барнаёмадааст.

***

Аз марг ба мо ним нафас беш намондаст,
Як гом зи селоб ба хас беш намондаст.
Нозук шуда сарриштаи пайванди тану чон,
Мурғе ба лаби боми қафас беш намондаст.
Чун барги хазондидаву чун шамъи сахаргоҳ
Аз умр маро ним нафас беш намондаст.
Дар нолаи дилҳо зи иҷобат асаре нест,
Нолидани пуче зи чарас беш намондаст.
На Кӯҳкане ҳаст дар ин арса, на Парвиз,
Овозае аз ишқу ҳавас беш намондаст...
Вақт аст чу хуршед дароӣ ба канорам,
К-аз умр маро як-ду нафас беш намондаст.
Бар рӯи замин Соибу бар чарх Масеҳо,
Дар анфусу офоқ ду кас беш намондаст.

***

Чашми ту аҷаб нест, агар масту хароб аст,
К-аз рӯи арақноки ту дар олами об аст.
Мижғони ту аз қачқаламӣ даст надорад,
Ҳарчанд зи хат ҳусни ту дар пои ҳисоб аст.
Аз наргиси бемор бувад тозагии ҳусн,
Маъмурии офоқ зи дилҳои хароб аст.
Дар дил фиканад шӯри ҷазо гиряи талхаш,
Аз оташи рухсори ту ҳар дил, ки кабоб аст.
Аз ишқ муҳол аст, ки дилҳо нашавад об,
Ҳар гул, ки дар ин боғ бувад, сарфи гулоб аст.

Болотар аз идрок бувад мартабаи хусн,
Ҳар чехра, ки натвон ба назар дид, ниқоб аст.
Ҳар хокниҳоде ки хамӯш аст дар ин базм,
Чун кӯзаи лаббаста пур аз бодаи ноб аст.
Додам хати покӣ ба каф аз содадилиҳо,
Девонаи моро чӣ ғам аз рӯзи ҳисоб аст?!
Соиб, маталаб рӯи дил аз кас, ки дар ин аҳд
Рӯе ки нагардад зи касе, рӯи китоб аст.

***

Рехт дандону ҳавои маю майхона ба ҷост,
Мӯҳра барчида шуду бозии тифлона ба ҷост.
Дил сиёҳ аст, агар гашт буногӯш сафед,
По агар нест ба ҷо, лағзиши мастона ба ҷост.
Хор-хоре ба дил аз умри сабукрав мондаст,
Мушти хору хасе аз сел ба вайрона ба ҷост.
Нисбати шавқ ба ҳичрону висол аст яке,
Рафт айёми гулу шӯриши девона ба ҷост.
Гарчи дар хоби гарон умр сар омад, Соиб,
Ҳамчунон рағбати ширинии афсона ба ҷост.

***

Хотир чу хуррам аст, ба сахбо* чӣ ҳоҷат аст?
Дил чун кушода аст, ба сахро чӣ ҳоҷат аст?
Ҳеч аст ганҷи олам, агар ҳаст дил ғанӣ,
Дил чун тавонгар аст, ба дунё чӣ ҳоҷат аст?
Сайри чаман бувад пайи таҳсили вақти хуш,
Бо вақти хуш ба сайру тамошо чӣ ҳоҷат аст?
Мо чун калиди хона ба дасти ту додаем,
Дигар дароздастии яғмо чӣ ҳоҷат аст?
Чашм аз барои рӯи азизон бувад ба кор,
Яъкубро ба дидаи бино чӣ ҳоҷат аст?

Магар ба х...

---

* Сахбо - шароби ангурӣ, майи сурхтоб.

Мӯҳтоҷи бодбон набувад киштии сипехр,
Ушшокро ба ҳиммати воло чӣ ҳочат аст?
Фардо чу ғам зиёда зи имрӯз мерасад,
Имрӯз хӯрдани ғами фардо чӣ ҳочат аст?
Аҳволи мо ба теғи ту чун об равшан аст,
Арзи ниёзи ташна ба дарё чӣ ҳочат аст?
Саргармии муҳаббати хубон пуроташ аст,
Соиб, маро ба нашъаи сахбо чӣ ҳочат аст?

***

Дил дар назари мардуми фарзона бузург аст,
Тифлон чӣ шиносанд, ки девона бузург аст.
Чун ашк фикандан зи назар ҳар ду чаҳонро
Саҳл аст, агар ҳиммати мардона бузург аст.
Бо вусъати машраб чӣ кунад кӯҳи ғами ишк,
Дар ҳавсалаи танги ту ин дона бузург аст.
Дорад садаф аз синаи ҳар қатра дили танг,
Ҳарчанд ки он гавҳари якдона бузург аст.
Дар зарра ба ҳашмат нигарад дидаи ориф,
Ҳар хурд дар ин гӯшаи майхона бузург аст.
Хун дархури паймона диҳад соқии даврон,
Мағрур нагардӣ, ки туро хона бузург аст.
Дар пояи худ ҳеч касе хурд набошад,
То чуғз бувад соқини вайрона, бузург аст.
Бар пушти фалакҳои парешон сафаре ҳаст,
Худро чӣ кунӣ чамъ ту, ин хона бузург аст.
Дар Каъбаву бутхона зи гуфтори диловез
Ҳар чо, ки равад Соиби фарзона, бузург аст.

***

Он чашм агарчи худро бемор менамояд,
Ғофил машав зи макраш, айёр менамояд.

Дузидани табассум пайдост аз лаби ӯ,
Обе, ки дар ақиқ аст, ночор менамояд.
Ҳар кас зи равзани худ дар олам аст ҳушёр,
Олам ба чашми мастон гулзор менамояд.
Дар пеши по фигодаст мастиву ҳушёрӣ,
Дар ҳар кӣ ҳар чӣ бошад, рафтор менамояд.
Аз раҳ марав ба сурат, маънӣ талаб кун аз халқ,
Пои бахобрафта бедор менамояд.
Як дона бешумор аст аз осӣи гардун,
Аз чашми кӯр ашкест бисёр менамояд.
Чини чабини дунё бо доғи зардрӯй
Дар чашми ин хасисон динор менамояд.
Душворие надорад роҳи фано, валекин
Роҳе, ки берафиқ аст, душвор менамояд.
Он кас, ки дар суроғаш барҳам задам ҷаҳонро,
Соиб, зи равзани дил дидор менамояд.

***

Одамӣ пир чу шуд, ҳирс ҷавон мегардад,
Хоб дар вақти саҳаргоҳ гарон мегардад.
Осмон дар ҳаракат аз назари равшани мост,
Об аз қуввати сарчашма равон мегардад.
Ройи равшан зи бузургони куҳансол талаб,
Обҳо соф дар айёми хазон мегардад.
Толиби халқ агар гӯшаи узлат гирад,
Ҳамчу домест, ки дар хок ниҳон мегардад.
Осмон хоки раҳи мардуми беозор аст,
Гург дар галлаи ин қавм шубон мегардад.
Рутбаи ишқ ба тадриҷ баландӣ гирад,
Бода чун пир бувад, нашъа ҷавон мегардад.
Ҳар киро теги забон нест ба фармон, Соиб,
Оқибат куштаи шамшери забон мегардад.

***

Ҷони муштоқон губори чашро сарсар бувад,
Зудтар охир шавад шамъе, ки равшантар бувад.
Мардуми кӯтаҳназар дар интизори маҳшаранд,
Дидаи равшандилон оинаи маҳшар бувад.
Боди ҳастиро зи сар берун кун, аз тӯфон матарс,
Бодбон чун чамъ созад хешро, лангар бувад.
Пардаи уммед бошад ноумедиҳои мо,
Хаймаи табҳолаи мо бар лаби Кавсар бувад.
Дар замони мо, ки бемехрӣ қиёмат мекунад,
Домани модар ба тифлон домани маҳшар бувад.
Бештар шаккарлабони аҳд душманпарваранд,
В-арна аз хат нисбати тӯтӣ чаро камтар бувад?!
Нест, Соиб, роҳ бар афлок ҷони тираро,
Қисмати хок аст ҳар дурде, ки дар соғар бувад.

***

Хорӣ аз ағёр баҳри ёр мебояд кашид,
Нози хуршед аз дару девор мебояд кашид.
Олами об аз насиме мехӯрад бар якдигар,
Дар сари мастӣ нафас хушёр мебояд кашид.
То дар ин боғӣ, ба шукри он, ки дорӣ баргу бор,
Барг мебояд фишонду бор мебояд кашид.
Субҳ агар натвонӣ аз мастӣ зи ҷо бархостан,
Мадди оҳе аз дили афгор мебояд кашид.
Шишаи номусро бар тоқ мебояд гузошт,
Баъд аз он паймонаи саршор мебояд кашид.
То магар ҳамранги рӯи ӯ шавад, хуршедвор
Аз шафак хунобаи бисёр мебояд кашид.
Об аз сарчашма, Соиб, лаззате дигар диҳад,
Бодаро дар хонаи хаммор мебояд кашид.

***

Дидаи зиндадилон ашкфишон мебошад,
Об аз куввати сарчашма равон мебошад.
Нест дар анҷумани васл ишорат маҳрам,
Дар ҳарам сурати меҳроб ниҳон мебошад.
Тифлро ҳар сари ангушт бувад пистоне,
Рӯзии беҳабарон дасту даҳон мебошад.
Дар дили пир таманнои ҷавон бисёр аст,
Ин баҳорест, ки дар фасли хазон мебошад.
Мешавад зиндагӣ аз қомати ҳам побарикоб,
Тирро шаҳпари парвоз камон мебошад.
Машав аз сӯҳбати бебаргунавоён гофил,
Ки шаби кадр ниҳон дар рамазон мебошад.
Зиндагонӣ ба таҳи тег сар орад, Соиб,
Оҳ, ҳар кас, ки ба фармони забон мебошад.

***

Килкам аз сайри Бадахшони сухан меояд,
Сурхрӯ аз сари майдони сухан меояд.
Шӯри ғайрат ба намакдони масеҳ афкандан
Аз шакархандаи пинҳони сухан меояд.
Тир аз ҷавшани алмос тарозу кардан
Аз камин ҷунбиши мижғони сухан меояд.
Сабзии бахт ба товус диҳад раҳовард
Тӯтие, к-аз шакаристони сухан меояд.
Ҷӯи шире, ки сафед аст аз ӯ рӯи бихишт.
Аз сияҳчашмаи пистони сухан меояд.
Ҳама ҷо даст ба дасташ ба сари килк баранд
Ҳар матоё, ки зи Юнони сухан меояд.
Ботини аҳли сухан тег ба каф истодаст,
То кӣ густох ба майдони сухан меояд.
Чӣ шиканҳо, ки зи сарпанҷаи арбоби нифок
Ба сари зулфи парешони сухан меояд.

Сабр кун бар ситами чарх ду рӯзе, Соиб,
Навбати қофиясанҷони сухан меояд.

***

Ба чашми шӯх раги хоб тозиёна шавад,
Ки хору хас чу ба оташ расад, забона шавад.
Ба ҳеч чо нарасад, ҳар кӣ ҳимматаш паст аст,
Пари шикаста хасу хори ошёна шавад.
Гуноҳи качравии туст ноумедии ту,
Ки тири рост хато камтар аз нишона шавад.
Дихад ба роҳравон болу пар сабукборӣ,
Пиёда пештар аз корвон равона шавад.
Ба булбуле, ки ҳаёташ зи бӯи гул бошад,
Қафас чӣ гуна гуворо зи обу дона шавад?!
Кушодарӯии гул андалебро, Соиб,
Дар ин шукуфтачаман боиси тарона шавад.

***

Аҳли маънӣ ба сухан булбули бустони худанд,
Ба назар оинадори дили ҳайрони худанд.
Пои рағбат нагузоранд ба домони бихишт,
Ҳама дар сайри гулистон зи гиребони худанд.
Қигари ташна ба сарчашмаи ҳайвон нарасад,
Ин сикандарманишон чашмаи ҳайвони худанд.
Чашм чун лола ба хуни қигари худ доранд,
Мизбони худу меҳмони сари хони худанд.
Дар таҳи тӯдаи хокистари ҳастӣ чун барқ
Гарми равшангарии оинаи ҷони худанд.
Фурсати дидани айбу ҳунари халқ кучост,
Ки ба сад чашм шабу рӯз ниғаҳбони худанд.
Аз Худо ранҷи худу роҳати мардум талабанд,
Марҳами захми касон, доғи намоёни худанд.

Ишваи хирмани гулро ба чаве настонанд,
Ғунчахусбони риёзат, гули домони худанд,
Ба насими сухани сард парешон нашаванд,
Ҳамчу дастори сари субҳ парешони худанд.
Гоҳ дар қабзаи бастанду гаҳе дар кафи қабз,
Дам ба дам қуфлу калиди дари зиндони худанд.
Партави ризқ ба афсурдадилон арзонӣ,
Хонумонсӯхтагон шамъи шабистони худанд.
Чӣ аҷаб, гар сухани талх ба шаккар гӯянд,
Ки зи ширинсуханони шакаристони худанд.
Хотири чамъ аз ин қавм талаб кун, Соиб,
Ки парешоншудаи фикри парешони худанд.

***

Аз кӯчае, ки он гули бехор бугзарад,
Мавҷи латофат аз дару девор бугзарад.
Чанд аз хаёли ганҷ, ки хокаш ба фарқ бод,
Умрам ба талхӣ аз даҳани мор бугзарад.
То ҳашир ҷои сабза барояд забони шукр
Бар ҳар замин, ки сарви ту як бор бугзарад.
Эй корсози халқ, ба фарёди ман бирас
З-он пештар, ки кори ман аз кор бугзарад.
Аз сар гузаштаанд каримони ин замон,
Ку саргузаштае, ки зи дастор бугзарад?!
Хорест хори ишқ, ки бедаступо шавад,
Оташ агар зи сояи он хор бугзарад.
Қатъи назар зи неъматӣ фирдавс мушкил аст,
Соиб чӣ сон зи лаззати дидор бугзарад?

***

Тоиреро, ки ба доми ту гирифтор шавад,
Дона дар ҳавсалааш гавҳари шахвор шавад.

Аз хиҷолат натавонад сари худ боло кард,
Умри ҳар кас чӯ қалам сарф ба гуфтор шавад.
Бихӯрандаш ба назар гурсуначашмон чун моҳ,
Соғари ҳар кӣ дар ин майкада саршор шавад.
Пои ҳар кас, ки ба гил рафт, наёяд берун,
Риштаи субҳа муҳол аст, ки зуннор шавад.
Тарафи ҳарф бувад сайқали равшангуҳарон
Тӯтии лол бар ин оина зангор шавад.
Раҳ ба маънӣ набарад ҳар кӣ ба сурат, Соиб,
Ҳамчу оина тихидаст зи бозор шавад.

***

Пой бар чарх ниҳад, ҳар кӣ зи сар мегузарад,
Ришта чун бегирах афтад, зи гуҳар мегузарад.
Цигари шер надорӣ, сафари ишқ макун,
Сабзаи теғ дар ин раҳ зи камар мегузарад.
Дар чунин фасл, ки нам дар қадаҳи шабнам нест,
Хори девори туро об зи сар мегузарад.
Ғунҷаи зиндадилӣ дар дили шаб механдад,
Файз обест, ки аз чӯи сахар мегузарад.
Дили душман ба тихидастии ман месӯзад,
Барқ аз ин мазраа бо дидаи тар мегузарад.
Дар биёбони фано қофилаи шавқи ман аст
Корвоне, ки ғубораш зи хабар мегузарад.
Орифон аз сухани сард парешон нашаванд,
Умри гул дар қадами боди сахар мегузарад.
Чун садаф мӯҳри хамӯшӣ назанад бар лаби хеш,
Сухани Соиби покизагуҳар мегузарад.

***

Дасте зи рӯи лутф барорӣ, чӣ мешавад,
Моро дигар ба мо нагузорӣ, чӣ мешавад?!

Як умр ганч дар дили вайрона орамид,
Як шаб дар ин хароба сар орай, чӣ мешавад?!
Эй хунии умед, дар ин дастгоҳи хусн
Ин як-ду бӯсаро нашуморай, чӣ мешавад?!
Баъд аз ҳазор бор, ки як ваъда додаӣ,
Дар узри ланг по нафишорай, чӣ мешавад?!
Дилро ба чехраи арақолуд тоза кун,
Тухме дар ин баҳор бикорай, чӣ мешавад?!
Эй абри бечигар, ки зи дарёст дахли ту,
Бар мазраи умед биборай, чӣ мешавад?!
Шарми гуноҳи дӯзах аз аҳли ҳаё бас аст,
Қурми маро ба рӯй наёрай, чӣ мешавад?!
Ин як нафас, ки дидаи мо меҳмони туст,
Оина пеши рӯ нагузорай, чӣ мешавад?!
Дар кулзуме ки саъй ба чое намерасад,
Соиб, инон ба мавҷ супорай, чӣ мешавад?!

***

Дилро нигоҳи гарми ту девона мекунад,
Оинаро рухи ту парихона мекунад.
Дил меҳӯрад ғами ману ман меҳӯрам ғамаш,
Девона ғамгусории девона мекунад.
Озодагон ба машварати дил кунанд кор,
Ин уқда кори субҳаи саддона мекунад.
Эй зулфи ёр, сахт парешону дарҳамӣ,
Дастии буридаи кӣ туро шона мекунад?!
Ғофил зи беқарории ушшоқ нест хусн,
Фонус пардадории парвона мекунад.
Ёрон талоши тозагии лафз мекунанд,
Соиб талоши маънии бегона мекунад.

***

Қадди туро зи чилваи ноз офаридаанд,
Рӯи маро зи хоки ниёз офаридаанд.
Лаъли туро, ки нуқтаи паргори ҳайрат аст,
Пӯшидатар зи гавҳари роз офаридаанд...
Дар хирагӣ нигоҳи маро нест кӯтаҳӣ,
Рӯи туро назорагудоз офаридаанд.
Суратпазир нест чамоли латифро,
Дилро чӣ шуд, ки оинасоз офаридаанд.
Хуршедталъатон дили ушшоқро чу моҳ
Сад раҳ ба ҳам шикаставу боз офаридаанд.
Дил об шуд зи партави он лаъли оташин,
Ин бодаро чӣ шишагудоз офаридаанд...
Кӯтаҳ зи офтоби қиёмат намешавад,
Шабҳои ҳаҷро чӣ дароз офаридаанд.
Кабкам, валеқ хуни мани бегуноҳро
Гирандатар зи чанғали боз офаридаанд.
Соиб, зи дилшикастагии худ ғамин мабош,
К-он зулфро шикастанавоз офаридаанд.

***

Доғ аз ҳарорати чигарам дод мезанад,
Оташ ба сӯзи синаи ман бод мезанад.
Ҳар лолае, ки аз чигари санг медамад,
Доман ба оташи дили Фарҳод мезанад.
Аз турктози ишқ касе қон намебарад,
Ин сел бар харобаву обод мезанад.
Оинахонаи дили ман аз хаёли ӯ
Чун кӯҳи Қоф мавҷи паризод мезанад.
Дар хонумонхаробии худ саъй мекунад,
Чун ғунча ҳар кӣ дам зи дили шод мезанад.
Аз дил намерасад нафаси ошиқон ба лаб,
Булбул зи беғамист, ки фарёд мезанад.

Соиб, ба пои хеш занад теша беҳабар
Он беадаб, ки ханда ба устод мезанад.

***

Ба завқе така бар шамшер қисми лоғарам дорад,
Ки шабнам дар канори гул ҳасад бар бистарам дорад.
Ба дарёи пур аз шӯри ҳаводис он сабурам ман,
Ки беоромии дарё хатар аз лангарам дорад.
Надорад базми чонон маҳраме маҳрумтар аз ман,
Адаб лабташна дар оғӯши оби Кавсарам дорад.
Ба ин тардоманӣ дар ҳашр агар аз хок бархезам,
Хатарҳо оташи дӯзах зи домони тарам дорад.
Намегардад ба куштан соф бо ман синаи гардун,
Ки ин оина чашми сайқал аз хокистарам дорад.
Дили мӯре нашуд маҷрӯҳ аз теғи забони ман,
Чаро дар печу ҳам гардун чу мавчи чавҳарам дорад?!
Чу чӯши май назар дар баҳри хум во кардаам, Соиб,
Кай аз дасти сабӯ чашми навозиш соғарам дорад?!

***

Нестам гул, ки маро барги нисоре бошад,
Тӯҳфаи сӯхтагон мушти шароре бошад.
Боғи ман домани дашт асту ҳисорам сари кӯҳ,
Ман на онам, ки маро боғу ҳисоре бошад.
Тирарӯзони чаҳонро ба чароғе дарёб,
То пас аз марг туро шамъи мазоре бошад.
Хасу хоре, ки зи роҳи дигарон бардорӣ,
Дар дили хок туро боғу баҳоре бошад.
Зинда дар гӯр кунад ҳашр мукофот туро,
Бар дили мӯре агар аз ту ғуборе бошад.
Ба шумори нафас афтод туро кор зи ҳирс,
Ҳар сари мӯи ту машғул ба коре бошад.

Ишқ беҳуда сари тарбияти ӯ дорад,
Соиб он нест, ки шоистаи коре бошад.

***

Туро зи аҳли вафо ҳеч кас намедонад,
Маро сазои ҷазо ҳеч кас намедонад.
Ба ғайри ман, ки дар ин бўтаҳо гудохтаам,
Иёри* шарму ҳаё ҳеч кас намедонад.
Ҳичоб нест дари баста айбгӯёнро,
Бахилро чу гадо ҳеч кас намедонад.
Чу мавҷае, ки ба дарёи беканор афтад,
Қароргоҳи маро ҳеч кас намедонад.
Ба ғайри наргиси бемори гулрухон, Соиб,
Илоҷи дарди маро ҳеч кас намедонад.

***

На гул, на лола дар ин хорзор мемонад,
Давидане ба насими баҳор мемонад.
Маоли† ханда бувад гиряи пушаймонӣ,
Гулоби талх зи гул ёдгор мемонад.
Магар шаҳид ба ин теғи кӯҳ шуд Фарҳод,
Ки лолааш ба чароғи мазор мемонад.
Маҳи тамом ҳилолу ҳилол шуд маҳи бадр,
Ба як қарор кӣ дар рӯзгор мемонад?
Ба ишқ кун дили худ зинда, к-аз насими ачал
Чароғи зиндадилӣ барқарор мемонад.
Чунин ки танг гирифтаст бар садаф дарё,
Чӣ об дар гуҳари шоҳвор мемонад?!
Зи лолаву гули ин боғу бўстон, Соиб,
Ба боғбон цигари доғдор мемонад.

---

* Иёр - қимат, арзиш.

† Маол - анҷоми кор, оқибат.

***

Нолае, к-аз дили бедард бурун меояд,
ТеҒе аз панҷаи номард бурун меояд.
Ранг дар обу гилам гиряи хунин нагузошт,
Лола аз турбати ман зард бурун меояд.
Чун гуҳар гарчи чигаргӯшаи ин дарёям,
Аз ятимӣ зи дилам гард бурун меояд.
Ғами дунё на ҳарифест, ки мағлуб шавад,
Мард аз ин маърака номард бурун меояд.
Моҳ дар зери сипар мешавад аз ҳола ниҳон,
Ҳар шабе, к-он маҳи шабгард бурун меояд.
Сабабаш тангии хона-ст, на бедардии мо,
Аз дили Соиб агар дард бурун меояд.

***

Аз ёди васл дидаи ман сер мешавад,
Маҳтоб дар пиёлаи ман шир мешавад.
Золим ба марг даст намедорад аз ситам,
Охир пари уқоб пари тир мешавад.
Ҳаргиз ба сӯи хеш намебинӣ аз ҳиҷоб,
Дар хилвати ту оина дилгир мешавад.
Даври нишот зуд ба анҷом мерасад,
Май чун ду сол умр кунад, пир мешавад.
Тӯмори шикваи ту ба афлок мерасад,
Як лаҳза рӯзии ту агар дер мешавад.
Онро, ки рӯзгор нагирад ба ҳар гуноҳ,
Чун чамъ шуд гуноҳ, худогир мешавад.
Аз чашми оҳувонаи Лайлӣ ҳазар кунад,
Маҷнун агарчи дар даҳани шер мешавад...
Ашки надомати ту ба доман намерасад,
Ҳарчанд бештар зи ту тақсир мешавад.
Соиб ба гиря гард баровард аз ҷаҳон,
Сели баҳорро кӣ инонгир мешавад?

***

Кадомин оташинсимо ба ин вайрона меояд,
Ки аз девору дар бӯи пари парвона меояд?!
Тааччуб нест, гар чон рафт бо тираш зи тан берун,
Ки бо меҳмон бурун аз хона соҳибхона меояд.
Сабук бархез, эй хори маломат, аз сари роҳам,
Ки кори сел аз занцири ин девона меояд.
Садои шер буд овози най 3-ин пеш дар гӯшам,
Кунун аз най ба гӯшам наъраи шерона меояд...
Агар бар кулбаи ман чуғзро, Соиб, гузор афтад,
Ба чони бенафас берун аз ин гамхона меояд.

***

Аввал санои ишқ фасеҳон адо кунанд,
Оре, таомро ба намак ибтидо кунанд.
Зоҳир шавад, ки халқ чӣ доранд дар бисот
Дар кишваре, ки Юсуфи моро баҳо кунанд.
Накши мурод тарҳ ба иқбол медиҳанд
Чамъе, ки такягоҳи худ аз бӯрӯ кунанд.
Заҳми даҳони шиква намоён намешавад,
Мардум ба қадри ҳочат агар иктифо кунанд.
Олам ҳарифи душмани мо намешавад,
Моро агар ба бекасии мо раҳо кунанд.
Бошад беҳ аз мулоимати мардуми хасис,
Аҳли карам дуруштӣ агар бо гадо кунанд.
Соиб, чамоате ки ба маънӣ расидаанд,
Тасхири дил ба як сухани ошно кунанд.

***

Пиронасар хумои саодат ба ман расид,
Вақти завол сояи давлат ба ман расид.

Софе, ки буд, қисмати ёрони рафта шуд,
Дурди шаробхонаи қисмат ба ман расид.
Бе осие зи дона чӣ лаззат барад касе?!
Дандон намонда буд, чу неъмат ба ман расид.
Шуд меҳрубон сипеҳр ба ман охири ҳаёт,
Дар вақти субҳ хоби фароғат ба ман расид.
Шуд синачок ҳамчу садаф устухони ман,
То катрае зи абри мурувват ба ман расид.
Чун чашми ёр аз нафасам гарди сурма хост,
То гӯшае зи олами ваҳшат ба ман расид.
Сайёд бе камин ба шикоре намерасад,
Ин файзҳо зи гӯшаи узлат ба ман расид.
Ин хӯшаҳои гавҳари сероб ҳамчу ток
Соиб, зи файзи ашки надомат ба ман расид.

***

Бутон, ки хуни шаҳодат чу об менӯшанд,
Куҷо зи соғари мино шароб менӯшанд?!
Чу риштаанд ба хуни ҳиҷоб хубоне,
Ки бода бо ҳама кас беҳиҷоб менӯшанд.
Чӣ кишварест муҳаббат, ки хоксоронаш
Зи косаи сари гардун шароб менӯшанд.
Дили сиёҳдарунон намешавад равшан,
Агар май аз қадаҳи офтоб менӯшанд.
Расидаанд ба сарчашмаи ризо ҷамъе,
Ки оби талх ба ҷои гулоб менӯшанд.
Ба марг шуста нагардад зи дил муҳаббати май,
Ба хоб ташналабон доим об менӯшанд.
Магар зи рӯзи ҳисобанд беҳабар, Соиб,
Ҷамоате, ки майи беҳисоб менӯшанд?!

***

Оқибат дар синаам дил аз тапидан бозмонд,
Баски пар зад дар қафас, ин мурғ аз парвоз монд.

Рафт айёми шабобу хор-хори ӯ нарафт,
Мушти хошоке зи сели навбахорон бозмонд.
Нохуне бар дил назад моро дар ин олам касе,
Нағмаи маҳбуби мо дар пардаи ин соз монд.
Марди ҳақро чун шиносад зоҳиди худношинос,
Чун расад дар дигаре, ҳар кас ки аз худ бозмонд?!
Аз забони нарм хокистар бар оташ даст ёфт,
Шамъ аз оташзабонӣ дар даҳони гоз* монд.
Сӯхтам, аз хотирам занги кудурат барнахост,
Рафт хокистар ба бод, оина бе пардоз монд.
Хомушӣ, Соиб, калиди бастагиҳои дил аст,
Булбули мо дар қафас аз шӯълаи овоз монд.

***

Маро, ки бастагии қуфл аз калид бувад,
Дигар чӣ дилнигаронӣ ба моҳи ид бувад?!
Чаҳон зи субҳи шакархандаи ту равшан шуд,
Кӣ дидааст шакар ин қадар сафед бувад?!
Агар сипехр ба беҳосилон надорад лутф,
Набот баҳри чӣ паҳлунишини бед бувад?!
На дил, на бўса, на дашном медиҳад лаби ӯ,
Балост душмани чоне, ки нопадид бувад.
Агар ду ид бувад халқро ба соли дароз,
Маро зи номи ту ҳар соате ба ид бувад.
Ба як табассуми дуздида сайди Соиб кун,
Зи хони лутфи ту бо он, ки ноумед бувад.

***

Бодро роҳ дар он турраи печон набувад,
Шонаро даст бар он зулфи парешон набувад.

---

* Гоз—қайчии махсусе, ки бо он сари (гули) шамъро мебуранд.

Дар шаҳодат дили ман ҳиммати дигар дорад,
Нашавам кушта ба захме, ки намоён набувад.
Андалебе, ки ба ҳар ғунча дилаш меларзад,
Беҳтар он аст, ки дар сахни гулистон набувад.
Шонаро нохуни тадбир ба сарпанча намонд,
Мушкили зулф кушудан зи ҳам осон набувад.
Дил зи тасхири сари зулфи ту шуд шодимарг,
Мӯрро ҳавсалаи мулки Сулаймон набувад.
Сӯҳбати духтари раз турфа хуморе дорад,
Ҳеч кас нест, ки аз тавба пушаймон набувад.
Шармгинон ба хамӯшӣ адаби хасм кунанд,
Теги ин тоифа дар маърака урён набувад.
Мисрае сар назанад аз лаби фикрат, Соиб,
Агар он зулфи сияҳ силсилаҷунбон набувад.

***

Гардиши сол аст, май дар соғари ишрат кунед,
Гӯши миноро тихӣ аз пунбаи ғафлат кунед.
Сураи ёсин чӣ мехонед чил навбат ба нор,
Норпистоне ба даст ореду сад ишрат кунед.
Офтоб имрӯз дар бурчи шараф по мениҳад,
Даст пеш ореду бо чому сабӯ байъат кунед.
Шабнишин бо маҳчабинон чашм равшан мекунад,
Ҳамчу шамъи кадрдон сар дар сари сӯҳбат кунед.
Осмон аз санги анҷум санглохи тафриқаст,
То муяссар ҳаст, эй аҳбоб, чамъият кунед.
Бармадоред аз нигоҳаш чашм, агар афтад ба даст
Гӯшаи чашме, к-аз ӯ идроки кайфият кунед.
Юсуфи мо дар тарозу чанд бошад ҳамчу санг,
Эй ба ҳиммат аз Зулайхо камтарон, иззат кунед.
Ин ғазалро тоза Соиб дар қалам овардааст,
Дар навиштан, дӯстон, бар якдигар сабқат кунед.

***

Хуш он гурӯҳ, ки масти баёни якдигаранд,
Зи чӯши фикр майи арғавони якдигаранд.
Намезананд ба санги шикаст гавҳари ҳам,
Пайи ривочи матои дукони якдигаранд.
Даромадам чу ба маҷлис, сипанд чой намуд,
Ситорасӯхтагон қадрдони якдигаранд.
Зананд бар сари ҳам гул зи мисраи рангин,
Зи фикри тоза гули бўстони якдигаранд.
Хубобвор надоранд чашм бар Кавсар,
Зи шеърҳои тар оби равони якдигаранд.
Зи хони ризқ ба як ранг чашм дӯхтаанд,
Чу доғи лола ба хун меҳмони якдигаранд.
Чӣ эҳтиёҷ ба гулзор ғунчачиноро,
Ки аз кушоди чабин гулситони якдигаранд.
Фитодагон ба фалак сар фуру намеоранд,
Ки аз баландии табъ осмони якдигаранд.
Ба ғайри Соиби маъсуму нуктасанҷ Калим
Дигар кӣ з-аҳли сухан меҳрубони якдигаранд?!

***

Кайфияти май зоҳиди фарзона надонад,
То сар накунад дар сари паймона, надонад.
Зоҳид, ки бувад хушктар аз донаи тасбех,
Ҳаққи намаки гиряи мастона надонад.
Дар Каъбааму «ё санам» ояд ба забонам,
Саргарми чунун Каъбаву бутхона надонад.
Бо он ки дусад майкада пардохтаи мост,
Май хӯрдани моро лаби паймона надонад.
Он булбули мастам, ки агар дар шикани дом
Дар бол гиреҳ афтадам, аз дона надонад.
Шӯхе, ки надорад ниғаҳи гарм ба ошиқ,
Шамъест, ки дилсӯзии парвона надонад.

Ҳар кас ба сухан хешии наздик надорад,
Соиб, мазаи маънии бегона надонад.

***

Аз ҳиммати баланд асар дар ҷаҳон намонд,
Як сарв дар саросари ин бӯстон намонд.
Равшандилон чу барқ гузаштанд аз ҷаҳон,
Хокистаре ба ҷой аз ин корвон намонд.
Дарбаста монд дидаи Яъқуб з-интизор,
Аз қосидони Мисри мурувват нишон намонд.
Мурғони нағмасанҷ ҷилои ватан шуданд,
Ҷуз байзаи шикаста дар ин ошён намонд.
Дар гулшани ҳамешабахори бихишти ҷуд
Барге зи боддастии фасли хазон намонд.
Аз чашми сурмадори даво^{*} об шуд равон,
Ширинзабонии қалами нуктадон намонд.
Соиб, забони хома ба коми даво каш,
Имрӯз чун суханталабе дар ҷаҳон намонд.

***

На ҳар суханбишиносе суханварӣ донад,
На ҳар сиёҳдиле кимиёгарӣ донад.
Иёри обилаи дастро кӣ медонад,
На қимати гуҳар аст, он ки ҷавҳарӣ донад.
Намози зоҳиди худбин кучо расад ҷое,
Ки чарху сачдаи худро сикандарӣ донад.
Ту саъй кун, ки дар ин баҳр нопадид шавӣ,
В-агарна ҳар хасу хоре шиноварӣ донад.
Камоли Ҳофизи Шерозро зи Соиб пурс,
Ки қадри гавҳари шахвор ҷавҳарӣ донад.

---

* Давот—сиёҳидон.

***

Чони мо тоб зи ҳар зулфи парешон нахӯрад,
Дили мо об зи ҳар чоҳи занахдон нахӯрад.
То касе нашканад оинаи худбиниро,
Об чун Хизр зи сарчашмаи ҳайвон нахӯрад.
Майи ин базм ба хуноби чигар оғушта-ст,
Тифл бегиря даме шир зи пистон нахӯрад.
Ба тихидастию бебаргии худ сохтаем,
Чун сари дор сари мо ғами сомон нахӯрад.
Турраи хам ба хамаш шаб ҳама шаб меларзад,
Ки насиме ба чароғи дили сӯзон нахӯрад.
Нашавад воситаи ризқи чаҳон Юсуфро,
Ҳар кӣ якчанд дили хеш ба зиндон нахӯрад.
Дили мо танг зи андешаи беҳосили мост,
Нон касе мехӯрад ин чо, ки ғами нон нахӯрад.
Нест саргаштагии ишқ ба Соиб махсус,
Киштие нест дар ин баҳр, ки тӯфон нахӯрад.

***

Чӣ шуд, қадри маро гар чархи дунпарвар намедонад,
Садаф аз содалавҳӣ қимати гавҳар намедонад.
Ба ҳоҷат ҳусни ҳар чизе шавад зоҳир, ки оина
Нагардад то сияҳдил, қадри хокистар намедонад.
Дар иқлими тасаввур нест аз шаҳ то гадо фарке,
Чунун мӯи сари худро кам аз афсар намедонад.
Гули ҳушёрмағзиҳост фарқи неку бад аз ҳам,
Лаби шамшерро маст аз лаби соғар намедонад.
Дурангӣ дар баҳористони яктой намебошад,
Хазаф* худро дар ин дарё кам аз гавҳар намедонад.
Амал бо талху ширин фикри мулки оштӣ дорад,
Мазоқи қонеи мо ҳанзал аз шаккар намедонад.

---

* Хазаф—сафол.

Ба дармони дили бетоб дармондаст мижгонаш,
Забони ин раги печидаро ништар намедонад.
Дар оғӯши садаф он қатра гавҳар мешавад, Соиб,
Ки дар қатъи раҳи максуд по аз сар намедонад.

***

Шӯхии ҳусн кай ниҳон зери ниқоб мешавад,
Хандаи барқро кучо абр ҳиҷоб мешавад?!
Сӯхтаи муҳаббатам, ғайрати ишқ мекашам,
Ман дили хеш мехӯрам, ҳар кӣ кабоб мешавад.
Аз дами сарди носеҳон гармии ман зиёда шуд,
Ғӯра ба чашми пухтагон бодаи ноб мешавад.
Мардуми чашм мешавад доираи муҳитро,
Косаи ҳар кӣ сарнагун ҳамчу ҳубоб мешавад.
Ранг намонд дар лабаш аз нафаси фасурдагон,
Бода ҳаво чу мехӯрад, побарикоб мешавад.
Бо ҳама кас ягонаам, аз асари ягонагӣ
Гард барояд аз дилам, ҳар кӣ хароб мешавад.
Соиб, агар чунин занад чӯши арақ зи оразаш,
Хонаи ақлу сабру дин зуд хароб мешавад.

***

Дар шӯразор дона агар сабз мешавад,
Аз чарх бахти аҳли ҳунар сабз мешавад.
Рӯзе, ки барфи сурх биборад зи осмон,
Бахти сиёҳи аҳли ҳунар сабз мешавад.
Аз дил дар ин чаҳон тамаи хуррамӣ мадор,
К-ин дона дар замини дигар сабз мешавад.
Олудаам чунон ки агар хори хушкмағз
Часпад маро ба домани тар, сабз мешавад.

Пирон ҳам аз хизоб* барӯманд мешаванд,
Барги хазонрасида агар сабз мешавад.
Соиб, зи ашки талх пару боли тӯтиён
Аз иштиёқи тунги шакар сабз мешавад.

***

Хотири озурдаро сайри гулистон мегазад,
Шӯри булбул, хандаи гул, бӯи райҳон мегазад.
Мусӣ аз шарми сафои соиди симини ӯ
Ҳамчу тифлон остини худ ба дандон мегазад.
Ҳар киро афтод дар лабҳои майгуни ту чашм,
То шакарханди қиёмат лаб ба дандон мегазад.
Барқ меҳоҳад ба ман таълими биноӣ диҳад,
Шӯълаи шавқи маро таҳриқи домон мегазад.
То зи каф додаст Соиб домани васли туро,
Гоҳ пушти даст, гоҳе лаб ба дандон мегазад.

***

Шавқи ман қосиди бедард кучо медонад,
Он қадар шавқи ту дорам, ки Худо медонад.
Ту ҳамин саъй куну гоҳ сабукрӯҳ бишав,
Равиши қозибаро коҳрабо медонад.
Ҳар кӣ фарҳодсифат ҷавҳари мардӣ дорад,
Тешаро бар сари худ боли хумо медонад.
Буттаи хоре агар дар кафи сарсар бинад,
Дили саргаштаи ман роҳнамо медонад.
Гоҳ дар хобу гаҳе масту гаҳе махмур аст,
Чашми пуркори ту кай ҳоли маро медонад?!
Соиб, аз лолазорон чӣ таваққӯъ† дорӣ,
Гули даҳрӯза чӣ оини вафо медонад?

---

* Хизор—ранг.

† Таваққӯъ—умед.

***

Ишки болодасту чони беқарорам додаанд,
Соғари лабресу дасти раъшадорам додаанд.
Аз сари ҳар хор сад захми намоён хӯрдаам,
То дами қонбахш чун боди баҳорам додаанд.
Чун набошам мунфаил* аз сурати кирдори хеш,
Бо ҳама зиштӣ дусад оинадорам додаанд.
Гар бибозам ҳар ду оламо, пушаймон нестам,
Бульачаб дасту диле дар ин киморам додаанд.
Аз раги ман нештар беранг меояд бурун,
Тангчашмони чаҳон азбас фишорам додаанд.
Гарчи чун мижгон тихидастам зи асбоби чаҳон,
Ҳиммате чун гиряи беихтиёрам додаанд.
Кори ман, Соиб, чунин аз бадгумонӣ дарҳам аст,
В-арна дар рӯзи азал сомони корам додаанд.

***

Тӯфони гулу қӯши баҳор аст, бубинед,
Акнун, ки чаҳон бар сари кор аст, бубинед.
Ин оинаҳое, ки назар хира намоянд,
Дар дасти кадом оинадор аст, бубинед.
Дар сабзаву гул оби равон парданишин аст,
Моҳе, ки дар ин сабзҳисор аст, бубинед.
Аз шавқи ҳамоғӯшии он қомати мавзун
Гулҳо ҳама оғӯшу канор аст, бубинед.
Мижгон бикушоед, бубандед забонро,
Офоқ пур аз чилваи ёр аст, бубинед.
Қонеъ машавед аз хати устод ба хондан,
Ҳусне, ки ниҳон дар хати ёр аст, бубинед.
Он нӯш, ки дар неш ниҳон аст, бичӯед,
Он ганҷ, ки дар қисвати мор аст, бубинед.

---

* Мунфаил—шармсор.

Аз дидани сайёд агар ранг надорад,
Ин дашт, ки пурхуни шикор аст, бубинед.
Чун нест шуморо назари дидани оташ,
Ин чӯш, ки дар мағзи баҳор аст, бубинед.
Ин гард, ки бар арш кулаҳгӯша шикастаст,
Аз чилваи он шоҳсавор аст, бубинед.
З-он пеш, ки аз чехраи чон гард фишонанд,
Он моҳ, ки дар зери ғубор аст, бубинед.
З-он пеш, ки аз ҳар ду чаҳон гард барорад,
Эй беҳабарон, ин чӣ савор аст, бубинед.
Дар чомаи худ чок задан бе сабабе нест,
Дар пираҳани ғунча чӣ хор аст, бубинед.
Аз чашмаи Кавсар наравад тирагии бахт,
Холе, ки ба кунчи лаби ёр аст, бубинед.
Ин он ғазали Авҳадии мост, ки фармуд:
«Эй беназарон, ин чӣ баҳор аст, бубинед».

***

Дардро сӯхтагони ту ба дармон надиханд,
Цигари ташна ба сарчашмаи ҳайвон надиханд.
То дар ин боғ чу шабнам нашавад об дилат,
Раҳ ба сарчашмаи хуршеди дурахшон надиханд.
Рӯзгорест, ки бо пой малах наздикон
Мӯрро роҳи сухан пеши Сулаймон надиханд.
Беқаророни ту чун домани сахро гиранд,
Хорро фурсати гироии домон надиханд.
Илми расмӣ варақи сина сипар сохтан аст,
Орифон кӯдаки худро ба дабистон надиханд...
Ин чӣ расмест, ки арбоби саховат, Соиб,
Ба касе то дили худро нахӯрад, нон надиханд.

***

На зару симу на лаълу на гуҳар хоҳад монд,
Дар бисоти ту ҳамин гарди сафар хоҳад монд.
З-ин гулистон, ки ба рангинии он мағрурӣ,
Мушти хоке ба ту, эй боди сахар, хоҳад монд.
Коми беваргунавоён ба самар ширин кун
Дар риёзе, ки на баргу на самар хоҳад монд.
Тӯшаи раҳ дил аз ин олами фонӣ бардор,
Ки ҳамин бо ту зи асбоби сафар хоҳад монд.
Чун фалак воми аносир зи ту вопас гирад,
Аз ту, эй хоча, назар кун, чӣ дигар хоҳад монд?
Ишқ дилро чӣ хаёлест ба мо бигзорад,
Ба садаф синаи холӣ зи гуҳар хоҳад монд.
Хишт болини ту созанд парасторонат,
Аз ту ҳарчанд дусад болиши пар хоҳад монд.
Ин ҷаҳон оинаву ҳастии мо нақшу нигор,
Нақш дар оина охир чӣ қадар хоҳад монд?!
З-ин ҳама лолаи бедоғ, ки дар гулзор аст,
Доғи афсӯс бар авроқи чигар хоҳад монд.
Нақши парвоз зи беволупарӣ кун, Соиб,
Ки дар ин бодия на бол, на пар хоҳад монд.

***

Забони шиква ба хашми замона афзояд,
Ки хас ба оташи сӯзон забона афзояд.
Чунин ки ҳирси фалак мефизояд аз пирӣ,
Ба ризқи ман чӣ умед аст дона афзояд?
Агар зи хоб шикоят ба рӯзгор барам,
Ба рағми ман ба фусуну фасона афзояд.
Расидааст туро хоби бехудӣ ҷое,
Ки оғаҳӣ зи шароби шабона афзояд.
Макун зи чарх шикоят, ки тавсани бадрав
Лагад ба қачравӣ аз тозиёна афзояд.

Мунифил—шармсор.

Кунад пиёлаи хун хӯрдани ту чарх васеъ
Ба қадри он чи туро боғу хона афзояд.
Зи шукру шиква мазан пеши чарх дам, Соиб,
Ки он баҳонаталаб бар баҳона афзояд.

***

Дил аз мушоҳидаи лолазор накшояд,
Зи дастҳои ҳинобаста кор накшояд.
Зи ихтиёри чаҳон уқдаест дар дили ман,
Ки чуз ба гиряи беихтиёр накшояд.
Хуш он садаф, ки гар аз ташнагӣ кабоб шавад,
Даҳони хеш ба абри баҳор накшояд.
Агарчи зарра сазовори меҳри тобон нест,
Намешавад, ки зи партав канор накшояд.
Маҷӯй хотири чамъ аз чаҳони ноамнӣ,
Ки теғро зи камар кӯҳсор накшояд.
Зи хун зиёда шавад ранги ғунчаи пайкон,
Дили ғамин зи майи хушгубор накшояд.
Замину чарх ба ғайр аз ғубору дуде нест,
Хуш он, ки чашм ба дуду ғубор накшояд.
Марост аз дили мағрур ғунчае, Соиб,
Ки дар ба рӯи насими баҳор накшояд.

***

Дил чӣ талхиҳои рангоранг аз он дилбар кашид,
Қатраи хуне чӣ дарёҳои хун бар сар кашид.
Дар миёни ошиқон ман бенасиб афтодаам,
В-арна қумрӣ сарвро дар зери болу пар кашид.
Пухтагонро зиндагӣ бо хомкорон мушкил аст,
Ахгари мо хешро дар зери хокистар кашид.
Аз канори оби ҳайвон хушклаб боз омадан
Маргро дар зиндагӣ бар рӯи Искандар кашид.

Гарчи миҷмар аз ситамкорӣ зад оташ дар сипанд,
Дуди талхаш интиқом аз дидаи миҷмар кашид.
Ман ба зӯри ишқ печидам инони маргро,
В-арна чандин шамъро бар хок ин сарсар кашид.
Сода буд аз тору пуди роҳ сахрои чунун,
Ҳарзагардиҳои ман ин сафҳаро мистар кашид.
Ҳар кӣ, Соиб, аз қаноат кард ҳифзи обрӯ,
Дар ҳамин ҷо об аз сарчашмаи Кавсар кашид.

***

Рухсори ҷаҳонсӯзи ту бепову сарам кард,
Наззораи зулфи ту парешонназарам кард.
Уммеди начоти ман аз он зулф ба хат буд,
Сар зад хати бераҳму гирифтортарам кард...
Ҳар хор зи рухсораи ӯ хори ғарибист,
Он ҳусни ғарибе, ки чунин дарбадарам кард.
Фарёд аз он наргиси мастона, ки ҳар гоҳ
Рафтам, ки хабар ёбам аз ӯ, беҳабарам кард.
Шуд мардумаки дидаи ман гардиши афлок,
То тарбияти ишқи ту соҳибназарам кард.
Хуршеди қиёмат чигари ташналабонро
Сероб зи афшурдани домони тарам кард.
З-он рӯз, ки афтод ба болои ту чашмам,
Ҳар мӯй синоне шуду аз худ бадарам кард.
Ҳаргиз нашуд аз чилваи ӯ сер ду чашмам,
Ин оби равон ҳар нафасе ташнатарам кард.
Аз марг муҳол аст шавад талх даҳонам,
З-он қанд, ки лутфи ту дар оби гуҳарам кард.
Дониста қадам бар сари мӯре наниҳодам,
Соиб, фалаки сифла чаро бесипарам кард?!

***

Ман киям, то ёри бепарво ба фарёдам расад,
Оҳи субҳу гиряи шабҳо ба фарёдам расад?
Домани сахро набурд аз чехраам гарди малол,
Меравам чун сел, то дарё ба фарёдам расад.
Аз саводи шаҳр хокистарнишин шуд ахгарам,
Ку чунун, то домани сахро ба фарёдам расад?
Кӯҳи ғам шуд об аз фарёди оламсӯзи ман,
Кист дигар дар дили шабҳо ба фарёдам расад?
Меравам аз хеш берун пойкӯбон чун сипанд,
То кучо он оташинсимо ба фарёдам расад.
Метавонам рӯзи маҳшар шуд шафеи оламе,
Нолаи имрӯз агар фардо ба фарёдам расад.
Шӯълаи фарёди Соиб барқи зангори дил аст,
Мутрибе ку, то дар ин савдо ба фарёдам расад?

***

Шавқи май аз баҳори гуландом тоза шуд,
Пайванди бўсаҳо ба лаби чом тоза шуд.
Аз чехраи кушодаи симинбарони боғ
Оғӯшсозии тамаи хом тоза шуд.
З-он бўсаҳои тар, ки зи шабнам ба гул расид,
Уммеди ман ба бўсаву пайғом тоза шуд.
З-он хандае, ки ғунча ба рӯи насим кард,
Шоҳидпарастии дили худком тоза шуд.
Майле, ки доштанд ҳарифон ба нуқлу май,
Аз чашмаки шукуфаи бодом тоза шуд...
Соиб, туро зи сардии даврон хазон мабод,
К-аз навбаҳори табъи ту айём тоза шуд!

***

Зи дил рам мекунад, чашми балочӯ инчунин бояд,
Намегардад ба Мачнун ром, оҳу инчунин бояд.
Нигаҳ мелағзад аз рӯяш, хирад меларзад аз мӯяш,
Такаллуф бартараф, рӯ ончунон, мӯ инчунин бояд.
Ба худ кардаст рӯи ҳарду олам чун сафи мижгон,
Тасарруф дар хамаи меҳробии абрӯ инчунин бояд.
Баровард аз хуморе бӯи пирохан азизонро,
Бале, ҳамчашми моҳи Мисрро бӯ инчунин бояд.
Ба ваҷд омад замини осмон аз шӯриши Соиб,
Майошомони маъниро ҳаёҳу инчунин бояд.

***

Рабуда хоби маро ҳусни бемисоли дигар,
Гарон чу хоб ба чашмам бувад ҳаёли дигар.
Гузаштан аз сари тақсири ман ба рӯи кушод
Ба инфиюли ман афзуд инфиюли дигар.
Агар диҳӣ зи нафас чон ба халқ чун Исо,
Нафас мақаш, ки ҳамӯшӣ бувад камоли дигар.
Гадо зи луқма муҳол аст серчашм шавад,
Ки мешавад лаби нонаш лаби суоли дигар.
Зиён накард Сулаймон зи дилнавозии мӯр,
Ба ҳусни салтанати худ фузуд холи дигар.
Масоз рӯ туруш аз хӯрдани ғазаб, Соиб,
Ки дар қаҳон набувад луқмаи ҳалоли дигар.

***

Баҳор мегузарад, соғари чу лола бигир,
Ҳазор бӯса зи кунҷи лаби пиёла бигир.
Зи нашъаи пари товусе ар надорӣ ранг,
Ба тоқи абруи қавси кузаҳ пиёла бигир.

Баҳори умр сабуктар зи барқ мегузарад,
Чу лола коми дил аз бодаи пиёла бигир.
Бинӯш бодаи гулгуну рӯ ба бустон кун,
Ҳазор нуктаи рангин ба барги лола бигир.
Мизочи соғари гул нозук аст, эй булбул,
Худойро пари худ пеши санги жола бигир.
Насиҳатест зи пири муғон ба ёд маро,
Ғаме фурӯ чу бигирад туро, пиёла бигир.
Ба умри Хизр чӣ хамёза мекашӣ, Соиб?
Ту низ коми дил аз бодаи дусола бигир.

***

Эй сафҳаи рухсори ту аз гул басафотар,
Мижғони баландат зи сари зулф расотар.
Аз чашм ҳавасноктар афтода дили ман,
Аз барг бувад решаи ман сарбаҳавотар.
Ин турфа, ки гунҷоиши ғам мешавад афзун,
Ҳарчанд шавад шишаи ман тангфазотар.
Хун аст зи рангинии лафзам дили маънӣ,
Аз бода бувад шишаи ман ҳушработар.
Соиб, чӣ ниҳон дорам аз ӯ сурати аҳвол,
К-аз оина он рӯй бувад рӯйнамотар.

***

Эй сабо, барге аз он гулшани бехор биёр,
Ҳарфи рангине аз он лаъли гуҳарбор биёр.
Ба баҳорон бирасон қиссаи бебаргии ман,
Барги сабзе пайи ороиши дастор биёр.
Ҳар чӣ мегӯӣ аз он лаъли шакарбор, бигӯ,
Ҳар чӣ меоварӣ аз муждаи дидор, биёр.
Ваъдаи омадане гар ҳама бошад ба дурӯғ,
Ба мани содадил аз ёри ҷафокор биёр.

Хабаре дорӣ агар аз даҳани ёр, бигӯ,
Ҳарфи сарбастае аз олами асрор биёр.
Соибо, ин ғазали Ҳофизи ширинсухан аст,
К-«Эй сабо, накҳате аз хоки раҳи ёр биёр».

***

Доғи дил аст айши гулистони рӯзгор,
Дуди дил аст сунбулу райҳони рӯзгор.
Чун шамъ то тамом насӯзӣ, намедиханд
Хатти амон туро зи шабистони рӯзгор.
Дар нӯшханди барқ хатархост, зинҳор,
Бозӣ махӯр зи чехраи хандони рӯзгор.
Дандон ба дил фишор, к-аз ин роҳ кардаанд
Ҷонҳои пок рахнаи дандони рӯзгор.
Додаст ҳамчу дидаи қурбониён наҷот
Ҳайрат маро зи хоби парешони рӯзгор.
Гардид тӯтиёи қалам устухони ман,
Соиб, зи бори миннати эҳсони рӯзгор.

***

Чу шамъ қон зи насими саҳар дарег мадор,
Зи дӯстони сабукрӯҳ сар дарег мадор.
Дар ин ҳадика* агар дӯстдори чашми худӣ,
Назар зи мардуми равшангуҳар дарег мадор.
Ба кори душмани хунхори худ гираҳ мебанд,
Зи ҳеч обилае нештар дарег мадор.
Чу офтоб агар майли тоҷи зар дорӣ,
Зи ҳеч зарра фурӯғи назар дарег мадор.
Саре зи рахнаи девори боғ берун кун,
Зи ҳеч роҳнаварде самар дарег мадор.
Яке шумор даҳони наҳангу коми садаф,
Зи ҳар ки лаб бикушояд, гуҳар дарег мадор.

---

* Ҳадика—боғ, боғи атрофаш ихота кардашуда.

Дар ин баҳор, ки мироби ин чаман шудай,
Назар зи Соиби оташчигар дарег мадор.

***

Биёву тоза кун имон ба навбаҳор имрӯз,
Ки шуд қиёмати мавъуд* ошкор имрӯз.
Шукуфа аз уфуқи шохсор ахтар рехт,
Нишони субҳи қиёмат шуд ошкор имрӯз.
Зи чӯши лолаву гул, к-аз рикоб мегузарад,
Пиёда чилва кунад дар назар савор имрӯз.
Чаман чунон басафо шуд, ки ҳар ниҳолеро
Тавон кашид ба оғӯш ҷои ёр имрӯз.
Ҳаво хуморшикан, гул пиёлагардон аст,
Пиёла нӯшу маяндеш аз хумор имрӯз.
Муҳити раҳмати ҳақ дар талотум омадааст,
Каф аз шукуфа фикандаст бар канор имрӯз.
Ба шуғли айш шабу рӯзро баробар кун,
Ки адл гашт тарозуи рӯзгор имрӯз.
Чӣ бодбон, ки муҳайё накардааст аз абр
Барои киштии май мавсими баҳор имрӯз.
Зи лола чӯши хуми бода мезанад куҳсор,
Шароби лаъл барояд зи чашмасор имрӯз.
Биҳишти нақд талаб мекунӣ агар, Соиб,
Чу гунча сар зи гиребони худ барор имрӯз.

***

Сӯхбати ишқу хирад соз нагардад ҳаргиз,
Булбулу чуғд ҳамовоз нагардад ҳаргиз.

---

* Мавъуд—ваъдадодашуда.

Мани майхораву ҳамроҳии зоҳид? Ҳайҳот!
Сӯҳбати сангу сабӯ соз нагардад ҳаргиз.
Аз худоро тамаи сирати шоиста хатост,
Ки бурунсоз дарунсоз нагардад ҳаргиз.
То касе гил назанад равзани биноиро,
Бар рухаш рахнаи дил боз нагардад ҳаргиз.
Аҷзро мӯҳр ба лаб зан, чу бало нозил шуд,
Зи камон тири қазо боз нагардад ҳаргиз.
Кабк гар хандаи бечо накунад, ман зомин,
Ки гирифтор ба шаҳбоз нагардад ҳаргиз.
То ту, Соиб, зи хасу хор наҷфшонӣ даст,
Шӯълаи оҳ сарафроз нагардад ҳаргиз.

***

Ёд дорам ба назар хатти ғуборе, ки мапурс,
Соя кардаст ба ман абри баҳоре, ки мапурс.
Кардаам аҳд, ки коре нагузинам ҷуз ишқ,
Бетааммул задаам даст ба коре, ки мапурс.
Шаб, ки он мӯймиён танг дар оғӯшам буд,
Доштам аз ғами айём каноре, ки мапурс.
Ман на онам, ки хӯрам бори дигар бозии чарх,
Хӯрдаам з-ин қафаси танг фишоре, ки мапурс.
Ғунҷачинони гулистони ҷаҳонро, Соиб,
Ҳаст дар пардаи дил боғу баҳоре, ки мапурс.

***

Пеш аз хазон ба хок фишондам баҳори хеш,
Мардон ба дигаре нагузоранд кори хеш.
Чун шишаи шикаставу токи буридаам
Оқиз ба дасти гиряи беихтиёри хеш.
Аз вақти танг чун гули раъно дар ин чаман
Яккоса кардаем хазону баҳори хеш.

Инсоф нест гарди ятимӣ шавад ғариб,
В-арна шикастаме гуҳари обдори хеш.
Санги тамом дар кафи атфол ҳам намонд,
Охир чунуни ноқиси мо кард кори хеш.
Доим миёнаи ду бало сайр мекунад,
Ҳар кас шинохтаст ямину ясори* хеш.
Анҷум ба офтоб шаби тираро расонд,
Дорам умедҳо ба дили доғдори хеш.
Соиб, чӣ фориг аст зи бебаргии хазон
Мурге, ки дар кафас гузаронад баҳори хеш.

***

Субҳ аст, соқиё, қадаҳи хушгубор бахш,
Қомере чу офтоб ба ин хоксор бахш.
Чун ток агарчи пои адаб қач ниҳодаем,
Моро ба резиши мижаи ашкбор бахш.
З-он пештар, ки хуни ту ризқи аҷал шавад,
Ин чуръаро ба наргиси махмури ёр бахш.
Дил нозук аст, партави ҳиммат гаронриқоб,
Оинаро ба талъати оинадор бахш.
Эй он ки пои кӯҳ ба доман шикастай,
Як зарра сабр ҳам ба мани беқарор бахш.
Чун барқ хушк бугзар аз ин дашти оташин,
Обе зи қӯи обилай дил ба хор бахш.
Нуқсон накард Хизр зи сарчашмаи ҳаёт,
Қонро ба чабҳаи арақолуди ёр бахш.
Май дар сари бараҳна парубол во кунад,
Дастори хешро ба майи хушгубор бахш.
Ин он ғазал, ки Ҳофизи Шероз гуфтааст:
«З-он баҳр қатрае ба мани хоксор бахш».

---

* Ямину ясор—росту чап.

***

Ғофил зи ҳоли тӯтии ширинзабон мабош,
Бо сабзкардаҳои сухан саргарон мабош.
Дар ҷабҳаи кушодаи гулҳо нигоҳ кун,
Дилгир аз гирифтагии боғбон мабош...
Дар чашмҳо сабук зи гаронӣ шаванд халқ,
Дар маҳфиле ки роҳ наёбӣ, гарон мабош.
Эй ғунчае, ки дил ба зари хеш бастай,
Ғофил зи боддастии боди хазон мабош.
Ҳар кас зи хони қисмати худ ризқ меҳӯрад,
Аз камбизоатӣ хиҷил аз меҳмон мабош.
Ёрони рафтаре ба накӯӣ кунанд ёд,
Гар умр зуд мегузарад, дилгарон мабош.
Оби равони умр зи истода хуштар аст,
Озурда аз гузаштани ин корвон мабош.
Дар мавсима, ки рӯи замин як табақ гул аст,
Соиб, чу байза дар бағали ошён мабош.

***

Дар гулистон буллубулу дар анҷуман парвона бош,
Ҳар кучо доми тамошое ки бинӣ, дона бош...
Домани ҳар гул магиру гирди ҳар шамъе магард,
Толиби ҳусни ғарибу маънии бегона бош...
То шавӣ чашму чароғи ин ҷаҳон чун офтоб,
Пӯшиши ҳар тангдасту фарши ҳар вайрона бош.
Сӯхбати шабҳои майхорон надорад бозгӯ,
Чун зи маҷлис меравӣ берун, лаби паймона бош.
Мо забони шикваро дар сурма хобонидаем,
Эй сипеҳри бемурувват, дар ҷафо мардона бош.
Хизри роҳи растагорӣ дил ба даст овардан аст,
Дар мазоқи кӯдакон ширинии афсона бош.

***

Ғофил зи ҳоли тӯтии ширинзабон мабош,
Бо сабзкардаҳои сухан саргарон мабош.
Дар ҷабҳаи кушодаи гулҳо нигоҳ кун,
Дилгир аз гирифтагии боғбон мабош...
Дар чашмҳо сабук зи гаронӣ шаванд халқ,
Дар маҳфиле ки роҳ наёбӣ, гарон мабош.
Эй ғунчае, ки дил ба зари хеш бастай,
Ғофил зи боддастии боди хазон мабош.
Ҳар кас зи хони қисмати худ ризқ меҳӯрад,
Аз камбизоатӣ хиҷил аз меҳмон мабош.
Ёрони рафтаре ба накӯӣ кунанд ёд,
Гар умр зуд мегузарад, дилгарон мабош.
Оби равони умр зи истода хуштар аст,
Озурда аз гузаштани ин корвон мабош.
Дар мавсима, ки рӯи замин як табақ гул аст,
Соиб, чу байза дар бағали ошён мабош.

***

Дар гулистон булубулу дар анҷуман парвона бош,
Ҳар кучо доми тамошое ки бинӣ, дона бош...
Домани ҳар гул магиру гирди ҳар шамъе магард,
Толиби ҳусни ғарибу маънии бегона бош...
То шавӣ чашму чароғи ин ҷаҳон чун офтоб,
Пӯшиши ҳар тангдасту фарши ҳар вайрона бош.
Сӯҳбати шабҳои майхорон надорад бозгӯ,
Чун зи маҷлис меравӣ берун, лаби паймона бош.
Мо забони шикваро дар сурма хобонидаем,
Эй сипеҳри бемурувват, дар ҷафо мардона бош.
Хизри роҳи растагорӣ дил ба даст овардан аст,
Дар мазоқи кӯдакон ширинии афсона бош.

Бе муҳаббат магзарон умри азизи хешро,
Дар баҳорон андалебу дар хазон парвона бош.
То магар, Соиб, чароғи куштаат равшан шавад,
Ҳар дили гарме ки ёбӣ, гирди ӯ парвона бош.

***

Зи мавҷи лутф он симинбаногӯш
Маъро кардаст чун хат ҳалқа дар гӯш.
Ба чашми ман бихишту чӯи шир аст
Руҳи гулрангу он субҳи буногӯш.
Ҳамон дар зери хокам мепарад чашм,
Ки ин май дар қадаҳ биншаста аз чӯш.
Халад чун хор гул дар пардаи чашм,
Гарон чун санг бошад пунба дар гӯш.
Хироми хомаи мушкини Соиб
Бувад аз шӯхчашмони хатопӯш.

***

Худ кардаам зи шиква туро хасми ҷони хеш,
Кофар мабод кушта ба теғи забони хеш.
Як мард дар қаламрави чуръат наёфтам,
Дар дил чу офтоб шикастам синони хеш.
Оташ ба мусҳафи пари парвона мезанад,
Ин шамъ ҳеҷ раҳм надорад ба ҷони хеш.
Гар маст меравам зи чаҳон, ҷои таън нест,
Як кас наёфтам, ки бипурсам нишони хеш.
Нонаш мудом гар бувадам ҳамчу офтоб,
Ҳар кас ба зарра файз расонад зи хони хеш.
Дар водие, ки Хизр занад чӯши альъаташ,
Дорам ақиқи сабр ба зери забони хеш.
Чун сарв дар мақоми ризо истодаам,
Осудахотирам зи баҳору хазони хеш.
Соиб ба гирди каъбаи мақсад кучо расад,
Дорад ҳазор марҳала то остони хеш.

***

Дар кашокаш аз забони оташин будам чу шамъ,
То напайвастам ба хомӯшӣ, наёсудам чу шамъ.
Диданам нодиданӣ, мадди нигоҳам оҳ буд,
Дар шабистони ҷаҳон то чашм бикшудам чу шамъ.
Сӯхтам, то гарм шуд ҳангомаи дилҳо зи ман,
Бар ҷаҳон бахшудаму бар худ набахшудам чу шамъ.
Сӯхтам сад бору аз беихтиёриҳо нагашт
Қатраи обе ба чашми равзан аз дудам чу шамъ.
Поси сӯхбат доштан осоиш аз ман бурда буд,
Зери домони хамӯшӣ рафтам, осудам чу шамъ.
Ин ки гоҳе мезадам бар обу оташ хешро,
Равшанӣ дар кори мардум буд мақсудам чу шамъ.
Чун садаф дар пардаҳои дил нухуфтам ашкро,
Гавҳари худро ба ҳар бедард нанмудам чу шамъ...
Мояи ашки надомат гашту оҳи оташин,
Ҳар чӣ аз танпарварӣ бар ҷисм афзудам чу шамъ.
Ин замон афсурдаам, Соиб, в-агарна пеш аз ин
Мечакид оташ зи чашми гиряолудам чу шамъ.

***

Ба фикри дил нафитодӣ ба ҳеч боб, дарег,
Ба ганҷ роҳ набурдӣ дар ин хароб, дарег.
Ба кишваре, ки дили сода мехаранд он ҷо,
Ҳазор нақши парешон задӣ бар об, дарег.
Ба хатту хол муқайяд шудӣ зи чехраи дӯст,
Нашуд насиби ту ҷуз гард аз ин китоб, дарег.
Дар ин баҳор, ки як чехраи нашуста намонд,
Рухе ба ашк нашустӣ зи гарди хоб, дарег.
Ҳанӯз роҳи сафар мекананд роҳравон,
Ту пеши пой надидӣ ба офтоб, дарег.
Ба ваъдаҳои дурӯғи замона дил бастӣ,
Шудӣ фирефтаи мавҷаи сароб, дарег.

Зи печутоб шавад риштаи амал кӯтоҳ,
Ту тан чу ришта надодӣ ба печутоб, дарег.
Зи бодае, ки ҳарифон сабӯ-сабӯ хӯрданд,
Ба ним давр шудӣ пой дар рикоб, дарег.
Зи васли дӯст ба фирдавс ошті кардӣ,
Сафои чехра надонистӣ аз ҳичоб, дарег.
Тамоми умри ту дар фикрҳои пуч гузашт,
Нашуд муҳити ту софӣ аз ин ҳубоб, дарег.
Зи акс дидаи оина сер шуд, Соиб,
Ту серчашм нагаштӣ зи хӯрду хоб, дарег.

***

Чарх аст ҳалқаи дари давлатсарои дил,
Арш аст парда дар ҳарами кибриёи дил.
Бо он ки пой бар сари гардун ниҳодааст,
Бар хок мекашад зи дарозӣ қабои дил.
Ҳаргиз намешавад сафари аҳли дил тамом,
Дар хок ҳам ба гард бувад осийи дил.
Чандон, ки меравӣ, ба ниҳоят намерасад,
Беинтиҳост олами беибтидои дил...
Дил ончунон ки ҳаст, агар чилвагар шавад,
Нӯҳ атласи сипеҳр нагардад қабои дил.
Дар зери осмон нафасаш танг мешавад,
Ҳар кас кашаидааст нафас дар қазои дил.
Мо худ чӣ зарраем, ки нӯҳ маҳмили сипеҳр
Рақси чамал кунанд зи бонги дарои дил...
Бо нури офтоб ба анҷум чӣ мекунад,
Бо халқ ошно нашавад ошнои дил.
Соиб, агар ба дидаи ҳиммат назар кунӣ,
Афтодааст тоҷи фалак зери пой дил.

***

Макаш, эй силсиламу, рӯ ба ҳам аз зори дил,
Ки шаби зулф бувад зинда зи бедории дил.

Банди занцири маро кист, ки аз ҳам гусалад,
Ман ки озод нагаштам зи гирифтории дил.
Ду-се рӯзе ки дар ин ғамкада меҳмони туам,
Буд чун ғунча мадорам ба чигархории дил.
Дар раҳи сел кашад пой ба доман чун кӯҳ
Ҳар кӣ бо чилваи ӯ кард инондории дил.
Теги хуршед зи хокистари шаб нуронист,
Сабзай бахт бувад пардаи зангории дил.
Ба парастории дил рӯзи чазо дармонад,
Ҳар кӣ, Соиб, накунад чораи бемории дил.

***

Хезед, то зи олами сурат сафар кунем,
То равшан аст, роҳи харобот сар кунем.
Ҳарчанд нест қофила даркор шавкро,
Ҳуе кашему ҳамсафаронро хабар кунем.
Чун мӯр дар ҳавои шакар пар бароварем,
Бар ҳам занем болу зи гардун гузар кунем.
То нақши пой гармравон пеши пой мо
Дорад чароғ, ин раҳи торик сар кунем.
Шабранги рӯзгор агар тавсанӣ кунад,
Ромаш ба тозиёнаи оҳи саҳар кунем.
Берун занем хайма зи дорулғурури Миср,
Чун бӯи пираҳан суи Канъон сафар кунем.
Аз дудмони шӯъла бигирем ҳиммате,
Парвоз то ба авчи фано чун шарар кунем...
Боди мурод зуд нафасгир мешавад,
Доман гирех ба домани мавчи хатар кунем.
Ё ҳамчу мавҷ бар лаби дарё шавем маҳв,
Ё чун ҳубоб сар зи дили баҳр бар кунем.
То метавон ба олами маънӣ сафар намуд,
Соиб, чаро ба олами сурат сафар кунем?

***

Сияҳмасти ҷунунам, водию манзил намедонам,
Канори даштро аз домани соҳил намедонам.
Назар бар ҳоли ман доранд ҳар касро, ки мебинам,
Касеро чун худ аз аҳволи худ гофил намедонам.
Шикори лоғарам, машшотагӣ аз ман намеояд,
Нигорин кардани сарпанҷаи қотил намедонам.
Сипандеро ба таълими дили ман номзад гардон,
Ки одоби нишастухост дар маҳфил намедонам.
Ба ғайр аз уқдаи дил, к-аз кушодан очизам, очиз
Дигар ҳар уқда, к-ояд пеш, ман мушкил намедонам.
Ман он сели сабуксайрам, ки аз ҳар ҷо, ки бархезам,
Ба ғайр аз баҳри бепоёни дил манзил намедонам.
Агар сеҳр инчунин, Соиб, ки аз килки ту мерезад,
Такаллуф бартараф, ман сеҳрро ботил намедонам.

***

Туро аз хондани мактуби ман нанг аст, медонам,
Ҷавоби номаи нохондаам ҷанг аст, медонам.
Наям аз дурбоши хору манъи боғбон дарҳам,
Ки бо хуниндилон он ғунча якранг аст, медонам.
Аз он чун захм месозам гиребон пора аз шодӣ,
Ки хунам ризки он лабҳои гулранг аст, медонам.
Умеди бўса ҳар дам дастгоҳи тоза мепечад,
Зи хат ҳарчанд вақти он даҳан танг аст, медонам.
Зи оҳу нолаи бечо чаро худро сабук созам,
Ки тамкинаш ба кӯҳи Қоф ҳамсанг аст, медонам.
Чаро Соиб, зи санги кӯдакон паҳлӯ тухӣ созам?
Кушоди кори ман чун шиша аз санг аст, медонам.

***

Аз хеш меравему ту ро ёд мекунем,
Дар кӯҳи Қоф сайри паризод мекунем.

Хар қисм бандагӣ, ки барояд зи дасти мо,
Нисбат ба сарву савсани озод мекунем.
Аз иштиёқи баҳр чу селоби навбаҳор
Дар кӯҳу дашт нолаву фарёд мекунем.
Дар шодмонии дили хасм аст фатҳи мо,
Бо халқ дар шикасти худ имдод мекунем.
Аз душманон дарег надорем оби хеш,
Зухҳодро ба майкада иршод мекунем.
Лаззат намондааст дар оинаи ҳаёт,
Бар айшҳои рафта диле шод мекунем.
Максуди оламом, агарчи даҳони талх
Ширин ба хуни тешаи Фарҳод мекунем.
Чун сояи ҳумо назари илтифоти мо,
Соиб, ба ҳар замин фитад, обод мекунем.

***

Паёми дӯст зи боди баҳор мешунавам,
Зи чоки синаи гул бӯи ёр мешунавам.
Ҳазор нуктаи сарбаста бе миёнҷии* ҳарф
Зи ғунҷаи даҳани танги ёр мешунавам.
Аз он зи сайри чаман мебурам зи худ пайванд,
Ки зикри арра зи ҳар шохсор мешунавам.
Чӣ оташ аст, ки дар мағзи хок афтодаст,
Ки альаташ зи лаби чӯйбор мешунавам.
Шикоятест, ки мардум зи якдигар доранд,
Ҳикояте ки дар ин рӯзгор мешунавам.
Маро чу тешаи Фарҳод мехарошад дил,
Садои кабк гар аз кӯҳсор мешунавам.
Ба гӯш пунбаи симоб мениҳам, Соиб,
Зи ҳар кӣ ҳарфи дили беқарор мешунавам.

---

* Миёнҷӣ—миёнарав.

***

Зи хол рӯзи сиёхе ки доштам, дорам,
Зи зулф риштаи охе ки доштам, дорам.
Расид агарчи ба поён чу шамъ гиряи ман,
Зи ашку оҳ сипоҳе ки доштам, дорам.
Ту доди ваъдахилофӣ бидеҳ ба хотири чамъ,
Ки ман ҳамон сари роҳе ки доштам, дорам.
Бирав, агарчи гуноҳе маро наёварданд,
Зи инфиол гуноҳе ки доштам, дорам.
Зи хони васл нашуд сер дидаам, Соиб,
Гурусначашм нигоҳе ки доштам, дорам.

***

Бе гули рухсори ту ҳар гоҳ дар бустон шудам,
Хандаи бедардии гул дидаму ҳайрон шудам.
Ишқ бар ҳар кас, ки зӯр овард, ман гаштам хароб,
Сел дар ҳар чо, ки по афшурд, ман вайрон шудам.
Беқаророн пой натвонанд дар домон кашид,
Домани матлаб ба даст афтод, саргардон шудам.
Ханда, мегӯянд, субҳи навбахори ишрат аст,
Ман надидам рӯзи хуш чун гунча, то хандон шудам.
Баҳри раҳматро тасаввур карда будам беканор,
Аз ғубори хат ба гирди оразаш ҳайрон шудам.
Косаи дарюза пеши Хизр, Соиб, чун барам,
Ман, ки аз фикри даҳонаш чашмаи ҳайвон шудам.

***

Зи холи гӯшаи абрӯи ёр метарсам,
Аз ин ситораи дунболадор метарсам.
Чу мӯҳра дар даҳани мор метавонам рафт,
Аз он ду силсилаи тобдор метарсам.

Шикасти душмани очиз на аз чавонмардист,
Туро гумон, ки ман аз неши мор метарсам.
Зи тангҳавсалагон барнаметавон омад,
Зи баҳр беш ман аз чашмасор метарсам.
Маро зи оташи дӯзах наметавон тарсонд,
Зи шармсории рӯзи шумор метарсам.
Зи сели ҳодиса аз чо намеравам, Соиб,
Зи шабнами рухи он гулузор метарсам.

***

Чехраро аз ишқи хубон арғавонӣ кардаам,
Шӯхчашмӣ бин, ки дар пирӣ чавонӣ кардаам.
Кас забони чашми хубонро намедонад чу ман,
Рӯзгоре ин ғизолонро шубонӣ кардаам.
Сад кадам биншаст аз мо хоки роҳи эътибор,
Гарчи дар роҳи ту умре қонфишонӣ кардаам.
Офтобу моҳро дар хилвати мо роҳ нест,
Шамъи болини худ аз равшанравонӣ кардаам.
Номуродиҳои мо, Соиб, ба олам равшан аст,
Бар муроди халқ доим зиндагонӣ кардаам.

***

Садои рӯҳ зи чӯши шароб мешунавам,
Сарири боби бихишт аз рубоб мешунавам.
Тофовутест миёни шунидани ману ту,
Ту бастани дару ман фатҳи боб мешунавам.
Давидани майи гулрангро ба кӯчаи рағ
Ба сад расоии овози об мешунавам.
Сафои пардагиёни хаёл мебинам,
Садои пой ғизолони хоб мешунавам.
Садои шахпари Чабрили ишқ ҳар соат,
Зи чунбиши пари мурғ изтироб мешунавам.

Чи ҳарфҳои сабук, Соиб, аз сиёҳдилон
Ба пуштгармии он офтоб мешунавам.

***

Гарчи дар таъмири қисмам, ғофил аз дил нестам,
Даст дар гил дорам, аммо пой дар гил нестам.
Бо асар коре надорад ашки бепарвои ман,
Тухм меафшоному дар фикри ҳосил нестам.
Моҳ натвонад ба доми ҳола овардан маро,
Пеши ҳар ношустарӯе пой дар гил нестам.
Гарчи аз манзил бурун нанҳодаам ҳаргиз қадам,
Беҳабар аз роҳу расми ҳеч манзил нестам.
Бо ҳама озодагӣ аз ман касе озурда нест,
Оҳанинҷонам, валекин оҳаниндил нестам.
Дарнамеоям зи ҷо аз рӯи гарми анҷуман,
Чун сипанди беадаб нодидамаҳфил нестам.
Ваҳшиёни орзуро сар ба саҳро додаам,
Ҳамчу Маҷнун гӯш бар овози маҳмил нестам.
Мезанад мавҷи шикастан пайкарам чун бӯрё,
Дар дабистони риёзат фарди ботил нестам.
Гарчи, Соиб, шустаам аз дил ғубори орзу,
Як нафас бе оҳу як дам бе ғами дил нестам.

***

Ку бахт, ки дар майкада бо ёр нишинем,
Дар мотами ғамҳои чигархор нишинем?!
Монанди ҳубоб аз дили май сар бадар орем,
Бо нағма ба як пардаву як тор нишинем.
Ҳар маслиҳати ақл кам аз кӯҳи ғаме нест,
Ку ратли гароне, ки сабукбор нишинем?!
Ҳусни руҳи гул чашм ба роҳи ниғаҳи мост,
Аз ҳиммати паст аст, ки бо хор нишинем.

Ох, ин чӣ ҳиҷоб аст, ки аз шарми рухи ту
Дар хонаи худ рӯй ба девор нишинем.
Соиб, чӣ кунӣ манъи ман аз ошиқиву шеър,
Инҳо беҳ аз он аст, ки бекор нишинем.

***

Зи бурдбории мо хору зор шуд олам,
Зи кӯҳи тоқати мо сангс'ор шуд олам.
Бас аст силсилаҷунбон насим дарёро,
Зи беқарории мо беқарор шуд олам.
Зи гӯшаи дили худ сар бурун наёвардем,
Агар хазону агар навбаҳор шуд олам.
Биҳишт барги хазондидаест орифро,
Зи чашмсери мо шармсор шуд олам.
Кадом даст барояд зи остин, ё раб!
Ки як пиёла майи беҳумор шуд олам.
Кунад фузулии меҳмон бахилро бадхӯ,
Зи созгории мо созгор шуд олам.
Кабоби сӯхтаро ашк нест, ҳайронам,
Ки чун зи хуни дилам лолазор шуд олам.
Зи нолаҳои чигарсӯзи хомаи Соиб
Чу лола як чигари доғдор шуд олам.

***

Дар таҳи як пираҳан аз ёр дур афтодаам,
Ох, к-аз наздикии бисёр дур афтодаам.
Мекашам хамёза бар оғӯш дар оғӯши ёр,
Ҷамчу марказ аз хати паргор дур афтодаам.
Нест тадбире ба чуз дурӣ зи наздикӣ маро,
Ман, ки аз наздикии бисёр дур афтодаам.
Аз биҳишт афтод берун Одаму хандон нашуд,
Чун нагирям ман,
ки аз дилдор дур афтодаам.

Тешаи Фарҳод гардидаст ҳар мӯ бар танам,
То аз он маъшуқи ширинкор дур афтодаам.
Гоҳ механдам зи шодӣ, гоҳ мегирям зи дард,
З-он ки ҳам аз ёру ҳам з-ағёр дур афтодаам.
Нест мумкин бозгашти ман ба умри ҷовидон,
Инчунин, к-аз базми ӯ ин бор дур афтодаам.
Шуд нафас ангушти зинҳор аз даҳони талхи ман,
То аз он лабҳои шаккарбор дур афтодаам.
Пири Канъон чун ба ман дар гиря ҳамчашмӣ кунад,
ӯ зи Юсуф, ман зи юсуфзор дур афтодаам.
Мепарад чашмам ба хоби нестӣ ҳамчун шарор,
Аз ту то, эй оташинрухсор, дур афтодаам.
Чун тавонам умр сарфи ҷустуҷӯи ёр кард,
Ман ки аз худ бештар аз ёр дур афтодаам.
Кист, Соиб, то зи ҳоли ӯ хабар созад маро,
Муддате шуд, к-аз дили афгор дур афтодаам.

***

Замин ба ларза дарояд зи дил тапидани ман,
Шавад сипеҳр замингир з-орамидани ман.
Шукӯҳи донаи ман то ба осмон чӣ кунад,
Дуним шуд чигари хок аз дамидани ман.
Гузашт умр ба хомӣ, магар қазо афканд,
Ба офтоби қиёмат самар расидани ман.
Фигон, ки зери фалак нест ин қадар майдон,
Ки доди ваҳшати хотир диҳад рамидани ман.
Дар ин диёр чу чашм он заифпарвозам,
Ки барги коҳ шавад монеи паридани ман.
Ҳазор марҳаларо чун қарас дили шабҳо
Тавон парид ба овози дил тапидани ман.
Ҳаёти ман ба тамошои гулузорон аст,
Зи роҳи чашм чу шабнам бувад хазидани ман.
Маро чу субҳ ба дасти дуо ниғаҳ доред,
Ки равшан аст қаҳон аз нафас кашидани ман.

Ҳазор фитнаи хобида чун шароби куҳан
Нухуфта аст дар оғӯши орамидани ман.
Зи баски талхии даврон кашидаам, Соиб,
Даҳони мор шавад талх аз газидани ман.

***

Лабташнагии хирс надорад чигари ман,
Хушк аз қадаҳи шир барояд шакари ман.
Дар машраби ҷонсахтии ман ратли гаронест,
Ҳар санг, ки аз ҳодиса омад ба сари ман.
Аз машриқу мағриб гули хуршед барояд,
Дар хоби баҳор аст насими сахари ман.
Дар ҳасрати як мисраи парвози баланд аст
Маҷмӯаи барҳамзадаи болу пари ман.
Дар хонаву сахрост ба лутфи ту умедам,
Эй хонанигаҳдори ману ҳамсафари ман.
З-он захми намоён, ки зи теғи ту рабудам,
Афтод хиёбони биҳишт аз назари ман.
Соиб, манам имрӯз, ки дар нӯҳ садафи чарх
Пайдо натавон кард касе ҳамгуҳари ман.

***

Ҳеч ҳамдарде намеёбам сазои хештан,
Мениҳам чун беда маҷнун сар ба пои хештан.
Ман кадомин зарраам, то бениёзони ҷаҳон
Сарфи ман созанд авқоти сафои хештан?!
Аз сари он хокдон ҳар кас, ки бархезад чу сарв,
Дар сафи озодагон бинад ливои хештан.
Ростӣ дар паллаи истодагӣ дорад маро,
Меравам дар чоҳ доим аз асои хештан.
Сад ҷафо мебинаму бар худ гуворо мекунам,
Барнамеоям, чӣ созам бо вафои хештан.

Ҳар кӣ бо чамъият изҳори парешонӣ кунад,
Мезанад фоли парешоне барои хештан.
Мекунад гардиш фалак бар муддаои ман мудом,
Менишонад чарх ҳар касро ба ҷои хештан.
Нестам, Соиб, ҳарифи миннати дарбони халқ,
Боз месозам ба дарди бедавои хештан.

***

Оташ ба хирман аз гули боғе надидаӣ,
Ҷӯши ҷунун зи садмаи* доғе надидаӣ.
Парвонавор силии оташ нахӯрдаӣ,
Дар дудмони оҳ чароғе надидаӣ.
Бо нола як саросари гулшан нарафтаӣ,
Бо андалеб гӯшаи боғе надидаӣ.
Аз лолазори обила як гул начидаӣ,
Дар пой шавқ хори суроғе надидаӣ.
Бо ҷоки сина дасту гиребон набудаӣ,
Дар дасти худ зи доғ аёғе надидаӣ.
Умрат чу гул ба хандаи шодӣ гузаштааст,
Заҳме наёзмудаву доғе надидаӣ.
Соиб, зи марг ин ҳама андешаат кай аст,
Ҳаргиз зи умри хеш фароғе надидаӣ.

***

То рух аз бодаи гулранг барафрӯхтаӣ,
Ҷигари лолаузорони чаман сӯхтаӣ.
Нест сайде, ки дилаш захмии мижғони ту нест,
Гарчи аз шарму ҳаё бози назардӯхтаӣ.
Метавонӣ ба нигоҳе ду ҷаҳонро дил дод,
Ин қадар дил, ки ту бар рӯи ҳам андӯхтаӣ.
Мижа дар дидаи наззорағиён хоҳад сӯхт,
Ин чароғе ки ту аз чехра барафрӯхтаӣ.

---

* Садма—зарб, зарба.

***

Чилваи барқ аст нури офтоби зиндагӣ,
Гардиши чашм аст даврони ҳубоби зиндагӣ.
Чилваи субҳи нишоташ ханда бар гул мезанад,
Дил манеҳ бар бодаи подаррикоби зиндагӣ.
Қуз пушаймонӣ надорад ҳосиле умри дароз,
Оҳу афсӯс аст ҳар сатри китоби зиндагӣ.
Ҳар нафас фарде ба хок афтад зи авроқи ҳавос,
Чун ба зардӣ рӯ гузорад офтоби зиндагӣ.
Аз қади хамгаштаи пирон надорад ҳеч шарм,
Аз сари пул меравад пайваста оби зиндагӣ.
Хоку боду обу оташро ба якдигар гузор,
Даргузар аз олами пуринқилоби зиндагӣ.
Мешавам дилгир, Соиб, аз ҳаёти панҷ рӯз
Хизр чун овард то имрӯз тоби зиндагӣ?

***

Иксири шодмонист хоки диёри тифлӣ,
Бозичаест ишрат аз раҳгузори тифлӣ.
Дар олами мукофот ҳар бодаро хуморест,
Талхии зиндагонӣ бошад хумори тифлӣ.
Дар баргрезии пирӣ шуд раҳнаҳои офат
Ҳар хандае, ки кардем дар навбахори тифлӣ.
Ҳарчанд гарди пирӣ бар рух нишаст моро,
Машғули хокбозист дил дар канори тифлӣ.
Шуд аз фишори гардун мӯи сафеду сар зад
Шире, ки хӯрда будам дар рӯзгори тифлӣ.
Шуд умру хор-хораш дар дил ҳанӯз боқист,
Ҳарчанд буд даҳ рӯз, Соиб, баҳори тифлӣ.

Сӯзане нест, ки дар хирқаи мо нашкастаст,
Чӣ назар бар дили садпораи мо дӯхтай.
Мешавад кори ду олам чу ба як ишва тамом,
Ин қадар ишва ту аз баҳри чӣ омӯхтай?
Ман кучо, ҳаҷр кучо, эй фалаки бебунёд,
Ба ҳамин доғ бисӯзӣ, ки маро сӯхтай!
Медиҳад бӯи дили сӯхта, Соиб, суханат,
Метавон ёфт, дар ин кор нафассӯхтай.

***

Ба матлаб мерасад чӯёи ком оҳиста-оҳиста,
Зи дарё мекашад сайёд дом оҳиста-оҳиста.
Ба Мағриб метавонад рафт дар як рӯз аз Машрик,
Гузорад ҳар кӣ чун хуршед гом оҳиста-оҳиста.
Ба ҳамворӣ баландӣ чӯ, ки теги кӯхро орад
Ба зери пой кабки хушхиром оҳиста-оҳиста.
Зи тадбири чунони пухта кори ақл меояд,
Ки Маҷнун оҳувонро кард ром оҳиста-оҳиста.
Ҳамон маънист бар ҳусни мадори ҳуччати нотик,
Ки тутӣ мешавад ширинкалом оҳиста-оҳиста.
Хаёли нозук охир мефурӯшад чехраи шӯҳрат,
Маҳи нав мешавад моҳи тамом оҳиста-оҳиста.
Агарчи ришта аз тори гуҳар бечону лоғар шуд,
Кашид аз мағзи гавҳар интиқом оҳиста-оҳиста.
Машав аз зердасти хеш эмин дар тижидастӣ,
Ки хуни шишаро нӯшид қом оҳиста-оҳиста.
Дилам аз оҳ, меғуфтам шавад холӣ, надонистам,
Ки печад бар само поям чу дом оҳиста-оҳиста.
Ба шаккарханд аз он лабҳои хушдашном қонсӯшав,
Ки хоҳад талх гардид ин мудом оҳиста-оҳиста.
Агар номи баланд аз чарх хоҳӣ, сабр кун, Соиб,
Зи пастӣ метавон рафтан ба бом оҳиста-оҳиста.

***

Цилваи барқ аст нури офтоби зиндагӣ,
Гардиши чашм аст даврони ҳубоби зиндагӣ.
Цилваи субҳи нишоташ ханда бар гул мезанад,
Дил манех бар бодаи подаррикоби зиндагӣ.
Қуз пушаймонӣ надорад ҳосиле умри дароз,
Оҳу афсӯс аст ҳар сатри китоби зиндагӣ.
Ҳар нафас фарде ба хок афтад зи авроқи ҳавос,
Чун ба зардӣ рӯ гузорад офтоби зиндагӣ.
Аз қади хамгаштаи пирон надорад ҳеч шарм,
Аз сари пул меравад пайваста оби зиндагӣ.
Хоку боду обу оташро ба якдигар гузор,
Даргузар аз олами пуринқилоби зиндагӣ.
Мешавам дилгир, Соиб, аз ҳаёти панҷ рӯз
Хизр чун овард то имрӯз тоби зиндагӣ?

***

Иксири шодмонист хоки диёри тифлӣ,
Бозичаест ишрат аз раҳгузори тифлӣ.
Дар олами мукофот ҳар бодаро хуморест,
Талхии зиндагонӣ бошад хумори тифлӣ.
Дар баргреси пирӣ шуд рахнаҳои офат
Ҳар хандае, ки кардем дар навбахори тифлӣ.
Ҳарчанд гарди пирӣ бар рух нишаст моро,
Машғули хокбозист дил дар канори тифлӣ.
Шуд аз фишори гардун мӯи сафеду сар зад
Шире, ки хӯрда будам дар рӯзгори тифлӣ.
Шуд умру хор-хораш дар дил ҳанӯз боқист,
Ҳарчанд буд даҳ рӯз, Соиб, баҳори тифлӣ.

Қафас ба дӯш сафар кардаме аз ин гулшан,
 Агар зи дарди талаб хор-хор доштаме.
 Зи оҳ киштии дил бодбон агар медошт,
 Аз ин муҳит умеди канор доштаме.
 Ба айби хеш агар роҳ бурдаме, Соиб,
 Ба айбҷӯии мардум чӣ кор доштаме?!

Мӯҳриро
 Мӯҳриро
 А. Қасимов
 З. Қасимов

28.02.09. Сўраи шўҳри 10.08.09.
 Анваров 848416. Қасимов 2000
 Қасимов 10.2. Қасимов 2000
 Сўраи шўҳри 10.08.09.

«Маворид» ва «Фарҳанг»-и «Вазорати
 Ҷумҳурии Тоҷикистон» 734018, ш. Душанбе.
 Н. Қасимов-17. Ҷ. Ҷ. 233-93-97
 E-mail: qasimov17@mail.ru

Дар ҚИММ «Бялт LTD» ғон шўҳри
 Ҷ. Қасимов 10

***

Дар пирӣ иртикоби* майи ноб мекунӣ,
Ин субҳро тасаввури маҳтоб мекунӣ.
Мӯят сафед гашту ҳамон аз шароби талх
Дар шири зиндагонии худ об мекунӣ.
Аз тавба ҳарф мезаниву бода мехӯрӣ,
Бедор мешавию сипас хоб мекунӣ.
Дар кулзуме, ки киштии Нӯҳ аст дар хатар,
Болин зи гарди болиши гирдоб мекунӣ.
Дилро барои ҷисм зи май мекунӣ хароб,
Таъмири дайр аз гули маҳтоб мекунӣ.
Мӯи сафед машриқи субҳи надомат аст,
Вақт аст, тавба гар зи майи ноб мекунӣ.
Аввал дилу забони худ аз тавба пок кун,
Соиб, агар насихати аҳбоб мекунӣ.

***

Забони шиква агар ҳамчу хор доштаме,
Ҳамеша хирмани гул дар канор доштаме.
Ҳазор хона чу занбӯр кардаме пуршаҳд,
Агар газидани мардум шиор доштаме.
Зи дасти рост надонистаге агар чапро,
Чӣ ганҷҳо ба ямину ясор доштаме.
Ба абр агар даҳани худ кушудаге чу садаф,
Ҳазор иқди гуҳар дар канор доштаме.
Агар ғубори тааллуқ фишондаге чу садаф,
Дили сабук чу насими баҳор доштаме.
Ба дарди ишқ агар мубтало намегаштам,
Чӣ дилхушӣ ман аз ин рӯзгор доштаме.

---

* Иртикоб – машғул шудан.

Қафас ба дӯш сафар кардаме аз ин гулшан,
 Агар зи дарди талаб хор-хор доштаме.
 Зи оҳ киштии дил бодбон агар медошт,
 Аз ин муҳит умеди канор доштаме.
 Ба айби хеш агар роҳ бурдаме, Соиб,
 Ба айбҷӯии мардум чӣ кор доштаме?!

Мухаррам М. Акбаров
 Мухаррам
 А. Камолов
 Э. Раҳманов

Сўлоҳи 10.00.00
 28.02.09
 10.00.00
 2000

«Мавориф ва фарҳанг»-и Вазорати
 734018, м. Душанбе.
 Н. Каримов-17. Телфакс: 233-93-97
 E-mail: pavlov@vaf.tj

Дар ҚИММ «Базт LTD» дон шудаст
 х. Саҳиб Шерозӣ 16

СОИБ

АШЪОРИ БАРЧИДА

Муҳаррир М. Акбарзод
Муҳаррири
техникӣ А. Камолов.
Тарроҳ З. Ҷӯраева.

Ба матбаа 28.05.09. супорида шуд. Ба чопаш 01.06.09.
имзо шуд. Андозаи 60x84¹/₁₆. Коғази офсетӣ. Чопи
офсетӣ. Ҷузъи чопӣ 10,5. Адади нашр 5000 нусха.
Супориши №42/09.

Муассисаи нашриявии «Маориф ва фарҳанг»-и Вазорати
фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон. 734018, ш. Душанбе,
кӯчаи Н. Қаробоев-17. Тел/факс: 233-93-97
E-mail: najmiddin 64@mail. ru

Дар ҶДММ «Бахт LTD» чоп шудааст
х. Саъдии Шерозӣ 16